

Bosna i Hercegovina
Fedracija Bosne i Hercegovine
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINA POSUŠJE

PLAN ZAŠTITE I SPAŠAVANJA
OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
OPĆINE POSUŠJE

Posušje, svibanj, 2024.godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Zapadnohercegovačka
OPĆINA POSUŠJE
OPĆINSKI NAČELNIK

Broj: 01- 652/24
Posušje, 06.05.2024. godine

Na temelju članka 29. točka 6., članka 174. stavak 1., stavak 2. i stavak 5. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), članka 26. točka f. i članka 164. stavak 1., stavak 2. i stavak 5. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (“Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke”, broj: 23/20) na prijedlog Službe za gospodarstvo - Odsjeka za Civilnu zaštitu Općinski načelnik donosi

O D L U K U
o donošenju Plana zaštite i spašavanja
od prirodnih i drugih nesreća Općine Posušje

I.

Donosi se Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Općine Posušje (u daljem tekstu: Općinski plan zaštite i spašavanja).

II.

Općinski plan zaštite i spašavanja iz članka 1. ove Odluke sastavni je dio ove Odluke.

III.

Općinski plan zaštite i spašavanja čuva i njime rukuje Služba za gospodarstvo - Odsjek za Civilnu zaštitu i poduzima mjere da se plan koristi na način predviđen u ovom Planu, a u skladu sa zakonom i drugim propisima.

IV.

Služba za gospodarstvo - Odsjek za Civilnu zaštitu dužna je u roku od 30 dana od dana donošenja Općinskog plana, Općinskim službama i drugim tijelima općinske uprave, dostaviti primjerak Općinskog plana zaštite i spašavanja radi njegove realizacije.

Općinske službe i druga tijela općinske uprave dužna su u okviru svoje redovne djelatnosti u okviru svog godišnjeg programa rada planirati i poduzimati odgovarajuće aktivnosti na realizaciji zadataka iz njihove nadležnosti koji su utvrđeni u Općinskom planu zaštite i spašavanja, a odnose se na fazu preventivne zaštite, što je u skladu s člankom 29. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) i člankom 26. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (“Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke”, broj: 23/20).

U cilju realizacije zadataka iz stavka 2. ove točke, Općinske službe i druga tijela općinske uprave dužne su planirati visinu financijskih sredstava potrebnih za realizaciju utvrđenih zadataka i isto predlagati Općinskom načelniku na usvajanje.

V.

Služba za gospodarstvo - Odsjek za Civilnu zaštitu će u suradnji sa ostalim službama i drugim tijelima općinske uprave godišnje izraditi jedinstven zajednički izvještaj o realizaciji zadataka utvrđenih u Općinskom planu zaštite i spašavanja koji se odnose na fazu preventivne zaštite, te ga svake godine dostaviti Općinskom načelniku na razmatranje.

VI.

Općinske službe i druga tijela općinske uprave dužni su u okviru svoje redovite djelatnosti vršiti poslove zaštite i spašavanja za vlastite potrebe svog tijela utvrđene u članku 29. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) i članku 26. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20).

VII.

Zadužuje se Služba za gospodarstvo - Odsjek za Civilnu zaštitu da vrši koordinaciju aktivnosti općinskih tijela uprave na izvršavanju zadataka iz članka 29. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) i članka 26. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20).

VIII.

Služba za gospodarstvo - Odsjek za Civilnu zaštitu poduzimati će mjere na ažuriranju Općinskog plana zaštite i spašavanja u skladu sa promjenama koje se izvrše u Procjeni ugroženosti Općine Posušje od prirodnih i drugih nesreća.

IX.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se „Službenom glasniku općine Posušje“.

DOSTAVIT:

1. Služba za gospodarstvo - Odsjek za Civilnu zaštitu,
2. Općinski načelnik,
3. Tajnik Općinskog vijeća,
4. Svim općinskim Službama,
5. Pismohrana.

Tablica sadržaja

DOKUMENT BROJ: I - DOKUMENT O OPERATIVNOM CENTRU CIVILNE ZAŠTITE	
OPĆINE	1
I-1 Mjere, postupci i zadaci operativnog centra civilne zaštite o načinu prikupljanja podataka o pojavama ili nastanku prirodnih ili drugih nesreća na području Općine	2
I-2 Redoslijed dostavljanja prikupljenih i analiziranih informacija i podataka nadležnim općinskim tijelima, službama kao i županijskom operativnom centru, a prema potrebi i federalnom operativnom centru	8
I-3 Način korištenja operativno – komunikativnog centra Općine u akcijama zaštite i spašavanja.8	
I-3-1 Informacijski tijek i proces rada Općinskog operativnog centra civilne zaštite Posušje	9
I-3-2 Dostavljanje i obrada informacija	9
I-3-3 Stalnost i neprekidnost procesa rada i razvrstavanje informacija i podataka	10
I-3-4 Informiranje ovlaštenih Službi i drugih tijela općinske uprave i povratne informacije	11
I-4 Organizacija upozorenja.....	13
I-4-1 Način upozorenja u nesrećama	13
I-4- 2 Osnovni zadaci Općinskog operativnog centra civilne zaštite.....	16
I-4-3 Mogućnost informiranja za rano upozorenje na području općine Posušje	17
I-5 Uzbunjivanje-obavješćivanje stanovništva o nadolazećoj ili neposrednoj opasnosti	18
I-6 Analiza stanja i razvojni pravci jačanja kapaciteta županijskog operativnog centra civilne zaštite i općinskog operativnog centra civilne zaštite sa prijedlogom iskorištenosti postojećih sredstava i opreme.....	19
I-6-1 Stanje mreža.....	19
I-6-2 Prijedlog iskorištenosti telefonskih komunikacija	19
I-7 Specifikacija opreme za općinski operativni centar civilne zaštite.....	20
I-7-1 Razvojni pravci izgradnje i jačanja kapaciteta operativnih centara civilne zaštite u funkciji informacijsko-komunikacijske potpore upravljanja akcijama zaštite i spašavanja	20
I-7-2 Dinamika implementacije glavnog projekta	20
I-7-3 Prilozi.....	21
PODSJETNIK ZA RAD U TIJEKU VRŠENJA POSLOVA AKTIVIRANJA I ANGAŽIRANJA	
SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE POSUŠJE.....	28
DOKUMENT BROJ: II - DOKUMENT O AKTIVIRANJU, MOBILIZACIJI I ANGAŽIRANJU	
SNAGA I SREDSTAVA.....	30
II-1 Aktiviranje Općinskog stožera civilne zaštite općine Posušje.....	31
II-1-1 Uvod	31
II-1-2 Način aktiviranja.....	31
DOKUMENT BROJ: III - DOKUMENT O ZADACIMA OPĆINSKIH TIJELA NA	
PROVOĐENJU AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU	39
III-1 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Općinske civilne zaštite	40
III-2 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Općinskog stožera civilne zaštite.....	43
III-3 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Općinskog načelnika i tijela uprave	46
III-4 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Službi zaštite i spašavanja.....	48
III-4-1 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Službe za spašavanje iz ruševina	50
III-4-2 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Službe za zaštitu od požara	51

III-4-3 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Služba za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjesta	52
III-4-4 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Služba za čistoću, vodoopskrbu i asanaciju terena	53
III-4-5 Prilozi	54
III-5 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Mjesnih zajednica	55
DOKUMENT BROJ: IV - DOKUMENT O MJERAMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA	57
IV-1 Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara na području općine Posušje.....	58
IV-2 Evakuacija ljudi i materijalnih dobara na području općine Posušje.....	60
IV-3 Zbrinjavanje ugroženih i stradalih na području općine Posušje.....	68
IV-4 Zaštita i spašavanje od radioloških, kemijskih i bioloških sredstava na području općine Posušje	75
IV-5 Zaštita i spašavanje od rušenja na području općine Posušje	87
IV-6 Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom na području općine Posušje.....	99
IV-7 Zaštita i spašavanje od požara na području općine Posušje	110
IV-8 Zaštita i spašavanje od neeksplozivnih ubojitih sredstava (NUS) na području općine Posušje	123
IV-9 Prva medicinska pomoć na području općine Posušje.....	124
IV-10 Zaštita i spašavanje životinja (epizootije) i namirnica životinjskog podrijetla na području općine Posušje.....	129
IV-11 Asanacija terena na području općine Posušje.....	136
IV-12 Zaštita okoliša na području općine Posušje.....	141
IV-13 Zaštita bilja i biljnih proizvoda na području općine Posušje.....	148
DOKUMENT BROJ: V - DOKUMENT O INFORMIRANJU GRAĐANA I JAVNOSTI.....	156
V-1 Mjere, postupci i zadaci o načinu informiranja građana i javnosti na području Općine Posušje o opasnostima od nastanka prirodne nesreće, o posljedicama koje nastanu po ljude i materijalna dobra i mjerama koje se preduzimaju na sprječavanju, odnosno na spašavanju ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara na otklanjanju nastalih posljedica	157
V-2 Način komuniciranja u vrijeme trajanja prirodne i druge nesreće.....	158
V-3 Pregled mreže informativnog sustava koji se može koristiti u informiranju stanovništva.....	159
DOKUMENT BROJ: VI - DOKUMENT O NAČINU SURADNJE SA ODGOVARAJUĆIM OPĆINSKIM TIJELIMA CIVILNE ZAŠTITE REPUBLIKE SRPSKE I BRČKO DISTRIKTA ..	160
DOKUMENT BROJ: VII - NAČIN IZRADE, USKLAĐIVANJA, DONOŠENJA, AŽURIRANJA I ČUVANJA PLANA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA	163
VII-1 Način izrade Plana zaštite i spašavanja	164
VII-2 Usklađivanje Plana zaštite i spašavanja	164
VII-3 Donošenje Plana zaštite i spašavanja	164
VII-4 Ažuriranje Plana zaštite i spašavanja	165
VII-5 Čuvanje Plana zaštite i spašavanja	165

ZAKONSKI TEMELJ ZA DONOŠENJE PLANA

Zakonski temelj za donošenje Plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća je u Zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“ br: 39/03, 22/06 i 43/10) i Zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (“Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke”, broj: 23/20).

U članku 29. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“ br: 39/03, 22/06 i 43/10) i člankom 26. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (“Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke”, broj: 23/20) propisana su prava i dužnosti općina iz područja zaštite i spašavanja i obaveza donošenja plana zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća Općine. U članku 174. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“ br: 39/03, 22/06 i 43/10) i članku 164. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (“Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke”, broj: 23/20) propisano je da Općinski načelnik, na prijedlog Civilne zaštite, donosi Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Postupajući u skladu s člankom 31. stavak 2. točka 4. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“ br: 39/03, 22/06 i 43/10) i člankom 28. stavak 2. točka d. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (“Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke”, broj: 23/20), Općinska služba za gospodarstvo - Odsjek Civilne zaštite, predložila je Plan zaštite od prirodnih i drugih nesreća na području općine Posušje općinskom načelniku na usvajanje.

Plan je izrađen od strane Radne grupe imenovane od strane Općinskog načelnika Rješenjem broj: 01-190/24 od 06.02.2024. godine. Isti je urađen u skladu s Uredbom o sadržaju i načinu izrade Planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine F BiH“ br: 8/11) i Procjenom ugroženosti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području općine Posušje, tako da je ovaj Plan usklađen sa važećim propisima iz oblasti zaštite i spašavanja.

**DOKUMENT BROJ: I - DOKUMENT O
OPERATIVNOM CENTRU CIVILNE ZAŠTITE
OPĆINE**

I-1 Mjere, postupci i zadaci operativnog centra civilne zaštite o načinu prikupljanja podataka o pojavama ili nastanku prirodnih ili drugih nesreća na području Općine

Motrenje, uzbunjivanje i izvještavanje provode svi subjekti u skladu sa Zakonom, a posebno subjekti koji su izravno uključeni u provođenje zaštite i spašavanja. Radi prikupljanja podataka o svim vrstama pojava i opasnostima koje mogu dovesti do prirodne ili druge nesreće, kao i podataka o posljedicama koje su nastale pojavom prirodne ili druge nesreće po ljude i materijalna dobra na ugroženom području, obradu tih podataka i njihove distribucije nadležnim općinskim tijelima i pravnim osobama, kao i prenošenje zapovijedi Općinskog stožera civilne zaštite u vrijeme svog funkcioniranja, potrebno je imati Operativni centar civilne zaštite.

Mjere koje je nužno provesti kako bi Operativni centar bio u potpunosti spreman da odgovori svim zadaćama koje su mu Zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost, ogledaju se u osiguravanju nužnih uvjeta za rad operativnog centra, odnosno na kadrovsku popunjenost, adekvatan prostor, materijalna tehnička sredstva i opremu. Mjere koje se ogledaju kroz aktivnosti na organizaciji rada, osiguranju opreme i sredstava operativnog centra za potrebe informativno – komunikativne potpore osiguravaju:

- osiguranje osmosatnog redovnog radnog vremena, sa osiguranom popunom od četiri operativca u vrijeme neposredne opasnosti od nastanka prirodne ili druge nesreće i u vrijeme kada je proglašeno stanje prirodne ili druge nesreće,
- obuka svih osoba predviđenih za rad u operativnom centru, najmanje jednom godišnje u trajanju od najmanje 5 sati,
- uspostava, povezivanje i kontinuirana provjera tehničke i funkcionalne ispravnosti rada sirena za uzbunjivanje svakog prvog u mjesecu u 12 sati, davanjem znaka opće opasnosti,
- vršenje pregleda postojećeg stanja osnovnih sredstava i opreme za uzbunjivanje kroz tehnički pregled postavljenih sirena, prateće opreme i instalacija, prema tehničkim preporukama proizvođača uređaja uz vođenje propisane evidencije o tome,
- osiguravanje ključnih pretpostavki za funkcionalnu, tehnološku dogradnju i faznu izgradnju sustava za komunikacijsku i informativnu potporu operativnog centra sa aspekata optimalnih organizacijskih, tehničko – tehnoloških i ekonomskih rješenja,
- osiguranje i komunikacijsko povezivanje operativnog centra sa slijedećim tijelima i organizacijama:
  - Policijska postaja Posušje,
  - Profesionalna vatrogasna postaja Posušje,
  - Dobrovoljno vatrogasno društvo Rakitno,
  - Dobrovoljno vatrogasno društvo Posušje,
  - Hitnom službom Doma zdravlja,
  - Službama zaštite i spašavanja,
  - Radio i TV stanicama u općini,
  - Radio amaterima i drugim udruženjima građana, koji imaju i koriste radio uređaje registrirane kod nadležnih tijela.

Operativni centar podatke i informacije, za slučaj prirodne i druge nesreće prikuplja i putem stalnog praćenja redovnih informativnih programa koji se nalaze u operativnom centru.

Sve pristigle informacije i podaci se obrađuju i analiziraju sa ciljem utvrđivanja njihove vjerodostojnosti i aktualnosti, a nakon čega se poduzimaju potrebne radnje, odnosno obavještava se

stanovništvo i svi potrebni subjekti o otkrivenim opasnostima i objavljuje ovisno o vrsti opasnosti određeni znak za uzbunu.

Operativni centar, Općinski stožer i druge subjekte koji su uključeni u provođenju preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja, obavještava o slijedećim podacima koji se odnose na prirodne i druge nesreće:

➤ **Ako je riječ o potresu:**

- područje koje je zahvaćeno,
- intenzitet i epicentar potresa,
- pretpostavljeni broj zatrpanih i nestalih ljudi,
- orijentacijski broj za evakuaciju,
- u kojem obliku i tko je poduzeo mjere za otklanjanje posljedica.

➤ **Ako je riječ o poplavi:**

- područje koje je zahvaćeno,
- poplavljeni objekti u vlasništvu stanovništva i pravnih subjekata,
- ugroženi objekti stanovništva i pravnih subjekata,
- stanovništvo koje treba evakuirati,
- uništene i oštećene prometnice,
- ugrožena i nastradala stoka,
- prohodni prometni pravci,
- oštećenje na elektro – distributivnoj mreži i objektima,
- oštećenje na vodovodnoj mreži i objektima,
- oštećenje na vodostanicama i drugim vodoobjektima,
- oštećenje na telekomunikacijskoj i PTT mreži i objektima,
- tendencija rasta vodostaja,
- prekid rada kod pravnih i gospodarskih subjekata,
- obustava rada škola,
- mjere poduzete na saniranju posljedica.

➤ **Ako je riječ o požarima:**

- broj ugroženih objekata ili veličina ugrožene površine,
- orijentacijski broj za evakuaciju sa ugroženog područja,
- podaci o eventualno povrijeđenim i nastradalim i broj nastradale stoke.

➤ **Ako je riječ o odronjavanju i klizanju tla i snježnim nanosima:**

- podaci o mjestu gdje je došlo do klizanja tla i pojave snježnih nanosa,
- podaci o ugroženim domaćinstvima odnosno objektima,
- podaci o ugroženim prometnicama,
- mjere poduzete na saniranju posljedica.

➤ **Podaci o mjestu gdje se nagomilava led:**

- podaci o prometnicama na kojima je došlo do formiranja leda i ledenih barijera,
- mjere poduzete na saniranju posljedica.

- **Ako je riječ o udaru groma, jakom vjetru, gustoj magli, jakim mrazovima, velikim vrućinama i suši:**
  - podaci o ugroženim, nastradalim i poginulim ljudima,
  - podaci o oštećenim objektima,
  - mjere poduzete na saniranju posljedica.

- **Ako je riječ o prometnim nezgodama širih razmjera:**
  - podaci o mjestu nezgode,
  - podaci o nastradalim i poginulim,
  - podaci o sudionicima vezano za eventualno prevoženje opasnih i zapaljivih tvari.

- **Ako je riječ o eksploziji ili nekoj drugoj nesreći:**
  - podaci o ugroženim, nastradalim i poginulim,
  - podaci o posljedicama eksplozije ili neke druge nesreće,
  - mjere poduzete na saniranju posljedica.

- **Ako je riječ o ispuštanju ili prosipanju štetnih i otrovnih tvari:**
  - podaci o objektu ili prostoru na kome je došlo do ispuštanja ili prosipanja,
  - podaci o količini i uzroku,
  - podaci o kontaminiranoj površini,
  - podaci o ugroženom vodotoku ili izvorištu pitke vode,
  - podaci o eventualno zatrovanim osobama,
  - mjere poduzete na saniranju nastalih posljedica.

- **Ako je riječ o zagađivanju riječnih tokova, zemljišta i okoliša:**
  - podaci o vrsti i količini zagađenja,
  - podaci o uzroku zagađenja,
  - prostor zahvaćen zagađenjem,
  - podaci o zatrovanim ljudima, ribama i životinjama,
  - mjere poduzete na saniranju nastalih posljedica.

- **Ako je riječ o havariji i većim kvarovima na postrojenjima pravnih osoba:**
  - podaci o pravnim osobama kod kojih su nastupile havarije,
  - podaci o tehnološkom procesu na objektu na kome je nastala havarija sa količinama i vrstom kemijskih tekućina koje su ispuštane,
  - podaci o posljedicama havarije po ljude i okoliš,
  - mjere poduzete na otklanjanju nastalih posljedica.

- **Ako je riječ o zaraznim bolestima kod ljudi (epidemijama):**
  - podaci o vremenu i mjestu otkrivanja zaraze,
  - broj zaraženih,
  - vrsta zarazne bolesti.

- uzrok zaraze,
  - mjere poduzete radi sprječavanja daljnjeg širenja zaraze.
- **Ako je riječ o zaraznim bolestima kod životinja (epizootijama):**
- podaci o vremenu i mjestu otkrivanja zaraze,
  - vrsta i broj zaraženih životinja,
  - broj uginulih životinja,
  - podaci o karanteni i sklanjanju uginulih životinja,
  - uzrok zaraze,
  - mjere poduzete radi sprječavanja daljnjeg širenja zaraze.
- **Ako je riječ o zaraznim bolestima na bilju:**
- podaci o vrsti zaraze na bilju,
  - podaci o mjestu i vremenu gdje se pojavila zaraza,
  - podaci o zaraženim kulturama i površinama,
  - podaci o uzroku zaraze,
  - mjere poduzete na sprječavanju širenja zaraznih bolesti.
- **Ako je riječ o radiološko – kemijsko – biološkoj kontaminaciji:**
- podaci o objektu odnosno prostoru RKB kontaminacije,
  - vrsta kontaminacije,
  - podaci o kontaminiranim osobama.
- **Ako je riječ o trovanju ljudi hranom i vodom:**
- mjesto i vrijeme pojave,
  - broj zatrovanih,
  - broj smrtnih slučajeva,
  - uzroci trovanja.
- **Ako je riječ o oštećenju električne, vodovodne, telekomunikacijske ili prometne mreže:**
- podaci o prostoru – području zahvaćenom oštećenjem,
  - vrijeme trajanja prekida opskrnom.
- **Ako je riječ o pronalaženju neeksplodiranih ubojitih sredstava:**
- mjesto pronalaženja,
  - poduzete mjere.
- **Ako je riječ o terorističkim aktivnostima:**
- mjesto napada,
  - podaci o povrijeđenim i poginulim osobama i oštećenim materijalnim dobrima,
  - mjere poduzete za spašavanje povrijeđenih ljudi.

Aktiviranje operativnog centra civilne zaštite vrši se u onom trenutku kada su ispunjeni uvjeti, odnosno kada manifestirana prirodna ili druga pojava zaprijeti da može nastati stanje prirodne ili

druge nesreće ili kada je ona ispoljena. Na osnovu toga na prijedlog Općinskog stožera civilne zaštite od strane Općinskog načelnika proglašava se stanje prirodne ili druge nesreće.

U oba slučaja pokretanje aktiviranja Operativnog centra vrši se na slijedeći način:

- operativac (uposlenik Službe civilne zaštite) u operativnom centru vrši ustrojavanje evidencije i sustava dežure u Operativnom centru sa osobama koje se dodatno angažiraju po Zapovijedi Općinskog stožera civilne zaštite,
- operativac u Operativnom centru, nakon donošene Zapovijedi o angažiranju, poziva i upoznaje pričuvne operativce o njihovim smjenama, načinu i postupku rada, a prvog u smjeni ostavlja na mobilizacijskom mjestu, odnosno u prostorijama Operativnog centra čime otpočinje 24 satni sustav rada.

Prilog: Zapovijed

Općinski stožer civilne zaštite

Broj: _____

Posušje _____ godine

Na temelju članka 108. točka 1. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“ broj: 39/03, 22/06 i 43/10), članka 29. stavak 2. Pravilnika o načinu rada i funkcioniranju stožera i povjerenika civilne zaštite („Službene novine FBiH“ broj: 77/06, 5/07 i 327/14) Općinski stožer civilne zaštite Posušje dana _____, godine, donosi,

Zapovijed

o angažiranju operativaca za rad u operativnom centru civilne zaštite

I

Za potrebe 24-satnog rada Operativnog centra civilne zaštite angažiraju se:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

II

Angažirani operativci u operativnom centru civilne zaštite poslove i zadatke vršiti će u skladu sa odredbama Pravilnika o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite („Službene novine F BiH“, broj: 8/07). Angažiranje operativca za rad u operativnom centru civilne zaštite će trajati sve dok za njihove usluge bude postojala potreba, o čemu odlučuje Općinski stožer.

III

Zapovijed supa na snagu ODMAH i objavit će se u „Službenom glasniku Općine Posušje“.

Dostavljamo:

1. Imenovani 4x,
2. a/a.

Zapovjednik stožera

_____

I-2 Redosljed dostavljanja prikupljenih i analiziranih informacija i podataka nadležnim općinskim tijelima, službama kao i županijskom operativnom centru, a prema potrebi i federalnom operativnom centru

Sve dobivene informacije koje imaju vezu sa nastalom ili očekivanom prirodnom nepogodom, operativac u operativnom centru prioritarno dostavlja Općinskom stožeru civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja, iz razloga što ti podaci stožeru civilne zaštite služe za žurno odlučivanje o provođenju utvrđenih mjera, postupaka i zadataka i angažiranju snaga i sredstava civilne zaštite.

Nakon što se informacije dostave Općinskom stožeru, onda se obrađene informacije prosljeđuju tijelima, organizacijama, pravnim osobama i udruženjima građana, koji se po prirodi posla bave djelatnošću koja je vezana za određenu informaciju.

Ako operativac nije u stanju sam utvrditi kome treba dostaviti informaciju, o tome izvještava voditelja i postupa po njegovom nalogu.

Po pravilu informacija se dostavlja onim općinskim službama na čiju se oblast odnosi zatim Županijskom operativnom centru i rukovoditelju općinske službe civilne zaštite, a po nalogu tog rukovoditelja ili drugog ovlaštenog državnog službenika informacija se može dostaviti općinskom načelniku i predsjedavajućem općinskog vijeća, te operativnim centrima susjednih općina.

Nakon obrade i dostavljanja informacije, operativni centar nastavlja neprekidno pratiti cjelokupnu situaciju na ugroženom području uz daljnje prikupljanje novih informacija, njihovo obrađivanje i upućivanje na potrebne adrese, a radi blagovremene i djelotvorne realizacije nužnih zadataka i aktivnosti u zaštiti i spašavanju.

I-3 Način korištenja operativno – komunikativnog centra Općine u akcijama zaštite i spašavanja

U sklopu sustava zaštite i spašavanja na području općine Posušje uspostavljen je Operativni centar. Za potrebe rada Operativnog centra potrebno je da se organizira i uspostavi veza za javljanja i obavješćivanja, što ima za cilj da omogući prijenos podataka značajnih za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od „osmatračke mreže“ do Operativnog centra, kako bi se blagovremeno osiguralo obavješćivanje i uzbunjivanje stanovništva, tijela, poduzeća i drugih pravnih osoba, u skladu sa propisanim Zakonskim odredbama.

U radu operativnog centra, za potrebe informacijsko- komunikativne potpore u rukovođenju akcijom zaštite i spašavanja koristi će se slijedeće vrste veza:

- fiksni i mobilni telefonski aparat (telefonska veza)
- stacionarna radio stanica s kompletom mobilnih radio stanica tipa „Motorola“ (radio veze) i
- druge veze, koje se na suvremenim tehničkim dostignućima, u daljnjem razdoblju uspostave u Operativnom centru.

Ovakva vrsta komunikacijske veze, koristi će se u sve tri faze: preventivnoj, operativnoj i sanacijskoj.

Svi gospodarski i drugi subjekti, korisnici i vlasnici sustava veza kao i građani dužni su da u uvjetima zaštite od prirodnih i drugih nesreća, prioritet u korištenju tih sredstava daju Općinskom stožeru civilne zaštite.

Nakon proglašenja prirodne ili druge nesreće od druge strane Općinskog načelnika, sve aktivnosti oko zaštite i spašavanja preuzima Općinski stožer civilne zaštite.

U Odluci o proglašenju prirodne i druge nesreće utvrđuju se izvanredne mjere i aktivnosti za sve subjekte koji će osigurati provođenje pojedinih mjera i aktivnosti.

I-3-1 Informacijski tijek i proces rada Općinskog operativnog centra civilne zaštite Posušje

Preko navedenih sustava Općinski operativni centar civilne zaštite poslove iz svoje ovlasti vrši tako što sa područja Općine Posušje prikuplja, obrađuje i dostavlja informacije i podatke o svim vrstama prirodnih i drugih nesreća, te prenosi odluke, zapovijedi i izvješća od Općinskog stožera civilne zaštite prema operativnim snagama zaštite i spašavanja i prema tijelima vlasti u Županiji Zapadnohercegovačkoj i Federaciji.

Imajući u vidu realno stanje kapaciteta ukupne razvijenosti operativnog centra način prijema i dostavljanja podataka o pojavama i opasnostima od prirodnih i drugih nesreća, odnosno o nastanku tih nesreća na području Općine Posušje vršit će se onom vrstom komunikacije koja omogućuje adekvatan i najbrži prijenos informacije prema subjektima informiranja.

Pod pretpostavkom da prirodna ili bilo koja druga nesreća u pogledu destrukcije može biti manje ili više „udarac“ po Općinu, osim u slučaju eventualnih epidemija, informacije je moguće i poželjno dostavljati putem fiksnih i mobilnih veza javnih operatora, dok te veze funkcioniraju, ***po telefonskom imeniku Općinskog operativnog centra civilne zaštite.***

I-3-2 Dostavljanje i obrada informacija

Davatelji informacija dužni su operativnom centru dostavljati podatke o posljedicama koje su nastale djelovanjem prirodnih i drugih nesreća, i to u slučaju: potresa; poplave; požara; snježnih nanosa; nagomilavanja leda na vodotocima i komunikacijama; udara groma; jakih vjetrova; guste magle; jakih mrazova; velikih vrućina i suša; prometnih nezgoda u cestovnom i zračnom prometu; eksplozija; ispuštanja ili prosipanja štetnih i otrovnih tvari; zagađivanja riječnih tijekova, zemljišta i okoliša; rušenja ili prelijevanja brana na hidro-akumulacijama; havarija i većih kvarova u industrijskim postrojenjima; zaraznih bolesti kod ljudi (epidemije); zaraznih bolesti kod životinja (epizootija); zaraznih bolesti kod bilja (epifitije); radiološko – kemijsko - biološke kontaminacije; trovanja ljudi hranom ili vodom; oštećenjima električne ili vodovodne mreže, plinovoda, telekomunikacija ili prometne mreže; pronalaženja minsko-eksplozivnih sredstava (MES) i neeksplozivnih ubojitih sredstava (NUS) i drugih pojava i opasnosti koje svojim djelovanjem mogu ugroziti život i zdravlje ljudi i uništenje ili oštećenje materijalnog dobra.

Dostavljanje informacije operativnom centru o pojavama opasnosti i nastanku prirodne i druge nesreće vrši se u svim situacijama, prije nastanka ili neposredno po nastanku prirodne ili druge nesreće.

Organizacijski proces rada svih operativnih centara uređen je pravilima propisanim u Pravilniku o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite.

Općinski operativni centar civilne zaštite preko vlastitog informacijsko komunikacijskog sustava tehnički je povezan sa sustavom uzbunjivanja. Signalom opasnosti (uzbunjivanjem) upozoravaju građane i sve poslovne subjekte na prijetnju od vrste opasnosti, kako bi mogli poduzeti odgovarajuće radnje i postupke u cilju zaštite od mogućeg ugrožavanja zdravlja i njihovih života, te njihovih materijalnih dobara.

I-3-3 Stalnost i neprekidnost procesa rada i razvrstavanje informacija i podataka

Općinski operativni centar civilne zaštite sa davateljem informacije održava kontakt po načelu trajne stalnosti tj. neprekidnosti komunikacije radi prikupljanja relevantnih dodatnih podataka o opasnosti ili nesreći:

- izvoru (uzroku) opasnosti odnosno nesreće;
- vrsti prirodne ili druge nesreće (naziv nesreće);
- vremenu nastanka nesreće;
- području na kojem se pojavila nesreća (naseljena ili ne naseljena mjesta);
- posljedicama nesreće koje se odnose na ljudske žrtve (orijentacioni broj poginulih, teže i lakše povrijeđenih ili nestalih);
- posljedicama nastalim na materijalnim dobrima (stambenim, komunalnim, gospodarskim i infrastrukturnim objektima);
- poduzetim mjerama na zaštiti i spašavanju ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara, potrebnoj pomoći u snagama i sredstvima civilne zaštite;
- drugim podacima sa kojima raspolaže davatelj informacije.

Navedene informacije dobivene od bilo kojeg davatelja treba u potpunosti provjeriti putem ovlaštenih tijela vlasti i službenih osoba s kojima su operativni centri civilne zaštite povezani funkcionalnim sustavom veza.

Općinski operativni centar civilne zaštite informacije prikuplja i putem stalnog praćenja redovnih informativnih programa putem radija i TV-a o pojavi ili nastanku prirodne ili druge nesreće. Putem istih medija operativni centar automatski informira javnost o pojavi opasnosti i postupcima u vezi sa ponašanjem građana u tim uvjetima provođenjem sadržaja konkretnih mjera zaštite i spašavanja.

Prilikom dobivanja zahtjeva od operativnog centra da se objavi određena informacija, tijelo, služba i pravna osoba dužni su odmah omogućiti objavljivanje te informacije, odnosno prekinuti emisiju redovitog programa na TV-u i radiju, i objaviti dostavljenu informaciju.

Tijela, službe i pravne osobe dužni su vršiti prenošenje svih informacija koje zatraži operativni centar sa kojim su povezani i taj centar na osnovi ukazane potrebe najmanje jednom mjesečno informirati o stanju funkcioniranja vlastitog sustava veza u cilju saznanja mogu li se informacije operativnih centara primati i objavljivati tim sustavom veza.

I-3-4 Informiranje ovlaštenih Službi i drugih tijela općinske uprave i povratne informacije

Obradom primljene informacije i podataka Općinski operativni centar civilne zaštite samostalno postupa na sljedeći način:

- informaciju dostavlja samo onim tijelima uprave za koje se utvrdi da su nadležni za prirodnu ili drugu nesreću na koju se informacija odnosi;
- o informacijama upoznaje rukovoditelja Općinske službe civilne zaštite.

U tehnološkom procesu rada Općinski operativni centar civilne zaštite obrađuje informaciju po elementima iz „**Lista pitanja**“, pojedinačno za svaku prirodnu i drugu nesreću ovisno od operativne situacije u vezi s nesrećom.

Općinske službe za upravu, također su dužne dostavljati informacije o nastanku prirodne i druge nesreće i posljedicama koje su nastale od te nesreće prema „**Listi pitanja**“, pojedinačno za svaku nesreću.

Lista pitanja

Za prva četiri sata od nastanka prirodne ili druge nesreće, prvo izvješće koji davatelji informacija (općinske službe za upravu, općinske upravne organizacije, službe i pravne osobe osnovane Općinskim propisom, udruženja građana od značaja za zaštitu i spašavanje i građani) dostavljaju Operativnom centru civilne zaštite, treba obavezno da sadrže sljedeće podatke:

- Vrstu prirodne i druge nesreće,
- Vrijeme nastanka nesreće,
- Područje na kojem se pojavila nesreća (naseljena ili nenaseljena mjesta),
- Uzrok nastanka nesreće.
- Posljedice koje se odnose na ljudske žrtve (broj poginulih, teže i lakše povrijeđenih ili nestalih),
- Posljedice nastale na materijalnim dobrima (stambenim, komunalnim, privrednim i infrastrukturnim objektima),
- Poduzete mjere na zaštiti i spašavanju ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara,
- Potrebna pomoć u snagama i sredstvima,
- Druge podatke sa kojima raspolaže davatelj informacija.

Informacije koje se Operativnom centru dostavljaju poslije isteka vremena od prvih četiri sata od trenutka nastanka prirodne i druge nesreće, pored već spomenutih podataka, treba da sadrže podatke koji su predviđeni pojedinačno za svaku od prirodnih i drugih nesreća sukladno Listi pitanja.

Do proglašenja stanja prirodne i druge nesreće u Općini Posušje, rukovoditelj Općinske službe civilne zaštite određuje koje informacije Općinski operativni centar civilne zaštite dostavlja Općinskom načelniku i Županijskoj upravi civilne zaštite.

Općinski operativni centar civilne zaštite u operativnoj situaciji proglašenog stanja prirodne i druge nesreće, obrađene i sistematizirane informacije i podatke kao rezultat precizno utvrđenih činjenica o nastanku i posljedicama prirodnih i drugih nesreća na ugroženom području, pretvara u **operativno izvješće** o posljedicama koje su nastale po život i zdravlje ljudi i životinja, materijalna dobra i okoliš na ugroženom području.

Sastavljeno operativno izvješće Općinski operativni centar civilne zaštite dostavlja Općinskom načelniku, i Županijskoj upravi civilne zaštite.

U tijeku trajanja aktivnosti na spašavanju ljudi i materijalnih dobara i otklanjanju posljedica prouzrokovanih prirodnom ili drugom nesrećom, operativni centar civilne zaštite dužan je postupati po zapovijedima stožera civilne zaštite koji na ugroženom području upravljaju akcijama zaštite i spašavanja.

Prioritet dostavljanja informacija uvijek je prema onim subjektima koji izravno upravljaju ili su sudionici akcija spašavanja života i zdravlja ljudi i životinja na području pogođenom nesrećom odnosno prema tijelima vlasti Općine koja je najodgovornija za stvaranje preduvjeta za učinkovitu zaštitu i spašavanje.

Općinska tijela uprave u procesu rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja izravno sudjeluju u procesu rada Općinskog stožera civilne zaštite preko svojih predstavnika u stožeru. Općinski operativni centar civilne zaštite svim sudionicima u ostvarivanju zaštite i spašavanja pruža informacijsko komunikacijsku potporu.

Općinski operativni centar civilne zaštite u funkciji dijela službe stručnog servisa Općinske službe civilne zaštite pruža administrativnu i stručnu potporu pri izradi **Završnog izvješća** o aktivnostima koje su se provodile tijekom trajanja akcija na spašavanju, odnosno na otklanjanju nastalih posljedica i podacima o nastalim posljedicama.

Završno izvješće dostavlja se Općinskom načelniku za odlučivanje o traženju odgovarajuće pomoći i za utvrđivanje mjera za dogradnju određenih pitanja u sustavu zaštite i spašavanja na području Općine Posušje.

I-4 Organizacija upozorenja

I-4-1 Način upozorenja u nesrećama

Nesreća	Izvor upozorenja	Sadržaj	Korisnici upozorenja	Mjere, snage i sredstva
Potres	-Federalni seizmološki zavod	-Mjesto pojave opasnosti potresa - vrijeme pojave opasnosti potresa, -posljedice koje je izazvao potres, -mjere koje se poduzimaju radi ublažavanja potresa, -potrebna pomoć u snagama i sredstvima civilne zaštite radi otklanjanja posljedica nesreće, -druge informacije sa kojima raspolaže davatelj informacija	-Općinski načelnik , -Služba civilne zaštite , -Općinski stožer civilne zaštite, -Općinska tijela i službe, -Pravne osobe, -Stanovništvo, -MUP ŽZH, -Zdravstvene ustanove , -Crveni križ.	-Službe postrojbe civilne zaštite ovisno od vrste i obima potresa , -materijalno-tehnička sredstva kojim raspolažu službe i postrojbe civilne zaštite -praćenje situacije, poduzimanje preventivnih mjera.
Nesreća	Izvor upozorenja	Sadržaj	Korisnici upozorenja	Mjere, snage i sredstva
Poplava, rušenje, prelivanje brane Tribistovo	-Agencija za vodno područje -Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke -povjerenici -građani -MUP	- Uzrok koji je doveo do nastanka poplave -mjesto pojave opasnosti odnosno nastajanje poplave -vrijeme pojave opasnosti -posljedice koje može izazvati ili je izazvala poplava -mjere koje se poduzimaju radi sprječavanja nastanka poplava -potrebna pomoć u snagama i sredstvima civilne zaštite radi sprječavanja nastajanja poplave -druge intervencije -mjesto prelijevanja ili pucanja brane	-Općinska tijela, službe -Služba civilne zaštite -stanovništvo -pravne osobe -MUP ŽZH -zdravstvene ustanove -Crveni križ	- Službe i postrojbe civilne zaštite ovisno od vrste i obima poplava -Službe i postrojbe za evakuaciju stanovništva -materijalno-tehnička sredstva kojima raspolažu službe i postrojbe civilne zaštite i građana -praćenje situacije, poduzimanje preventivnih mjera
Nesreća	Izvor upozorenja	Sadržaj	Korisnici upozorenja	Mjere, snage i sredstva
Snijeg i snježni nanosi	-Federalni hidro-meteorološki zavod -stanovništvo	-Mjesto pojave opasnosti, odnosno snijega i nanosa -posljedice koje može izazvati ili je izazvao snijeg i snježni nanosi -mjere koje poduzimaju radi sprječavanja i širenja posljedica od snijega i nanosa. -Druge informacije sa	-Općinska tijela, službe i stanovništvo, - Pravne osobe -Općinski stožer civilne zaštite	- Službe za održavanje cesta -HGSS -Služba medicinske pomoći - Profesionalna vatrogasna postrojba -Crveni križ -praćenje situacije -poduzimanje preventivnih mjera

		kojima raspolaže davatelj informacija		
Nesreća	Izvor upozorenja	Sadržaj	Korisnici upozorenja	Mjere, snage i sredstva
Suša	-Federalni hidro-meteorološki zavod	-Mjesto pojave opasnosti, odnosno suše -posljedice koje može izazvati ili je izazvala suša -mjere koje se poduzimaju radi sprječavanja i širenja posljedica od suše -druge informacije sa kojima raspolaže davatelj informacija	-Općinska tijela -Službe i stanovništvo -poljoprivrednici -stanovništvo iz zona bez vode	- Profesionalna vatrogasna postrojba -Služba za vodoopskrbu -materijalno-tehnička sredstva kojim raspolaže Služba civilne zaštite -praćenje situacije, poduzimanje preventivnih mjera
Nesreća	Izvor upozorenja	Sadržaj	Korisnici upozorenja	Mjere, snage i sredstva
Oluja i led (grad)	-Federalni hidro-meteorološki zavod -stanovništvo	-Mjesto pojave opasnosti, odnosno oluje i grada, -posljedice koje može izazvati ili je izazvala oluja i grad, -druge informacije sa kojima raspolaže davatelj informacija	-Općinska tijela -pravne osobe -Službe i stanovništvo -ponašanje u skladu sa prognozama meteo-alarma po razini očekivane opasnosti (žuti, narančasti i crveni)	-Službe i postrojbe ovisno od obima oluje i grada.
Nesreća	Izvor upozorenja	Sadržaj	Korisnici upozorenja	Mjere, snage i sredstva
Mraz i hladnoća	Federalni hidro-meteorološki zavod	-Mjesto pojave opasnosti odnosno mraza -posljedice koje može izazvati ili je izazivao mraz -mjere koje se poduzimaju radi sprječavanja posljedica od mraza -potrebna pomoć u snagama i sredstvima civilne zaštite radi sprječavanja posljedica od mraza -druge informacije sa kojima raspolaže davatelj informacija	-Općinska tijela, službe -stanovništvo -poljoprivredni proizvođači -pravne osobe	-Služba za održavanje cesta -Služba za vodoopskrbu -materijalno-tehnička sredstva kojima raspolažu postrojbe civilne zaštite -praćenje situacije, poduzimanje preventivnih mjera
Nesreća	Izvor upozorenja	Sadržaj	Korisnici upozorenja	Mjere, snage i sredstva
Požar	-MUP ŽZH -Šumsko-gospodarsko društvo Županije Zapadnohercegovačke d.o.o. Posušje Zapadnohercegovačk	-Uzrok koji je doveo do nastanka požara, -mjesto pojave požara i površina zahvaćena požarom, -vrijeme pojave požara,	-Profesionalna vatrogasna postrojba -Služba civilne zaštite -povjerenici civilne	-Profesionalna vatrogasna postrojba, -povjerenici -stanovništvo, -druge snage i

	e -stanovništvo	-posljedice koje može izazvati ili je izazvao požar -mjere koje se poduzimaju radi sprječavanja nastanka i širenja požara, -potrebna pomoć u snagama i sredstvima civilne zaštite radi sprječavanja širenja požara -druge informacije sa kojima raspolaže davatelj informacija.	zaštite, -stanovništvo -pravne osobe, -Općinska tijela i službe, -MUP ŽZH	materijalna oprema ovisno od veličine požara (Oružane snage sa svojom opremom), Materijalno-tehnička sredstva sa kojima raspolažu Službe i postrojbe civilne zaštite -praćenje situacije, poduzimanje preventivnih mjera
Nesreća	Izvor upozorenja	Sadržaj	Korisnici upozorenja	Mjere, snage i sredstva
Velike nesreće u cestovnome prometu	-Učesnici u prometu -Pripadnici MUP	-Mjesto nesreće -Posljedice koje je izazvala prometna nesreća -druge informacije kojima raspolaže davatelj informacija.	-Službe hitne pomoći - Profesionalna vatrogasna postrojba -MUP ŽZH	-Služba hitne pomoći - Profesionalna vatrogasna postrojba -BIHAMK
Nesreća	Izvor upozorenja	Sadržaj	Korisnici upozorenja	Mjere, snage i sredstva
Rizik od MES-a i NUS-A	-Stanovništvo, lovci, ribolovci	Mjesto pojave opasnosti, odnosno mjesto pronalaska MES-a i NUS-a	-Federalna uprava civilne zaštite -Županijska uprava civilne zaštite -MUP ŽZH -Služba za civilnu zaštitu -Zdravstvene ustanove	-Deminerski timovi za deminiranje i uklanjanje NUS-a, sa pratećom opremom -medicinsko zbrinjavanje
Nesreća	Izvor upozorenja	Sadržaj	Korisnici upozorenja	Mjere, snage i sredstva
Ekspanzije ili eksplozije plinova i opasnih materija	-Zaposlenici firmi u kojoj su se dogodile eksplozije - Stanovništvo -MUP ŽZH	-Mjesto pojave opasnosti, odnosno eksplozije -Posljedice koje može izazvati ili je izazvala eksplozija -Druge informacije sa kojim raspolaže davatelj informacija	-Općinska tijela, službe i stanovništvo -Pravne osobe, -Zdravstvene ustanove	- Profesionalna vatrogasna postrojba -Službe za RKB zaštitu -Službe Medicinske pomoći -materijalno-tehnička sredstva kojima raspolažu službe i postrojbe civilne zaštite
Nesreća	Izvor upozorenja	Sadržaj	Korisnici upozorenja	Mjere, snage i sredstva
Epidemije	-Medicinske ustanove, -Domovi zdravlja i bolnice	-Uzrok koji je doveo do nastanka epidemije -Mjesto pojave epidemije -Posljedice koje može izazvati ili je izazvala epidemija -Mjere koje se poduzimaju radi sprječavanja nastanka i širenja epidemije -Druge informacije kojima raspolaže	-Stanovništvo -Zdravstvene ustanove -Općinska tijela i službe -Ministarstvo zdravstva Županije Zapadnohercegovačke	-Služba medicinske pomoći -materijalno-tehnička sredstva kojima raspolažu službe i postrojbe civilne zaštite

Nesreća	Izvor upozorenja	Sadržaj	Korisnici upozorenja	Mjere, snage i sredstva
Epizootije	-Veterinarske stanice	-Uzrok koji je doveo do nastanka epizootije -Mjesto pojave opasnosti, odnosno nastanka epizootija -Mjere koje se poduzimaju radi sprječavanja nastanka i širenja epizootije -Druge informacije sa kojima raspolaže davatelj informacija	-Vlasnici životinja -Veterinarske službe -Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke -Stanovništvo	-Službe za zaštitu životinja, -materijalno-tehnička sredstva kojima raspolažu Službe i postrojbe civilne zaštite
Biljne bolesti i štetočine	-Poljoprivredni institut, -poljoprivredni zavod -stanovništvo, -poljoprivredna i druga udruženja	-Uzrok koji je dovodi do nastanka biljnih bolesti, -Mjesto pojave opasnosti odnosno nastanka biljnih bolesti i štetočina, -posljedice koje mogu izazvati biljne bolesti i štetočine, -mjere koje se poduzimaju radi sprječavanja nastanka i širenja biljnih bolesti i štetočina, -druge informacije kojima raspolaže davatelj informacija.	-Općinska tijela i Službe, -Stanovništvo, -Poljoprivredni proizvođači -Pravne osobe	-Šumsko-gospodarsko društvo Županije Zapadnohercegovačke d.o.o. Posušje -Poljoprivredne ljekarne

Operativni centar prikuplja i obrađuje podatke o svim vidovima opasnosti, vrši uzbunjivanje i upozoravanje stanovništva, prenosi zapovijedi nadležnog stožera civilne zaštite, oglašava prestanak opasnosti, te priprema i šalje izvješća o poduzetim mjerama i aktivnostima.

I-4- 2 Osnovni zadaci Općinskog operativnog centra civilne zaštite

Člankom 14. Pravilnika o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“, broj: 8/07) utvrđena je nadležnost Općinskog operativnog centra civilne zaštite kroz vršenje slijedećih poslova, i to:

- vrši prikupljanje, obradu i distribuciju podataka o svim prirodnim i drugim nesrećama na području općine i te podatke i informacije dostavlja nadležnim tijelima općine i županijskom operativnom centru civilne zaštite, a prema potrebi i Federalnom operativnom centru civilne zaštite na način predviđen Pravilnikom,
- prenosi zapovijedi Federalnog, županijskog i općinskog stožera civilne zaštite u vrijeme kada ti stožeri rukovode akcijama zaštite i spašavanja na području općine,
- prima, priprema i šalje izvješća nadležnim tijelima općine i županijskom operativnom centru civilne zaštite o mjerama i aktivnostima koje se poduzimaju u toku provođenja aktivnosti na zaštiti i spašavanju na području općine,

- prenosi priopćenja javnim medijima općine o podacima koji se odnose na prirodne i druge nesreće kojima raspolaže,
- ostvaruje stalni kontakt sa operativnim centrima civilne zaštite susjednih općina i sa županijskim operativnim centrom civilne zaštite u svezi međusobnog dostavljanja potrebnih podataka i informacija o prirodnim i drugim nesrećama i postupka po nalogima i zahtjevima županijskog operativnog centra,
- vrši i sve druge poslove koji se odnose na prikupljanje, obradu i distribuciju podataka o prirodnim i drugim nesrećama na području općine koje se zakonom i drugim propisima stave u nadležnost Općinskog operativnog centra civilne zaštite,
- operativni centar pri obavljanju svojih zadaća koristi veze javnih telekomunikacija pravnih osoba (fiksni i mobilni telefoni), radija i TV, interneta, radio-amateri, federalnih i županijskih tijela uprave

I-4-3 Mogućnost informiranja za rano upozorenje na području općine Posušje

Red.br.	Izvor podataka	Sadržaj	Način ugrožavanja
1.	Vlasnici ugroženih površina-objekata, lovci, ribolovci	Pojava bujičnih voda i vrlo visoke podzemne vode	Poplava
2.	Vlasnici pogođenih površina, lovci ribolovci, slučajni prolaznici	Pojava požara na otvorenom prostoru tijekom vremena povećane ugroženosti od požara	Veći požar na otvorenom prostoru
3.	Vlasnici ugroženih površina - objekata	Pojava klizišta	Klizišta koja ugrožavaju objekte i materijalna dobra
4.	Učesnici u prometu i pripadnici MUP-a	Tehničko – tehnološke nesreće – prometni udesi	Poginuli i povrijeđeni, materijalna šteta
5.	Građani, lovci, ribolovci, planinari i dr.	MES I NUS	Pojava mina i NUS-a u neposrednoj blizini lokacija gdje boravi ili se kreću građani
6.	Građani, lovci, planinari i dr.	Visoki snijeg i snježni nanosi	Visoki nanosi na cestovnim prometnicama, snijeg, vjetar i led

I-5 Uzbunjivanje-obavješćivanje stanovništva o nadolazećoj ili neposrednoj opasnosti

Predviđeni znaci za uzbunjivanje jedinstveni su za područje Federacije BiH i koriste se na način i pod uvjetima koji su utvrđeni Pravilnikom o organiziranju i funkcioniranju operativnih centara civilne zaštite („Službene novine FBiH“ broj 9/19). Znaci za uzbunjivanje imaju za cilj da se stanovništvo blagovremeno upozori da prijete neposredna opasnost ili je nastala određena opasnost, kako bi se odmah po saznanju mogle poduzeti odgovarajuće radnje i postupci u cilju zaštite života stanovništva i imovine od djelovanja nastale opasnosti od prirodne i druge nesreće. Znaci uzbunjivanja građana za slučaj pojave prirodne ili druge nesreće su:

1. Upozorenja na nadolazeću opasnost- oglašava se kombinacijom jednoličnog i zavijajućeg tona u trajanju od šezdeset (60) sekundi (dva jednolična tona po dvadeset (20) sekundi koje dijeli zavijajući ton od dvadeset (20) sekundi),
2. Neposredna opasnost – oglašava se neprekidnim zavijajućim tonom u trajanju šezdeset(60) sekundi,
3. Znak prestanka opasnosti- oglašava se jednoličnim tonom u trajanju od 60 sekundi.

Signal „upozorenje na nadolazeću opasnost“ emitira se u cilju upozoravanja stanovništva zbog nadolazeće prirodne i druge opasnosti koje ne zahtijevaju trenutnu reakciju na dati signal (požar koji se približava određenom području, približavanje oluje, zagađenje okoliša i sl.)

Signal “neposredna opasnost“ emitira se u trenutku kada stanovništvu i materijalnim dobrima prijete neposredna opasnost od pojave plavnog vala koji nastaje od rušenja ili prelijevanja brane na hidroakumulaciji ili velikog požara ili kretanju radioaktivnog oblaka ili pojave većih količina otrovnih materija u vidu oblaka iz kemijskih postrojenja i drugim opasnostima, a koje mogu ugroziti živote i zdravlje većeg broja ljudi na određenom području, a u ratu prijete opasnost od napada iz zraka na određenom području.

Signal „prestanak opasnosti“ emitira se kada se ocijeni da su sve opasnosti za stanovništvo prestale ili kada je završeno poduzimanje odgovarajućih mjera za provođenje zaštite i spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara a obvezno nakon“neposredne opasnosti“. Signal se upotrebljava i za potrebe ispitivanja ispravnosti i razvoja sustava za uzbunjivanje.

Upravljanje emitiranjem signala za uzbunjivanje stanovništva putem uređaja u načelu vrše operativni centri općine, odnosno županijski operativni centri u vrijeme kada operativni centar općine ne radi.

Emitiranje signala “upozorenje na nadolazeću opasnost“ i „ neposrednu opasnost“ vrši se onda kada operativni centar dobije podatke da prijete opasnost ili da je nestala neka od nesreća.

Nalog za emitiranje signala daje rukovoditelj službe civilne zaštite općine, a u njegovoj odsutnosti osoba koju on ovlasti.

Emitiranje signala za uzbunjivanje stanovništva, uz prethodno obavješćivanje nadležnog operativnog centra, obavljaju i pravne osobe kojim je stavljeno u obvezu samostalno aktiviranje sustava za uzbunjivanje sustava stanovništva u skladu sa zakonom i podzakonskim propisima iz njihove nadležnosti.

I-6 Analiza stanja i razvojni pravci jačanja kapaciteta županijskog operativnog centra civilne zaštite i općinskog operativnog centra civilne zaštite sa prijedlogom iskorištenosti postojećih sredstava i opreme

I-6-1 Stanje mreža

➤ HF radio mreže:

Općinski operativni centar civilne zaštite ne posjeduje ovu vrstu radio mreže.

➤ Stanje WHF radio uređaja:

Općinski operativni centar civilne zaštite ne posjeduje ovu vrstu radio mreže.

➤ Stanje Wi-Fi mreže:

Općinski operativni centar civilne zaštite raspolaže sa Wi-Fi mrežom, koja uspješno funkcionira.

Telefonske komunikacije

U objektu Općinskog operativnog centra civilne zaštite nalazi se jedan direktni analogni telefon i jedan telefon **121** sa besplatnim pozivom. Priključak na PTT je izveden običnim PTT kablom do razvodnog ormara.

Stanje instalacija

Kućne instalacije su izvedene standardnom tehnikom, mrežnim kablovima, od ureda do ureda. Proširenje sa dodatnim brojevima i lokalima se više ne može izvoditi bez dodatnog polaganja kablova ili drugim tehnikama.

I-6-2 Prijedlog iskorištenosti telefonskih komunikacija

Postojeće telefonske veze za potrebe komuniciranja unutar objekta i između Općinskog operativnog centra civilne zaštite omogućuje zadovoljavajući rad u uvjetima stanja prirodne i druge nepogode.

U cilju postizanja zahtijevanih kvaliteta potrebno je izvršiti nabavku i instaliranje novih telefonskih veza i pripadajuće im opreme koje podržavaju brzu i pouzdanu komunikaciju.

I-7 Specifikacija opreme za općinski operativni centar civilne zaštite

I-7-1 Razvojni pravci izgradnje i jačanja kapaciteta operativnih centara civilne zaštite u funkciji informacijsko-komunikacijske potpore upravljanja akcijama zaštite i spašavanja

Polazeći od bitnih organizacijskih, tehničko-tehnoških, materijalnih i drugih pretpostavki za funkcioniranje Općinskog operativnog centra civilne zaštite, Županijska uprava civilne zaštite usvojila je koncept organizacije, funkcioniranja i razvoja ovih centara na suvremenoj naučnoj i tehnološko-tehničkoj utemeljenosti i ekonomskoj opravdanosti. Taj je koncept u svemu kompatibilan sa politikom i strategijom izgradnje informacijskog društva u Federaciji i Bosni i Hercegovini po zahtjevima europskih i drugih međunarodnih standarda prema kojima se Bosna i Hercegovina opredijelila ili ima obveze.

Županijska uprava civilne zaštite kao nositelji razvoja jedinstvenog sustava veza i komunikacija civilne zaštite na području Županije nije pristupila realizaciji obveza izrade projektnih rješenja za radio mreže i linkove na županijskoj i općinskim razinama.

I-7-2 Dinamika implementacije glavnog projekta

Slijediti rješenja iz glavnog projekta Federalne uprave civilne zaštite, organizacijskih akata i projektnih zadataka za operativne centre županijske i općinske razine, sa specifikacijom nabavke prioritetne komunikacijsko informacijske opreme i sredstava, kako bi se dalje na jedinstvenim organizacijskim i funkcionalnim osnovama unaprijedila implementacija glavnog projekta i razvoj sustava kao cjeline.

To podrazumijeva da vlada Županije preko županijske uprave civilne zaštite, u odgovarajućem administrativno-pravnom i stručnom postupku u najkraćem roku izradi pojedinačne projekte za radio mreže i linkove na županijskim i općinskim razinama slijedeći rješenja predviđena glavnim projektom.

Kada se na razini Županije, završi posao iz glavnog projekta, tada će i Općinski operativni centar civilne zaštite, moći pristupiti opremanju potrebitom opremom za veze i komunikacije, te se uključiti u jedinstven sustav veza civilne zaštite na području Županije i Federacije.

Popunjavanje Općinskog operativnog centra civilne zaštite, opremanje potrebitom opremom, a posebno opremom za veze i komunikacije, realizirati u tijeku trajanja.

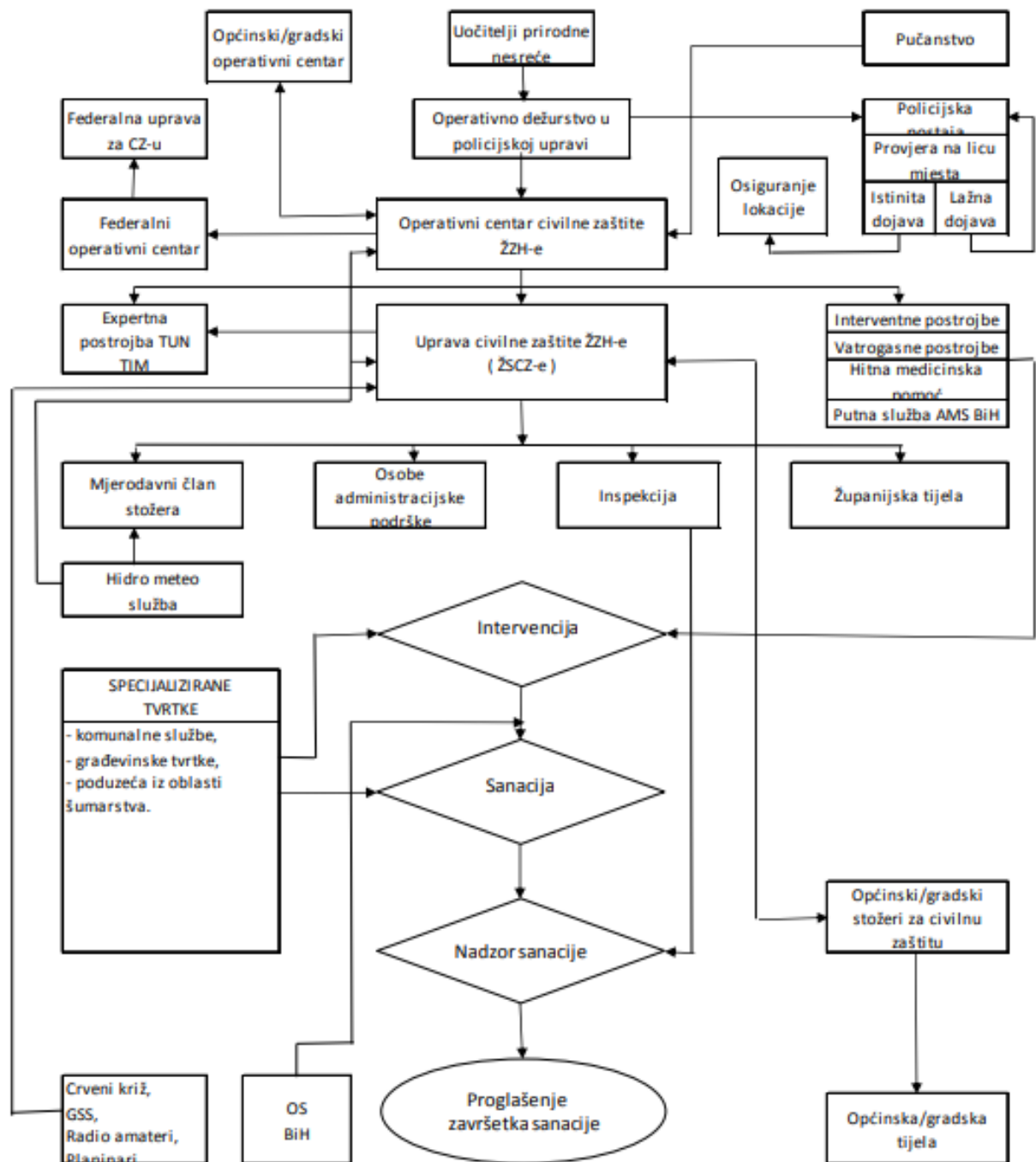
Aktualni Program razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Općini Posušje bit će zamijenjen novim Programom sukladno planu civilne zaštite općine Posušje.

Za svaku godinu pojedinačno planirati nabavku onoliko opreme koliko to dozvoljavaju raspoloživa materijalna sredstva i prema prioritetima vrste opreme.

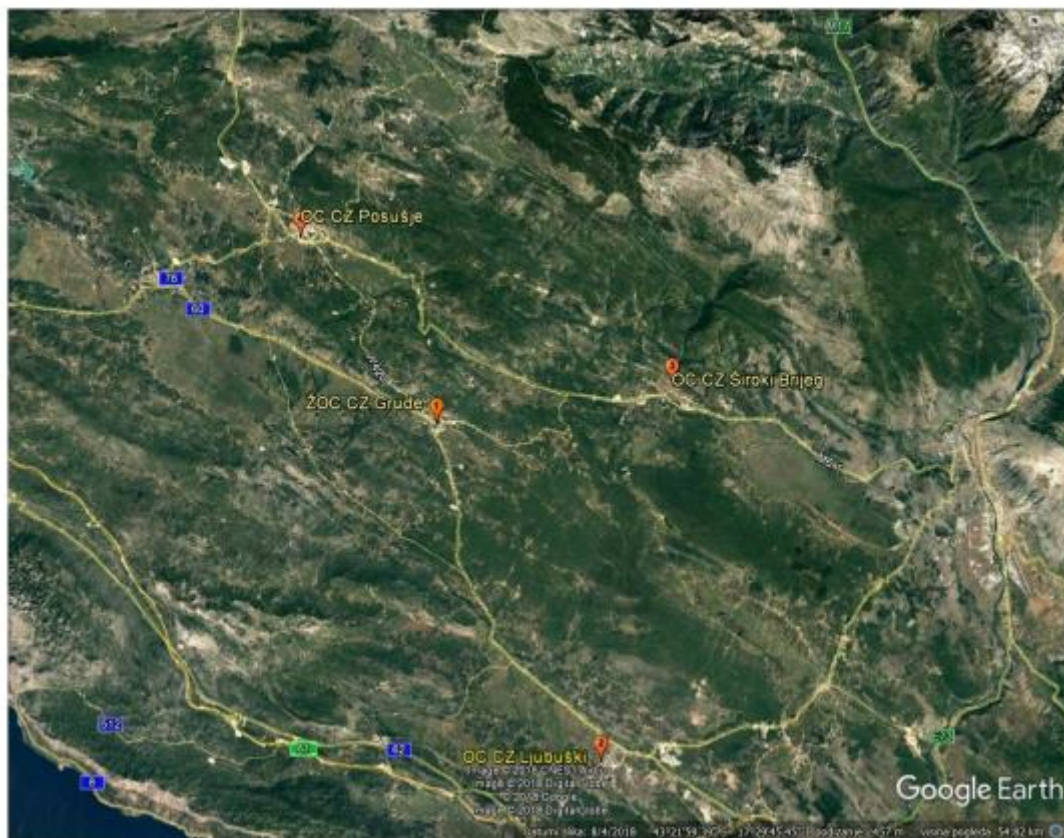

I-7-3 Prilozi

Prilog 1. SHEMA upravljanja akcijama zaštite i spašavanja

Prilog 2. Raspored operativnih centara na području Zapadnohercegovačke županije

Prilog 3. Telefonski imenici

ZAPOVJEDNIK I ČLANOVI OPĆINSKOG STOŽERA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE POSUŠJE

Redni broj	Ime i prezime	Kontakt broj	e-mail
1.	Ante Begić	063 465 408	ante.begic@gmail.com
2.	Mario Knezović	063 993 833	
3.	Mario Jukić	063 326 888	gospodarstvo@posusje.net
4.	Bernardin Bakula	063 362 216	financije@posusje.net85
5.	Zdenka Jažo	063 905 455	
6.	Ivica Spajić	063 385 749	vetspajic@gmail.com
7.	Ivica Čorić	063 407 725	
8.	Slaven Bašić	063 345 415	Slaven.basic@gmail.com
9.	Ivanka Arapović Galić	063 412 559	info@posusje.net
10.	Božana Šušak	063 362 306	
11.	Oliver Begić	063 328 528	prodajni.centar.oli@gmail.com
12.	Damir Čutura	063 772 018	
13.	Mario Čutura	063 375 579	
14.	Milan Jukić	063 273 311	
15.	Frano Lebo	063 318 205	
16.	Ljubo Bradarić	063/468-053	

BROJEVI TELEFONA, FAKSOVA I MOBITELA GRADONAČELNIKA I NAČELNIKA U ŽUPANIJI ZAPADNOHERCEGOVAČKOJ

Grad/Općina	Ime i prezime	Telefon - posao	Fax	Mobitel
Posušje	Ante Begić	039/681-035	039/681-041	063/465-408
Široki Brijeg	Miro Kraljević	039/702-802	039/705-915	063/384-610
Ljubuški	Vedran Markotić	039/835-502	039/833-810	063/255-444
Grude	Ljubo Grizelj	039/660-901	039/660-930	063/328-992

BROJEVI TELEFONA, FAKSOVA I MOBITELA VODITELJA SLUŽBI CIVILNE ZAŠTITE U GRADOVIMA/OPĆINAMA ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE

Grad/Općina	Ime i prezime	Telefon - posao	Fax	Mobitel
Posušje	Mario Jukić	039/685-749	039/681-041	063/326-888
Široki Brijeg	Željko Vukoja	039/703-255	039/703-255	063/368-820
Ljubuški	Mario Bajto	039/835-562	039/833-810	063/322-875
Grude	Mile Pejić	039/660-901	039/660-930	063/328-358

**BROJEVI TELEFONA OPĆINSKIH/GRADSKIH CENTARA NA PODRUČJU ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE, ŽUPANIJSKOG CENTRA**

Operativni centar	Telefon
Posušje	039/681-985
Široki Brijeg	039/706-964
Ljubuški	039/831-826
Grude	-
Županija Zapadnohercegovačka	039-661-517

**BROJEVI TELEFONA FEDERALNOG CENTRA, DRŽAVNOG CENTRA 112 I
REPUBLICKOG CENTARA ZA OBAVJEŠĆIVANJE RS BANJA LUKA**

Operativni centar	Telefon
Federalni operativni centar	033/779-450
Državni operativni centar 112 BiH	033/492-778 033/492-786
Republički centar za obavješćivanje RS Banja Luka	051/212-500

**BROJEVI TELEFONA SUSJEDNIH OPERATIVNIH CENTARA U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

Operativni centar	Telefon
Županijski centar 112 Split	00385 21 460 710
Županijski centar 112 Dubrovnik	00385 20 412 175

Prilog 5. Obrazac djelovodnika informacija i akata

Obrazac broj 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
_____ OPERATIVNI CENTAR

D J E L O V O D N I K I N F O R M A C I J A I A K A T A

_____ . godina

Obrazac broj 2

DJELOVODNIK INFORMACIJA I AKATA

Red. broj	PODACI O PRIMLJENOJ INFORMACIJI				PODACI O OTPREMLJENOJ INFORMACIJI			Potpis operatera
	P/O	Broj primljene informacije	Datum i vrijeme prijema informacije	Od koga je informacija primljena	Naziv organa kojem je informacija dostavljena	Datum i vrijeme predaje informacije	Podaci o osobi kojoj je informacija predata	
1	2	3	4	5	6	7	8	9

U P U T S T V O o načinu popunjavanja obrasca

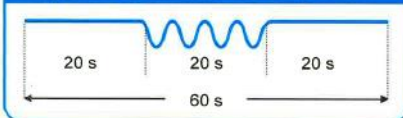
1. U rubriku 1. upisuje se arapski broj pod kojim se primljena informacija zavodi s tim da se počinje od broja 1, 2, i tako redom neprekidno od 01. januara do 31. decembra;
2. U rubriku 2. upisuje se oznaka informacije da li se radi o informaciji koju treba samo prosljediti naznačenom organu ili pojedincu (P) ili treba pristupiti obradi informacije (O);
3. U rubriku 3. upisuje se broj koji je upisan u zaglavlju primljene informacije;
4. U rubriku 4. upisuje se datum i vrijeme kada je informacija primljena u operativni Centar;
5. U rubriku 5. upisuje se naziv pošiljaoca primljene informacije koji je upisan u toj informaciji;
6. U rubriku 6. upisuje se naziv organa kome operativni Centar dostavlja informaciju;
7. U rubriku 7. upisuje se datum i vrijeme kada se informacija predaje primaocu;
8. U rubriku 8. upisuju se lični podaci (ime i prezime) osobe koja je primila informaciju;
9. U rubriku 9. upisuje se svojeručan potpis dežurnog operatera koji je otpremio informaciju.

Prilog 6. Grafički prikaz znakova za uzbunjivanje

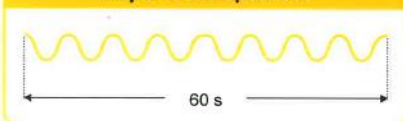
ZNAKOVI ZA UZBUNJIVANJE

Upozorenje na nadolazeću opasnost

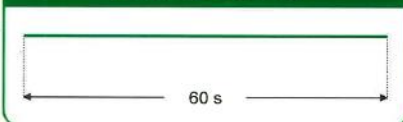
Uključite radio ili TV prijamnik ili posjetite web stranicu:
www.opcina-posusje.ba
 Poslušajte/pročitajte priopćenje o vrsti nadolazeće opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti! Poduzmite mjere zaštite koje će vam pomoći u pripremi za opasnost!

Neposredna opasnost

Uključite radio ili TV prijamnik ili posjetite web stranicu:
www.opcina-posusje.ba
 Poslušajte/pročitajte priopćenje o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti! Žurno poduzmite mjere zaštite iz priopćenja!

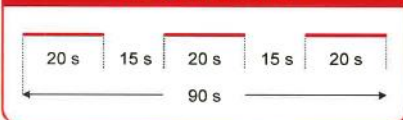
Prestanak opasnosti

Možete prestati provoditi mjere zaštite iz priopćenja. U slučaju potrebe, pomozite u akcijama spašavanja koje provode snage zaštite i spašavanja. Znak se upotrebljava i za potrebe ispitivanja ispravnosti i razvoja sustava za uzbunjivanje.

ZNAK ZA UZBUNJIVANJE VATROGASNIH POSTROJBI I DRUGIH SNAGA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Vatrogasna uzbuna

Ostanite mirni!
 Znak za uzbunjivanje odnosi se na pripadnike vatrogasnih i drugih postrojbi zaštite i spašavanja koje odmah trebaju postupiti sukladno utvrđenim planovima.

Kontakti u hitnim situacijama:

OPERATIVNI CENTAR CIVILNE ZAŠTITE	121
POLICIJA	122
VATROGASCI	123
HITNA MEDICINSKA POMOĆ	124

2019.

Civilna zaštita općine Posušje

PODSJETNIK ZA RAD U TIJEKU VRŠENJA POSLOVA AKTIVIRANJA I ANGAŽIRANJA SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE POSUŠJE

UVOD

Ovaj podsjetnik ima namjenu pomoći osobi koja dođe u situaciju da provodi mjere, postupke i zadatke na aktiviranju i angažiranju snaga i sredstva civilne zaštite, a koja u tome nema posebnih iskustava.

Ovaj Podsjetnik će pomoći i osobama koje su sudjelovale u izradi Plana zaštite i spašavanja općine, tj. nekih njegovih dijelova. Te osobe su upoznate sa dijelovima Plana zaštite i spašavanja općine ali ne poznaju Plan kao cjelinu niti znaju sadržaje dijelova Plana u čijoj izradi nisu sudjelovali. Oni će u ovom Podsjetniku pronaći uputu koji dio Plana koristiti i kada.

Budući da će se osoba koja bude vršila primjenu pojedinih dokumenata iz Plana zaštite i spašavanja Općine, zapravo, zateći u ulozi rukovodca Plana, stoga ćemo se toj osobi u ovom Podsjetniku obraćati u toj ulozi, dakle: kao rukovatelj Plana zaštite i spašavanja Općine (u daljem tekstu: **rukovatelj Plana**).

PRIJEM I PRIJENOS INFORMACIJA, ZAPOVJEDI U UVJETIMA PODUZIMANJA MJERA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Kada je u pitanju prihvatanje informacija o mogućim ili nastalim posljedicama djelovanja prirodnih i drugih nesreća, zatim način i redoslijed prijenosa informacija tijelima i općinskim službama, a prijenos zapovjedi u tijeku provođenja mjera zaštite i spašavanja, informiranje javnosti u stanju na terenu i sl. rukovatelj Plana zaštite i spašavanja Općine u svrhu ovladavanja situacijom koristi Plan zaštite i spašavanja općine, odnosno njegov dio pod oznakom i nazivom: **Dokument broj I – „Dokument o operativnom centru civilne zaštite“**.

U tom dokumentu rukovatelj plana će naći rješenja kako se vrši prijam informacija sa terena, kojim sredstvima i tehnikom, objašnjenu ulogu općinskog operativnog centra civilne zaštite, način, sadržaj i redoslijed obavještanja općinskih tijela uprave, općinskog Načelnika kao i nadležnih tijela Županije.

AKTIVIRANJE SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Koje se snage općinske razine i značaja aktiviraju kroz ovaj Plan? Rukovatelj plana treba znati da su to:

- Općinski stožer civilne zaštite,
- Općinske službe zaštite i spašavanja i
- Općinske službe i druga tijela uprave.

U slučaju da se aktivira bilo koje od navedenih tijela, rukovatelj plana treba koristiti Općinski plan zaštite i spašavanja, odnosno njegov dio pod oznakom i nazivom: **Dokument broj II – „Dokument o aktiviranju, mobilizaciji i angažiranju snaga i sredstava“**.

Ukoliko se zapovijedi **aktiviranje Općinskog stožera civilne zaštite** rukovatelj Plana koristi **Dokument broj II , tj, njegov dio sa oznakom II - 1.**

Dok traje aktiviranje Općinskog stožera civilne zaštite, rukovatelj Plana ima vremena da se upozna sa ostalim dokumentima iz tog dijela plana koji će mu pomoći u otklanjanju eventualnih dilema.

Pravna osoba ili udruženje građana u kojem je dotična općinska služba zaštite i spašavanja formirana, vrši njeno aktiviranje (okupljanje).

Dok traje aktiviranje općinske službe zaštite i spašavanja, rukovatelj Plana ima vremena da se upozna sa ostalim dokumentima iz tog dijela plana koji će mu pomoći u otklanjanju eventualnih dilema.

PROVOĐENJE MJERE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća se provodi kroz mjere zaštite i spašavanja koje su utvrđene u članku 48. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (“Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10).

Za provođenje mjera zaštite i spašavanja (evakuacije, zbrinjavanja, prve medicinske pomoći, zaštite od požara, itd.), rukovatelj plana treba koristiti Plan zaštite i spašavanja Općine, odnosno njegov dio pod oznakom i nazivom: **Dokument broj IV – „Dokument o mjerama zaštite i spašavanja“.**

U okviru ovog dokumenta sadržani su planovi provođenja svake od 13 mjera zaštite i spašavanja sa utvrđenim zadacima i nositeljima.

PRIHVAĆANJE I PRUŽANJE POMOĆI SA DRUGIM DRŽAVAMA

U slučaju nastanka prirodnih i drugih nesreća na granici sa susjednom Republikom Hrvatskom, te ukoliko je nužno da Republika Hrvatska pruži pomoć državi Bosni i Hercegovini, a samim tim Federaciji BiH i Županiji, u snagama za zaštitu i spašavanje, materijalno - tehničkim sredstvima za zaštitu i spašavanje, raznim vidovima pomoći ugroženom stanovništvu, ekipe stručnjaka različitog profila i sl. u takvoj situaciji, neophodno je potrebno zadovoljiti propisanu proceduru za traženje međunarodne pomoći.

**DOKUMENT BROJ: II - DOKUMENT O
AKTIVIRANJU, MOBILIZACIJI I ANGAŽIRANJU
SNAGA I SREDSTAVA**

II-1 Aktiviranje Općinskog stožera civilne zaštite općine Posušje

II-1-1 Uvod

U skladu sa odredbom člana 134. stavak 1. i 2. Zakona o zaštiti i spašavanju („Službene novine F BiH“, broj: 39/03 i 22/06, 43/10), aktiviranje Općinskog stožera civilne zaštite (u daljem tekstu: Općinski stožer) vrši se u svim situacijama kada zaprijeti neposredna opasnost ili pojava koja može dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće i koja može ugroziti život i zdravlje ljudi i materijalna dobra na određenom području ili je već nastala prirodna ili druga nesreća, pa je nadležno tijelo vlasti proglasio stanje te prirodne ili druge nesreće.

1. Aktiviranje Općinskog stožera se vrši radi razmatranja nastale situacije i odlučivanja o slijedećim pitanjima:

- a) utvrđivanje procjene o postojanju uvjeta da se općinskom Načelniku predloži donošenje odluke o proglašenju nastanka prirodne ili druge nesreće,
- b) odlučivanje o poduzimanju odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja iz svoje nadležnosti u cilju:
  - sprečavanja nastanka pojave ili opasnosti koja može dovesti do prirode ili druge nesreće,
  - sprečavanja širenja pojave ili opasnosti ili ublažavanja njenog djelovanja,
  - spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara u tijeku djelovanja prirodne ili druge nesreće.

2. Općinski stožer se aktivira kada Općinska služba civilne zaštite procijeni da je stanje na ugroženom području takvo da je potrebna pomoć sa područja drugih općina ili kada je ugroženo područje dvije ili više općina ili područje cijele Županije.

II-1-2 Način aktiviranja

1. Općinski stožer aktivira Općinska služba civilne zaštite.

2. Odluku o aktiviranju Općinskog stožera donosi zapovjednik Općinskog stožera na osnovu informacija koje mu je dostavila Općinska služba civilne zaštite i vlastite procjene da je nužno aktiviranje Općinskog stožera da bi se adekvatno odgovorilo na potencijalnu opasnost, ili već realiziranu prirodnu ili drugu nesreću.

Odluku o aktiviranju Općinskog stožera može donijeti i načelnik Općinskog stožera u slučaju opravdane odsutnosti zapovjednika Općinskog stožera ili njegove spriječenosti da to osobno učini.

3. Odluka o angažiranju Općinskog stožera u pravilu treba biti u pismenoj formi, ali u hitnim situacijama odluka može biti i usmena, s tim da se prenese u pismenu formu čim prije, a najkasnije 24 sata nakon aktiviranja Općinskog stožera.

Odluka o aktiviranju Općinskog stožera se uručuje (ako je pismena) ili saopćava (ako je usmena) Rukovoditelju Općinskog operativnog centra civilne zaštite i Rukovoditelju Općinske službe civilne zaštite.

4. Rukovoditelj Općinskog operativnog centra civilne zaštite organizira pozivanje članova Općinskog stožera.

Pored članova Općinskog stožera istovremeno se aktiviraju i kadrovi Općinske službe civilne zaštite.

5. Mjesto okupljanja članova Općinskog stožera je zgrada Općine, u Ulici fra Grge Martića 30; 88240 Posušje.

6. Pozivanje članova Općinskog stožera vrši se telefonom (fiksni i mobilni). U slučaju nemogućnosti ostvarivanja kontakta telefonom, Općinski operativni centar organizira slanje pismenih poziva za aktiviranje odnosno članu Općinskog stožera na kućnu adresu.

7. Općinski operativni centar ima adresar članova Općinskog stožera sa podacima o adresi stanovanja, adresi mjesta rada, fiksnim i mobilnim telefonima, e-mail adresama, i već ispisane ovjerene i potpisane pismene pozive o aktiviranju za članove Općinskog stožera.

8. O tijeku trajanja procesa aktiviranja Općinskog stožera, Općinski operativni centar informira Zapovjednika stožera ili Načelnika stožera.

9. Vrijeme aktiviranja Općinskog stožera sa pratećim službama je najkasnije 4 sata od uručenja - saopćenja zapovijedi o aktiviranju.

10. Nakon aktiviranja (okupljanja) članova Općinskog stožera zapovjednik ili načelnik Općinskog stožera upoznaje članove stožera o razlozima aktiviranja stožera, te u daljem tijeku rukovode radom stožera u cilju razmatranja nastale situacije i odlučivanja o realizaciji zadataka navedenih u točkama 1. i 2. u Uvodu ovog dokumenta.

Članovi općinskog stožera su:

1. Ante Begić, zapovjednik
2. Mario Knezović
3. Mario Jukić
4. Bernardin Bakula
5. Zdenka Jažo
6. Ivica Špajić
7. Ivica Ćorić
8. Slaven Bašić
9. Ivanka Arapović Galić
10. Božana Šušak
11. Oliver Begić
12. Damir Čutura
13. Mario Čutura
14. Milan Jukić
15. Frano Lebo
16. Ljubo Bradarić

II -1-3 Prilozi

Prilog 1. Rješenja o imenovanju članova Stožera civilne zaštite općine Posušje

Na temelju članka 115. Statuta općine Posušje („Službeni glasnik općine Posušje“, broj: 1/08, 8/08, 2/10 i 1/17), i članka 7. Odluke o ustrojavanju Općinskog stožera civilne zaštite općine Posušje, broj: 01-15/05 od 24.01. 2005. godine, Načelnik općine Posušje, donosi:

RJEŠENJE

O POSTAVLJANJU ZAPOVJEDNIKA, NAČELNIKA I ČLANOVA STOŽERA CIVILNE ZAŠTITE OPĆINE POSUŠJE

Članak 1.

Ovim Rješenjem postavlja se Stožer civilne zaštite općine Posušje i to:

Za Zapovjednika Stožera civilne zaštite postavlja se ANTE BEGIĆ, Načelnik općine Posušje.

Za Zamjenika zapovjednika Stožera civilne zaštite postavlja se IVAN LONČAR, predsjednik Općinskog vijeća Posušje.

Za Načelnika Stožera civilne zaštite općine Posušje postavlja se LJUBO BRADARIĆ, koordinator za provođenja operativnih mjera zaštite i spašavanja.

Za članove Stožera civilne zaštite općine Posušje postavljaju se:

1. MARIO JUKIĆ, pomoćnik načelnika za gospodarstvo
2. BERNARDIN BAKULA, pomoćnik načelnika za financije
3. IVANA GALIĆ- ARAPOVIĆ, pomoćnica načelnika za opću upravu i društvene djelatnosti
4. ZDENKA JAŽO, pomoćnica načelnika za Imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša
5. SLAVEN BAŠIĆ, viši stručni suradnik u Službi za gospodarstvo
6. BOŽANA ŠUŠAK, tajnica Crvenog križa općine Posušje
7. IVICA PAVKOVIĆ, načelnik Policijske postaje Posušje
8. IVICA ĆORIĆ, ravnatelj Doma zdravlja Posušje
9. IVICA SPAJIĆ, ravnatelj Veterinarske stanice Posušje
10. FRANO LEBO, ravnatelj JP „VODOVOD“ Posušje
11. MARIO ČUTURA, V.D. Zapovjednika Profesionalne vatrogasne postrojbe
12. OLIVER BEGIĆ, vlasnik trgovačkog centra „OLI“ Posušje
13. FILIP BAGO, Načelnik Stanice HGSS Posušje

Članak 2.

Ovo Rješenje će biti dostavljeno svim imenovanim članovima, a konstituiranje Stožera civilne zaštite općine Posušje obaviti će se u roku od osam dana od dana donošenja Rješenja.

Članak 3.

Stupanjem na snagu ovog Rješenja prestaje važiti Rješenje o imenovanju Zapovjednika, Načelnika i članova Općinskog Stožera civilne zaštite općine Posušje, broj: 01-34/13 od 22.01.2013. god.

Članak 4.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenom glasniku općine Posušje“.

Općina Posušje
Općinski načelnik
Broj: 01-21/21
Nadnevak: 12.siječnja 2021. god.

OPĆINSKI NAČELNIK
ANTE BEGIĆ

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Zapadnohercegovačka
Općina Posušje
Općinski načelnik

Broj: 01-616/23
Posušje, 31.05.2023. godine

Na temelju članka 29. točka 5., a u svezi s članovima 106. i 116. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), članka 26. točka 5., a u svezi s člankom 107. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj: 23/20), članka 7. Odluke o ustrojavanju Općinskog stožera civilne zaštite (broj: 01-15/05 od 24.01.2005. godine, Općinski načelnik donosi:

RJEŠENJE

o izmjeni i dopuni Rješenja o postavljanju zapovjednika, načelnika i članova Općinskog stožera civilne zaštite Općine Posušje

I

Ovim Rješenjem vrši se izmjena i dopuna Rješenja o postavljanju zapovjednika, načelnika i članova Općinskog stožera civilne zaštite Općine Posušje broj: 01-21/21 od 12. siječnja 2021. godine u točki I redni broj 7. mijenja se i glasi:

Umjesto riječi “Ivica Pavković” mijenja se i glasi „Damir Čutura“. Ostali dio teksta ostaje ne promijenjen.

II

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku općine Posušje“.

Obrazloženje

U postupku donošenja Rješenja o izmjeni i dopuni Rješenja o postavljanju zapovjednika, načelnika i članova Općinskog stožera civilne zaštite rukovodili smo se člankom 7. stavak 1. Odluke o ustrojavanju Općinskog stožera civilne zaštite (broj: 01-15/05 od 24.01.2005. godine). S obzirom da Ivica Pavković više nije načelnik PU Posušje nego Damir Čutura, te je Općinski načelnik, u skladu s člankom 7. Odluke, odlučio kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Dostavljeno:

1. Razriješenom članu Stožera – Ivica Pavković
  2. Imenovanom članu Stožera – Damir Čutura
  3. Službeni glasnik općine Posušje
  4. Evidencija
- ⑤ a/a

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Zapadnohercegovačka
OPĆINA POSUŠJE
Općinski načelnik

Broj: 01-1283/23
Posušje, 27.11.2023.god.

Na temelju članka 29. točka 5., a u svezi s člankom 106 i 116. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06, i 43/10), članka 26. točka 5., a u svezi s člankom 107. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj: 23/20), članka 7. Odluke o ustrojavanju Općinskog stožera civilne zaštite (broj: 01-15/05 od 24.01.2005. godine, Općinski načelnik donosi:

RJEŠENJE

o izmjeni i dopuni Rješenja o postavljanju zapovjednika, načelnika i članova Općinskog stožera civilne zaštite Općine Posušje

I.

Ovim Rješenjem vrši se izmjena dopuna Rješenja o postavljanju zapovjednika, načelnika i članova Općinskog stožera civilne zaštite Općine Posušje broj: 01-21/21 od 12. siječnja 2021. godine točka I. mijenja se i glasi:

Umjesto riječi „Ivan Lončar“ mijenja se i glasi „Mario Knezović“. Ostali dio teksta ostaje ne promjenjen.

II.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku Općine Posušje“.

Obrazloženje

U postupku donošenja Rješenja o izmjeni i dopuni Rješenja o postavljanju zapovjednika, načelnika i članova Općinskog stožera civilne zaštite rukovodili smo se člankom 7. stavka 1. Odluke o ustrojavanju Općinskog stožera civilne zaštite (broj: 01-15/05 od 24.01.2005. godine). S obzirom da Ivan Lončar više nije predsjednik Općinskog vijeća nego Mario Knezović, te je Općinski načelnik u skladu s člankom 7. Odluke, odlučio kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Dostavljeno:

1. Razriješenom zamjeniku zapovjednika stožera Ivanu Lončaru
2. Imenovanom zamjeniku zapovjednika Mariu Knezoviću
3. Službeni glasnik općine Posušje
4. Evidencija
5. a/a

Općinski načelnik

Ante Begić

Prilog 2. Kontakt brojevi članova Općinskog stožera i pravnih osoba važnih za zaštitu i spašavanje

**ZAPOVJEDNIK I ČLANOVI OPĆINSKOG STOŽERA CIVILNE ZAŠTITE
OPĆINE POSUŠJE**

Redni broj	Ime i prezime	Kontakt broj	e-mail
1.	Ante Begić	063 465 408	ante.begic@gmail.com
2.	Mario Knezović	063 993 833	
3.	Mario Jukić	063 326 888	gospodarstvo@posusje.net
4.	Bernardin Bakula	063 362 216	financije@posusje.net85
5.	Zdenka Jažo	063 905 455	
6.	Ivica Spajić	063 385 749	vetspajic@gmail.com
7.	Ivica Corić	063 407 725	
8.	Slaven Bašić	063 345 415	Slave.nbasic@gmail.com
9.	Ivanka Arapović Galić	063 412 559	info@posusje.net
10.	Božana Šušak	063 362 306	
11.	Oliver Begić	063 328 528	prodajni.centar.oli@gmail.com
12.	Damir Čutura	063 772 018	
13.	Mario Čutura	063 375 579	
14.	Milan Jukić	063 273 311	
15.	Frano Lebo	063 318 205	
16.	Ljubo Bradarić	063/468-053	

PRAVNE OSOBE VAŽNE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

Pravna osoba	Telefon
MUP ŽZH	039/830-808
Policija	122
Hitna pomoć	124
Vatrogasci	123
SKB Mostar	036/336-500
Agencija za vodno područje jadranskog mora	036/ 397-881
Zračna luka Mostar	036/350-992
AMSBiH	036/331-992
BiHAMK	1282

**DOKUMENT BROJ: III - DOKUMENT O
ZADACIMA OPĆINSKIH TIJELA NA PROVOĐENJU
AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU**

III-1 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Općinske civilne zaštite

FAZA I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelji	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja
Općinska civilna zaštita, u oblasti zaštite i spašavanja, vrši sljedeće poslove: -provodi utvrđenu politiku i osigurava izvršenje propisa iz oblasti zaštite i spašavanja, -izrađuje procjenu ugroženosti za teritoriju Općine, -izrađuje Općinski program razvoja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Općini, -predlaže Općinski plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Općini, -organizira i priprema obuku Općinskog stožera civilne zaštite, jedinica i povjerenika civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja u Općini, -organizira i usklađuje provođenje mjera zaštite i spašavanja, te organizira i provodi poslove zaštite od požara i vatrogastvo, -organizira Općinski operativni centar civilne zaštite, -općinskim službama za upravu izdaje instrukcije za izvršavanje općinske politike u vezi propisa iz oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, -vodi propisane evidencije i vrši druge poslove zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom i drugim propisima i općim aktima. Općinska služba civilne zaštite vrši aktiviranje Općinskog stožera civilne zaštite u svim situacijama, po pravilu, na zahtjev načelnika zapovjednika Općinskog stožera civilne zaštite; dok svaki član Općinskog stožera civilne zaštite može dati inicijativu za aktiviranje Općinskog stožera civilne zaštite kada u oblasti za koju je član Općinskog stožera civilne zaštite nadležan, dođe do pojave opasnosti koja može dovesti do nastanka određene prirodne ili druge nesreće ili je već nastala ta nesreća, pa se ocijeni da je situacija takva da je funkcioniranje Općinskog stožera civilne zaštite potrebno. Općinska služba civilne zaštite opslužuje rad Općinskog stožera civilne zaštite u cijelosti i u svim oblicima od vremena aktiviranja do prestanka rada na zadacima zaštite i spašavanja. Općinska služba civilne zaštite koordinira aktivnosti na organiziranju, planiranju i provođenju preventivnih mjera zaštite i spašavanja sa Općinskim službama i drugim općinskim tijelima uprave koje ta tijela u skladu sa članom 31. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) poduzimaju i provode. Općinska služba civilne zaštite ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa stručno – operativnim tijelima zaštite i spašavanja općine.	- Zemljotres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće.	-Rukovoditelj Općinske službe civilne zaštite, -Općinske Službe.	-Materijalna sredstva i oprema Općinske službe civilne zaštite, -materijalne formacije snaga Civilne zaštite.	-Kroz redovne aktivnosti i kroz rokove utvrđene u pojedinim dokumentima, planovima i programima.	-Redovita proračunska sredstva Općine, -sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -donacije.

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelji	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja
Općinska služba civilne zaštite opslužuje rad Općinskog stožera civilne zaštite u cijelosti i u svim oblicima od vremena aktiviranja do prestanka rada na zadacima zaštite i spašavanja. Opslužuje službe zaštite i spašavanja Općine u skladu sa međusobnim ugovorima, te osigurava rad Općinskog operativnog centra civilne zaštite. Vršiti obradu podataka o nastalim posljedicama i poduzetim mjerama zaštite i spašavanja u funkciji informiranja Općinskog stožera civilne zaštite, općinskog Načelnika i javnosti. Prema potrebi osigurava rad općinske komisije za procjenu štete. Općinska služba civilne zaštite koordinira aktivnosti na provođenju mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara sa općinskim službama i drugim tijelima i uprave koje ta tijela u skladu sa člankom 30. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) poduzimaju i provode. Ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa stručno-operativnim tijelima zaštite i spašavanja u općini. Općinski stožer civilne zaštite, preko Općinske službe civilne zaštite, podnosi zahtjev Županijskoj upravi civilne zaštite za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.	- Zemljotres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće.	-Rukovoditelj Općinske službe civilne zaštite, -Općinske Službe.	-Materijalna sredstva i oprema Općinske službe civilne zaštite i Općinskog stožera civilne zaštite, - materijalna sredstva svih učesnika spašavanja, - oprema i sredstva koja se izuzimaju, - robne rezerve, - pomoć i donacije.	-Od nastanka opasnosti, a posebno od aktiviranja Općinske službe civilne zaštite pa sve do ukidanja stanja prirodne i druge nesreće.	-Redovita proračunska sredstva Općine, -sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -donacije.

FAZA III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelji	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja
Općinska služba civilne zaštite opslužuje rad Općinskog stožera civilne zaštite u cijelosti i u svim oblicima od vremena aktiviranja do prestanka rada na zadacima zaštite i spašavanja, opslužuje službe zaštite i spašavanja Općine u skladu sa međusobnim ugovorima i Općinski operativni centar civilne zaštite. Vršiti obradu podataka o nastalim posljedicama i poduzetim mjerama zaštite i spašavanja u funkciji informiranja Općinskog stožera civilne zaštite, općinskog Načelnika i javnosti, te osigurava rad općinske komisije za procjenu šteta, ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa stručno - operativnim tijelima zaštite i spašavanja u općini. Općinski stožer civilne zaštite preko Općinske službe civilne zaštite podnosi zahtjev Županijskoj Upravi civilne zaštite za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.	- Zemljotres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće.	-Rukovoditelj općinske službe civilne zaštite, -Općinske službe.	-Materijalna sredstva i oprema Općinske službe civilne zaštite i Općinskog stožera civilne zaštite, -materijalna sredstva svih učesnika spašavanja, -oprema i sredstva koja se izuzima, -robne rezerve, -pomoć i donacije.	-Od aktiviranja Općinskog stožera civilne zaštite pa sve do ukidanja stanja prirodne i druge nesreće.	-Redovita proračunska sredstva Općine, -sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -donacije.

III-2 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Općinskog stožera civilne zaštite

FAZA I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelji	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja
Općinski stožer civilne zaštite ostvaruje poslove i zadatke u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju u redovnim uvjetima. Razmatra stanje, priprema organiziranost, opremljenost i osposobljenost za zaštitu i spašavanje svih nositelja zaštite i spašavanja na području Općine. Predlaže mjere za dogradnju sustava zaštite i spašavanja i kada djeluje preventivno, u cilju sprečavanja nastajanja prirodne ili druge nesreće i sudjeluju u vježbama i drugim vidovima obučavanja i osposobljavanja. Razmatra i predlaže: -Procjenu ugroženosti Općine od prirodnih i drugih nesreća, -Program razvoja zaštite i spašavanja Općine, -Plan zaštite i spašavanja Općine od prirodnih i drugih nesreća, -Vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i podzakonskim propisima. Aktiviranje općinskog stožera civilne zaštite u svim situacijama vrši se, po pravilu, na zahtjev načelnika Stožera, a može i na zahtjev zapovjednika Općinskog stožera civilne zaštite, dok svaki član stožera može dati inicijativu, kada u oblasti za koju je član stožera nadležan dođe do pojave opasnosti koja može dovesti do nastanka određene prirodne ili druge nesreće ili je već nastala ta nesreća, pa se ocijeni da je situacija takva da je funkcioniranje stožera neophodno. Aktiviranje Općinskog stožera civilne zaštite se vrši radi razmatranja nastale situacije i odlučivanja o slijedećim pitanjima: 1) utvrđivanje procjene o postojanju uvjeta da se općinskom Načelniku predloži donošenje odluke o proglašenju nastanka prirodne ili druge nesreće, 2) odlučivanje o poduzimanju odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja iz svoje nadležnosti u cilju: -sprečavanja nastanka pojave ili opasnosti koja može dovesti do prirodne ili druge nesreće, -sprečavanja širenja pojave ili opasnosti ili ublažavanja njenog djelovanja, -spašavanja ugroženih ljudi i materijalnih dobara u tijeku djelovanja prirodne ili druge nesreće. Na osnovi procijenjenog stanja na ugroženom području predlaže općinskom Načelniku donošenje odluke o proglašenju stanja prirodne i druge nesreće na području Općine. Ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa stručno - operativnim tijelima zaštite i spašavanja Općine kao i sa Policijskom upravom, te sa nadležnim tijelima Županije.	- Zemljotres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće.	-Općinski stožer civilne zaštite kroz redovan rad, -općinska civilna zaštita kao stručna služba Općinskog stožera civilne zaštite, - zapovjednik i načelnik Općinskog stožera civilne zaštite.	-Materijalna sredstva i oprema Općinskog stožera civilne zaštite i Općinske službe civilne zaštite.	-Kroz redovne aktivnosti i kroz rokove utvrđene u pojedinim dokumentima, planovima, programima, - od aktiviranja općinskog stožera civilne zaštite i dalje.	-Proračun Općine. -Sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -pomoć i donacije.

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelji	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja
Općinski stožer civilne zaštite ostvaruje poslove i zadatke u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) u redovnim uvjetima stanja proglašene prirodne nesreće i druge nesreće – faza spašavanja, odnosno upravljanja akcijama zaštite i spašavanja. Operativnu funkciju rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja Općinskog stožera civilne zaštite ostvaruje u odnosu na poslove iz svoje nadležnosti koji su utvrđeni u odredbama članka 108. 109. i 110. Zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10). U rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja Općinski stožer civilne zaštite vrši sljedeće poslove: -odlučuje o uporabi snaga i sredstava civilne zaštite na zaštitu i spašavanju ugroženih i stradalih ljudi i materijalnih dobara i te snage raspoređuje na ona područja koja su ugrožena, -zapovijeda provođenje odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja i određuje snage i sredstva koje će provoditi te mjere, -usmjerava, koordinira i rukovodi akcijama zaštite i spašavanja svih sudionika angažiranih na zaštiti i spašavanju na cjelokupnom području Općine, -rješava sva pitanja koja se u tijeku provođenja aktivnosti na zaštiti i spašavanju pojave u vezi sa angažiranjem snaga i sredstava civilne zaštite i provođenja mjera zaštite i spašavanja i samozaštite građana. Pored navedenih poslova Općinski stožer civilne zaštite vrši i sljedeće poslove: -zapovijeda službama zaštite i spašavanja, koje formira Općinski načelnik s ciljem poduzimanja mjera i aktivnosti na zaštiti i spašavanju, -zapovijeda angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite radi pružanja pomoći na ugroženo područje druge općine, -ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa: stručno - operativnim tijelima zaštite i spašavanja Županije, -na osnovu procijenjenog stanja na ugroženom području predlaže općinskom Načelniku donošenje odluke o prestanku stanja prirodne i druge nesreće na području Općine. Općinski stožer civilne zaštite podnosi zahtjev Županijskoj upravi civilne zaštite za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.	- Zemljotres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće.	-Općinski stožer civilne zaštite, -snage civilne zaštite Općine, -općinske službe i druga općinska tijela.	-Materijalna sredstva i oprema Općinske službe civilne zaštite, -materijalna sredstva svih sudionika spašavanja, -oprema i sredstva koja se izuzimaju, -robne rezerve, -pomoć i donacije.	-Od aktiviranja Općinskog stožera civilne zaštite pa sve do ukidanja stanja prirodne i druge nesreće.	-Proračun Općine, -proračuni učesnika akcija spašavanja, -sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -pomoć i donacije.

FAZA III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelji	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja
Općinski stožer civilne zaštite ostvaruje poslove i zadatke u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), u redovnim uvjetima otklanjanja posljedica (odgovora): - razmatra stanje na terenu i procjenjuje potrebe za vrstom, načinom i obimom daljnjeg angažiranja nositelja zaštite i spašavanja na otklanjanju posljedica, - zapovijeda provođenje odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja i određuje snage i sredstva koje će provoditi te mjere, - usmjerava, koordinira i rukovodi akcijama zaštite i spašavanja svih učesnika angažiranih na zaštiti i spašavanju na području Općine, - prikuplja podatke radi utvrđivanja obima nastalih posljedica, - organizira prikupljanje i raspodjelu pomoći (domaće i inozemne) nastradalom stanovništvu, - daje usmjerenja općinskom Načelniku o raspodjeli sredstava za zaštitu i spašavanje i ublažavanje posljedica, - donosi zapovijedi o deaktiviranju i demobilizaciji službi zaštite i spašavanja i snaga civilne zaštite kada redovne službe mogu preuzeti redovnu kontrolu nad situacijom na terenu, - ostvaruje kontakte, suradnju i koordinaciju sa: stručno - operativnim tijelima zaštite i spašavanja Županije, a preko nje i sa nadležnim tijelima susjednih zemalja i zemalja iz okruženja. Općinski stožer civilne zaštite podnosi zahtjev Županijskoj upravi civilne zaštite za angažiranje Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.	- Zemljotres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - masovne ljudske, životinjske i biljne bolesti, - ekspanzije eksplozije plina, - rudarske nesreće, - RKB kontaminacija zraka, vode i tla, - mine i NUS, - prometne nesreće.	-Općinski stožer civilne zaštite, -snage civilne zaštite Općine, -općinske službe i druga tijela općine.	-Materijalna sredstva i oprema Općinskog stožera civilne zaštite i Općinske službe civilne zaštite, -materijalna sredstva svih učesnika spašavanja, -oprema i sredstva koja se izuzimaju, -pomoć i donacije.	-Od aktiviranja Općinskog stožera civilne zaštite pa sve do ukidanja stanja prirodne i druge nesreće.	- Proračun općine, - sredstva po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) - pomoć i donacije.

III-3 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Općinskog načelnika i tijela uprave

U Općini Posušje postoji pet formiranih Službi sa izvjesnim pravima i obvezama u oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara i to su:

1. Služba za javnu upravu i društvene djelatnosti,
2. Služba za financije,
3. Služba za gospodarstvo,
4. Služba za javne nabavke,
5. Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša.

Naziv općinske službe	Šef službe	Kontakt broj	Mobitel
Služba za javnu upravu i društvene djelatnosti	Ivanka Arapović Galić	039/685-701	063/412-559
Služba za financije	Bernardin Bakula	039/685-718	063/293-405
Služba za gospodarstvo	Mario Jukić	039/685-720	063/293-406
Služba za javne nabavke	Andrijana Grabovac	039/685-724	063/293-412
Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša	Zdenka Jažo	039/685-734	063/293-407

Tablica 1. Popis općinskih službi, njihovih rukovoditelja i kontakt brojevi

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
OPĆINSKOG NAČELNIKA I TIJELA UPRAVE**

Izvršitelj	Mjere, postupci i zadaci
OPĆINSKI NAČELNIK	-Donosi procjenu ugroženosti područja općine Posušje od prirodnih i drugih nesreća, -donosi Općinski Plan zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća -donosi Odluku o proglašenju stanja prirodne nepogode i određuje snage i sredstva sa područja Općine na prevenciji, ublažavanju i otklanjanju štetnih posljedica od prirodne nepogode, -osigurava planirana financijska sredstva posebne naknade u budžetu za provođenje mjera preventivne, operativne i sanacijske zaštite -obrazuje strukture zaštite i spašavanja (Službe, jedinice, povjerenike civilne zaštite), - u Pravilniku o unutarnjoj organizaciji, jasno određuje Općinsku Službu koja se bavi pokretanjem projektiranja i sanacijama klizanja i odronjavanja zemljišta, te Službu koja uspostavlja i vodi katastar klizišta, -obrazuje i aktivira Općinsko povjerenstvo za utvrđivanje i procjenu šteta, -koordinira i prati rad svih službi za upravu Općine, sa aspekta zaštite i spašavanja
TIJELA UPRAVE	-Izvršavaju i osiguravaju izvršavanje zakona, drugih propisa i općih akata kao i Općinski Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, -Postupaju po odredbama Općinskog stožera civilne zaštite, -Stavljaju na raspolaganje odgovarajući broj stručnih i drugih osoba Općinskom stožeru civilne zaštite u svrhu učešća u stručnim povjerenstvima i provođenju drugih aktivnosti kojima rukovodi Općinski stožer civilne zaštite, -staraju se o organiziranju i provođenju mjera zaštite i spašavanja u oblasti za koju su osnovani i odgovorni za stanje te zaštite, -prate stanje zaštite i predlažu mjere za razvoj i unaprjeđenje zaštite od prirodnih i drugih nesreća, -organiziraju, uvezuju i koordiniraju aktivnosti na uređenju korita rijeka i potoka na području Općine Posušje -dužni su razrađivati zadatke od značaja za zaštitu i spašavanje u svojim godišnjim planovima rada.

III-4 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Službi zaštite i spašavanja

Sukladno članku 123. stavak 3. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službeni glasnik F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) , Općinski načelnik je odredio pravne osobe i udruge građana u kojima će se organizirati službe zaštite i spašavanja. Tako su u općini Posušje potpisani ugovori o međusobnim pravima i obvezama sa HGSS-om stanica Posušje (Služba za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjesta), tvrtkom Lager d.o.o. Posušje-Služba za spašavanje iz ruševina, JP Vodovod d.o.o. Posušje – Služba za čistoću, vodoopskrbu i asanaciju terena, Dobrovoljnim vatrogasnim društvom Posušje i Dobrovoljnim vatrogasnim društvom Rakitno.

PREGLED SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OPĆINE POSUŠJE

R/b	Naziv službe zaštite i spašavanja	Naziv tijela i udruge
1.	Služba za čistoću, vodoopskrbu i asanaciju terena	JP Vodovod d.o.o. Posušje
2.	Služba za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjesta	HGSS stanica Posušje
3.	Služba za zaštitu od požara	Dobrovoljno vatrogasno društvo Rakitno Dobrovoljno vatrogasno društvo Posušje
4.	Služba za spašavanje iz ruševina	Lager d.o.o. Posušje

Tablica 2. Popis Službi zaštite i spašavanja općine Posušje, njihovih rukovoditelja i kontakt brojevi

Prilog: Popis formiranih službi zaštite i spašavanja Županije Zapadnohercegovačke

Red broj	Naziv službe zaštite i spašavanja	Naziv tijela i udruženja gdje je formirana
1	2	3
1.	SLUŽBA ZA ZAŠTITU OD POŽARA	DOBROVOLJNA VATROGASNA DRUŠTVA (DVD) DVD MOKRO DVD GORICA DVD KOČERIN DVD TIHALJINA DVD RAKITNO DVD JARE DVD TREBIŽAT
2.	SLUŽBE ZA SPASAVANJE S VISINA I DRUGIH NEPRISTUPAČNIH TERENA	GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA (GSS) 1. GSS ŠIROKI BRIJEG 2. GSS LJUBUŠKI 3. HGSS POSUŠJE 4. GSS GRUDE
3.	SLUŽBA ZA ZBRINJAVANJE UGROŽENOG I NASTRADALOG STANOVNIŠTVA I PRVU MEDICINSKU POMOĆ	CRVENI KRIŽ
4.	SLUŽBA ZA SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINA	GORSKE SLUŽBE SPAŠAVANJA (GSS) GSS ŠIROKI BRIJEG GSS LJUBUŠKI HGSS POSUŠJE GSS GRUDE
5.	SLUŽBA RADIOAMATERA	"ZAJEDNICA RADIOAMATERA HERCEG-BOSNE"- MOSTAR

III-4-1 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Službe za spašavanje iz ruševina

AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA SLUŽBE ZA SPAŠAVANJE IZ RUŠEVINA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Faza	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja
U fazi preventivne zaštite Služba za spašavanje iz ruševina će kontinuirano planirati i provoditi stručnu obuku i osposobljavanje svih pripadnika Službe za uspješno i efikasno vršenje njenih zadataka, kao i planiranje i osiguranje materijalno-tehničkih sredstava i opreme potrebne za rad Službe.	FAZA I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE	- Zemljotres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar,	Lager d.o.o. Posušje	- Materijalno-tehnička sredstva i oprema Službe	-Kroz redovne aktivnosti	-Proračun Općine, -sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -sredstva pravnog subjekta.
Tijekom trajanja prirodne ili druge nesreće Služba mora biti stalno u mobilnom stanju, i izvršavati sve zadatke iz svoje nadležnosti na području cijele Općine koje zapovjedi Općinski ili Županijski stožer civilne zaštite, zavisno od prirodne ili druge nesreće koja se desila na tom području s tim da se, po zapovijedi Županijskog stožera može angažirati na cjelokupnoj teritoriji Županije, kada se za tim ukaže potreba. Osnovni cilj ove službe u ovoj fazi je spašavanje ljudi pogođenih nesrećom.	FAZA II – FAZA SPAŠAVANJA	- rudarske nesreće, - kontaminacija zraka, vode i tla, - prometne nesreće.	Lager d.o.o. Posušje	- Materijalno-tehnička sredstva i oprema Službe, - materijalno-tehnička sredstva koja se izuzimaju, -razne pomoći.	-Od angažiranja Službe.	-Proračun Općine, -sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -donacije.
Služba će izvršavati zapovijedi Općinskog stožera civilne zaštite ili Županijskog stožera civilne zaštite, zavisno od toga koji Stožer rukovodi akcijom zaštite i spašavanja.	FAZA III – FAZA OTKLANJANJA POSLJEDICA		Lager d.o.o. Posušje	- Materijalno-tehnička sredstva i oprema Službe, -razne pomoć i donacije.	-Do prestanka potrebe za radom Službe.	-Proračun Općine, -sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -donacije.

III-4-2 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Službe za zaštitu od požara

AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA SLUŽBE ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Faza	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja
U fazi preventivne zaštite Služba za zaštitu od požara kontinuirano će planirati i provoditi stručnu obuku i osposobljavanje svih pripadnika Službe za uspješno i efikasno vršenje njenih zadataka, kao i planiranje i osiguranje materijalno-tehničkih sredstava i opreme potrebne za rad Službe za zaštitu od požara.	FAZA I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE	- Zemljotres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće,	Dobrovoljno vatrogasno društvo Posušje Dobrovoljno vatrogasno društvo Rakitno	- Materijalno-tehnička sredstva i oprema Službe	-Kroz redovne aktivnosti	-Proračun Općine, -sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -sredstva pravnog subjekta.
Tijekom trajanja prirodne ili druge nesreće Služba mora biti stalno u mobilnom stanju, i izvršavati sve zadatke iz svoje nadležnosti na području cijele Županije koje zapovjedi Općinski ili Županijski stožer civilne zaštite, zavisno od prirodne ili druge nesreće koja se desila na tom području s tim da se, po zapovijedi Županijskog stožera može angažirati na cjelokupnoj teritoriji Županije, kada se za tim ukaže potreba. Osnovni cilj ove službe u ovoj fazi je spašavanje ljudi pogođenih nesrećom.	FAZA II – FAZA SPAŠAVANJA	- olujni vjetrovi, - požar, - rudarske nesreće, - kontaminacija zraka, vode i tla, - prometne nesreće.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Posušje Dobrovoljno vatrogasno društvo Rakitno	-Materijalno-tehnička sredstva i oprema Službe, - materijalno-tehnička sredstva koja se izuzimaju, -razne pomoći.	-Od angažiranja Službe.	-Proračun Općine, -sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -donacije.
Služba će izvršavati zapovijedi Općinskog stožera civilne zaštite ili Županijskog stožera civilne zaštite, zavisno od toga koji Stožer rukovodi akcijom zaštite i spašavanja.	FAZA III – FAZA OTKLANJANJA POSLJEDICA		Dobrovoljno vatrogasno društvo Posušje Dobrovoljno vatrogasno društvo Rakitno	-Materijalno-tehnička sredstva i oprema Službe, -razne pomoći i donacije.	-Do prestanka potrebe za radom Službe.	-Proračun Općine, -sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -donacije.

III-4-3 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Služba za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjesta

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
SLUŽBA ZA SPAŠAVANJE S VISINA I DRUGIH NEPRISTUPAČNIH MJESTA**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Faza	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja
U fazi preventivne zaštite Služba za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjesta će kontinuirano planirati i provoditi stručnu obuku i osposobljavanje svih pripadnika Službe za uspješno i efikasno vršenje njenih zadataka, kao i planiranje i osiguranje materijalno-tehničkih sredstava i opreme potrebne za rad Službe.	FAZA I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE	- Zemljotres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - rudarske nesreće,	HGSS stanica Posušje	- Materijalno-tehnička sredstva i oprema Službe.	Kroz redovne aktivnosti.	-Proračun Općine, -sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -donacije.
Tijekom trajanja prirodne ili druge nesreće Služba mora biti stalno u mobilnom stanju, i izvršavati sve zadatke iz svoje nadležnosti na području cijele Županije koje zapovjedi Općinski ili Županijski stožer civilne zaštite, zavisno od prirodne ili druge nesreće koja se desila na tom području s tim da se, po zapovijedi Županijskog stožera može angažirati na cjelokupnoj teritoriji Županije, kada se za tim ukaže potreba. Osnovni cilj ove službe u ovoj fazi je spašavanje ljudi pogođenih nesrećom.	FAZA II – FAZA SPAŠAVANJA	- kontaminacija zraka, vode i tla, - prometne nesreće.	HGSS stanica Posušje	-Materijalno-tehnička sredstva i oprema Službe, - materijalno-tehnička sredstva koja se izuzimaju, -razne pomoći.	Od angažiranja Službe.	-Proračun Općine, -sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -donacije.
Služba će izvršavati zapovijedi Općinskog stožera civilne zaštite ili Županijskog stožera civilne zaštite, ovisno od toga koji Stožer rukovodi akcijom zaštite i spašavanja.	FAZA III – FAZA OTKLANJANJA I POSLJEDICA		HGSS stanica Posušje	-Materijalno-tehnička sredstva i oprema Službe, -razne pomoći i donacije.	Do prestanka potrebe za radom Službe.	-Proračun Općine, -sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -donacije.

III-4-4 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Služba za čistoću, vodoopskrbu i asanaciju terena

**AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA
SLUŽBA ZA ČISTOĆU, VODOOPSKRBU I ASANACIJU TERENA**

Aktivnosti, mjere, postupci i zadaci	Faza	Vrsta nesreće ili opasnosti	Izvršitelj	Materijalna i druga sredstva i oprema	Rok	Izvori financiranja
U fazi preventivne zaštite Služba za čistoću, vodoopskrbu i asanaciju terena će kontinuirano planirati i provoditi stručnu obuku i osposobljavanje svih pripadnika Službe za uspješno i efikasno vršenje njenih zadataka, kao i planiranje i osiguranje materijalno-tehničkih sredstava i opreme potrebne za rad Službe.	FAZA I – FAZA PREVENTIVN E ZAŠTITE	- Zemljotres, - rušenja, - velike poplave, - snježni nanosi, - odroni tla, - suša, - tuča – grad, - velike hladnoće, - olujni vjetrovi, - požar, - rudarske nesreće,	JP Vodovod d.o.o. Posušje	- Materijalno-tehnička sredstva i oprema Službe.	Kroz redovne aktivnosti.	-Proračun Općine, -sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -donacije.
Tijekom trajanja prirodne ili druge nesreće Služba mora biti stalno u mobilnom stanju, i izvršavati sve zadatke iz svoje nadležnosti na području cijele Županije koje zapovjedi Općinski ili Županijski stožer civilne zaštite, zavisno od prirodne ili druge nesreće koja se desila na tom području s tim da se, po zapovijedi Županijskog stožera može angažirati na cjelokupnoj teritoriji Županije, kada se za tim ukaže potreba. Osnovni cilj ove službe u ovoj fazi je spašavanje ljudi pogođenih nesrećom.	FAZA II – FAZA SPAŠAVANJA	- kontaminacija zraka, vode i tla, - prometne nesreće.	JP Vodovod d.o.o. Posušje	-Materijalno-tehnička sredstva i oprema Službe, - materijalno-tehnička sredstva koja se izuzimaju, -razne pomoći.	Od angažiranja Službe.	-Proračun Općine, -sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -donacije.
Služba će izvršavati zapovijedi Općinskog stožera civilne zaštite ili Županijskog stožera civilne zaštite, ovisno od toga koji Stožer rukovodi akcijom zaštite i spašavanja.	FAZA III – FAZA OTKLANJAN JA POSLJEDICA		JP Vodovod d.o.o. Posušje	-Materijalno-tehnička sredstva i oprema Službe, -razne pomoći i donacije.	Do prestanka potrebe za radom Službe.	-Proračun Općine, -sredstva ostvarena po članku 180. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -sredstva ostvarena po članku 171. Zakona o Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20) -donacije.

III-4-5 Prilozi

Prilog 1. Kontakt brojevi Službi za zaštitu i spašavanje Općine Posušje

BROJEVI TELEFONA SLUŽBI ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OPĆINE POSUŠJE

Naziv Službe zaštite i spašavanja	Operativni centar	Telefon
Služba za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjesta	HGSS stanica Posušje	063-273-311
Služba za spašavanje iz ruševina	Lager d.o.o. Posušje	039/ 682- 333
Služba za čistoću, vodoopskrbu i asanaciju terena	JP Vodovod d.o.o. Posušje	039/680-815
Služba za zaštitu od požara	Dobrovoljnim vatrogasnim društvom Posušje	063/407-927
Služba za zaštitu od požara	Dobrovoljnim vatrogasnim društvom Rakitno.	063/351-380

III-5 Aktivnosti na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Mjesnih zajednica

AKTIVNOSTI NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA MJESNIH ZAJEDNICA

Izvršitelj	Mjere, postupci i zadaci
MJESNE ZAJEDNICE	U Statutu mjesne zajednice, utvrđuju organizaciju i provođenje preventivnih, operativnih sanacijskih mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u svojoj mjesnoj zajednici, -organiziraju i osposobljavaju mještane za provođenje zadataka i mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u svojoj mjesnoj zajednici, -planiraju, organiziraju i provode odgovarajuće mjere zaštite od prirodnih i drugih nesreća u svojoj mjesnoj zajednici, -uspostavljaju stalnu komunikaciju sa Općinskim stožerom civilne zaštite, -brinu se o sredstvima i opremi koju im na raspolaganje stavi Općinski stožer civilne zaštite u svrhu provođenja aktivnosti na otklanjanju posljedica prirodnih i drugih nesreća, -organiziraju i osiguravaju prihvati i zbrinjavanje pomjerenih građana i njihovih materijalnih dobara, -organiziraju i održavaju rad za vrijeme trajanja prirodne i druge nesreće, -osiguravaju informiranje svojih mještana o posljedicama i mjerama koje se poduzimaju od strane Općinskog stožera civilne zaštite na zaštiti i otklanjanju posljedica od prirodnih i drugih nesreća, -organiziraju uređenje i čišćenje postojećih kanala za odvodnju površinskih voda, -organiziraju iskop novih kanala za potrebe otjecanja.

R/b	MZ	Predsjednik	Broj telefona	Adresa	e-mail
1.	Batin	Slaven (Ante) Penava	063 299 063	Batin IV, 5	slavenpenava@yahoo.com
2.	Broćanac	Mladen (Branko) Čuk	063 189 888	Broćanac 184, 88240 Posušje	mladen.cuk@branckcaffe.com
3.	Čitluk	Branko (Joze) Biško	063 351 400		
4.	Gradac	Ivan (Vinko) Grubišić	063 326 418	Gradac 6, 88240 Posušje	
5.	Osoje	Mario (Ivan) Kovač – Jozarić	063 328 277	Osoje bb, 88240 Posušje	
6.	Podbila	Ante Budimir (Čani) (Milan (Ivan) Budimir)	063 337 971 063 909 651	Podbila, 88247 Vir	mzpodbila@gmail.com
7.	Poklečani	Velimir (Stanko) Markota	063 246 962	Donji Poklečani 69, 88245 Rakitno	vmarkota@gmail.com
8.	Posušje-Istok	Branko (Vlado) Boras	063 351 353	Fra Andrije Kačića Miošića 17, 88240 Posušje	branko.boras@tel.net.ba
9.	Posušje-Jug	Josip (Nevenko) Srebrović	063 959 696	Ivana Meštrovića 11, 88240 Posušje	srebrenko-posusje@net.hr
10.	Posušje-Zapad	Vinko Kovač	063 477 811	Kneza Branimira 25, 88240 Posušje	
11.	Rastovača	Mateo (Ivica) Čutura	063 826 531	Rastovača polje 80, 88240 Posušje	mateocutura.07@gmail.com
12.	Sutina	Mladen (Jure) Markota	063 362 190	Perci 19, Sutina, 88245 Rakitno	markota.mladen@gmail.com
13.	Tribistovo	Mate (Jozo) Pišković	063 354 173	Tribistovo bb, 88240 Posušje	matepiskovic009@icloud.com
14.	Vinjani	Mate (Ivan) Lončar	063 963 203	Vinjani 25, 88240 Posušje	mateloncar92@gmail.com
15.	Vir	Bože (Mirko) Čamber	063 149 914	Dubrave 32, 88247 Vir	boze.camber@gmail.com
16.	Zagorje	Petar (Mijo) Bešlić	063 118 491	Podjelinak 2, Zagorje, 88247 Vir	praidova.stina@gmail.com
17.	Zavelim	Nediljko (Luka) Pušić	00385989704893 063 962 479	Zavelim, 88247 Vir	

Tablica 3. Popis predsjednika mjesnih zajednica s kontakt brojevima

**DOKUMENT BROJ: IV - DOKUMENT O
MJERAMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA**

IV-1 Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara na području općine Posušje

Da bi se posljedice po ljude i materijalna dobra od mirnodopskih i ratnih havarija na nuklearnim reaktorima, elektranama i drugim nuklearnim postrojenjima i od uporabe nuklearnog oružja spriječile i smanjile njihove posljedice potrebno je planirati i provoditi mjeru sklanjanja ljudi i materijalnih dobara.

Općina je nositelj ove mjere zaštite i spašavanja, ali usklađeno djeluje sa Županijom u izvršavanju zadaća iz svoje nadležnosti. To djelovanje utvrđuje se planovima sklanjanja ljudi i materijalnih dobara u tri faze:

- faza I - faza preventivne zaštite,
- faza II - faza spašavanja,
- faza III- faza otklanjanja nastalih posljedica.

Faza preventivne zaštite

U ovoj fazi planiraju se mjere sklanjanja ljudi i materijalnih dobara da bi se umanjile posljedice po ljude i materijalna dobra i to u sljedećim oblastima:

➤ U oblasti zakonodavstva

Općina provodi zakone i druge provedbene propise: Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine ŽZH“, broj: 23/20), Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine Federacije BiH“, broj: 7/24), Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu dokumenata prostornog uređenja („Službene novine Federacije BiH“, br. 63/04 i 57/07), Uredbu o mjerilima, kriterijima i načinu izgradnje skloništa i tehničkim normativima za kontrolu ispravnosti skloništa („Službene novine Federacije BiH“, broj 21/06 i 59/07).

➤ U oblasti prostornog planiranja, građenja i urbanizma

Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša i druga tijela iz ove oblasti:

- izrađuju i provode planske dokumente prostornog uređenja (planiranje i izgradnja skloništa i zaklona),
- vrše inspekcijski nadzor o pitanjima planiranja i izgradnje skloništa i zaklona.

➤ U oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara:

Općinska civilna zaštita:

- održava i čuva u ispravnom stanju postojeća skloništa i zaštitne objekte,
- vrši procjenjivanje mogućnosti sklanjanja na ugroženim područjima u odnosu na postojeći sklonišni prostor i broj stanovnika,
- utvrđuje stupanj otpornosti postojećih skloništa, njihovu funkcionalnost i opremljenost (tehnički pregled postojećih skloništa), sačinjava kartografski pregled mreže skloništa – ucrtane lokacije skloništa i zaklona,

- formira namjenske službe ili tijela za upravljanje i održavanje skloništa i zaklona,
- određuje povjerenike civilne zaštite,
- izrađuju naputke za održavanje reda u skloništu.

Faza spašavanja

U ovoj fazi općinska civilna zaštita vrši:

- Uzbunjivanje stanovništva (znak opće opasnosti, putem radija, TV-a ili na drugi način),
- Izdaje zapovijedi za oslobađanje skloništa izdanih pod zakup i njihovo stavljanje u funkciju sklanjanja ljudi i materijalnih dobara (u roku od 24 sata),
- Vršer sklanjanje stanovništva u skloništa i zaštitne objekte (zaposjedanje skloništa),
- Osiguravaju red u skloništima i zaštitnim objektima na način propisan u naputku za održavanje reda u skloništu.

Faza otklanjanja posljedica

U ovoj fazi, nakon proglašenja prestanka stanja prirodne ili druge nesreće tijela koje su upravljala skloništima i zaštitnim objektima prate napuštanje iz skloništa i vraćaju stanovništvo u njihove domove i dalje postupaju po naputku za održavanje reda u skloništu (ostavljaju ga u čistom i ispravnom stanju).

IV-2 Evakuacija ljudi i materijalnih dobara na području općine Posušje

Zbog djelovanja određenih prirodnih i drugih nesreća (potresi, odronjavanje i slijeganje tla, poplave, rušenja ili prelivanja brana na akumulacijama i požari), a u cilju spašavanja ljudi i materijalnih dobara od opasnosti i posljedica koje one sobom nose, planira se i provodi evakuacija ljudi i materijalnih dobara. Usklađeno djelovanje nositelja aktivnosti evakuiranja ljudi i materijalnih dobara i njihovih zadaća utvrđuje se u Planu evakuacije ljudi i materijalnih dobara u tri faze, i to:

- faza I - faza preventivne zaštite,
- faza II - faza spašavanja,
- faza III - faza otklanjanja nastalih posljedica.

Faza preventivne zaštite

U ovoj fazi, planiraju se odgovarajuće mjere s ciljem učinkovite evakuacije ljudi i materijalnih dobara u slučaju nastanka prirodnih ili drugih nesreća koje se odnose na sljedeće oblasti:

➤ U oblasti zakonodavstva

Općinske službe i druga tijela uprave provode zakone i druge provedbene propise koji su u njihovoj nadležnosti.

U oblasti prostornog planiranja, građenja i urbanizma Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša i druga tijela iz ove oblasti:

- izrađuje i primjenjuje planske dokumente prostornog uređenja za razinu Općine i u okviru njih planira mjere evakuacije ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,
- primjenjuje zakonske i podzakonske propise o načinu gradnje stambenih, poslovnih, industrijskih, infrastrukturnih objekata i prema potrebi vrše njihove izmjene i dopune,
- sukladno Programu razvoja izrađuje projekte od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara, i to:
  - a) zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja i
  - b) zaštita od odrona tla, mjere i postupci za smanjenje rizika.

➤ U oblasti prometa i komunikacija u cestovnom i zračnom i prometu

Općinska Služba za gospodarstvo - Odsjek civilne zaštite u čiji djelokrug spada promet i komunikacije, te druga tijela u ovoj oblasti:

- brinu o zaštiti, rekonstrukciji, izgradnji, upravljanju i održavanju lokalnih cesta i javnih prometnica,
- izrađuju bazu podataka o pravnim osobama čija je djelatnost prijevoz putnika i o putničkim prijevoznim sredstvima koja će biti na raspolaganju za slučaj evakuacije ljudi i materijalnih dobara,
- ostvaruju suradnju sa Policijskom upravom – policijom, koje će tijekom evakuacije osigurati sigurnost prometnica i odrediti pravce kretanja evakuiranog stanovništva i materijalnih dobara.

➤ U oblasti zdravstva

Dom zdravlja i druga tijela u ovoj oblasti trebaju osigurati zdravstvenu zaštitu stanovništva tijekom evakuiranja kroz pružanje primarne i druge zdravstvene zaštite i eventualno zbrinjavanje povrijeđenih i oboljelih u zdravstvene ustanove.

➤ U oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća

Sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine ŽZH“, broj: 23/20) i drugim provedbenim propisima donesenim na temelju Zakona Općina vrši:

- pripremanje i obučavanje stožera, postrojbi i povjerenika civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja,
- njihovo opremanje i osposobljavanje za djelovanje u akcijama zaštite i spašavanja,
- sukladno Programu razvoja izrađuju projekt od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara:
  - a) Procjena resursa Općine za potrebe zaštite i spašavanja,
  - b) Stručna procjena međunarodnih tijela u sustavu zaštite i spašavanja, njihovih resursa i operacionalizacija procedura traženja i davanja međunarodne pomoći u zaštiti i spašavanju.

Faza spašavanja

Kad se provodi evakuacija s područja jedne ili više općina na područje druge ili više općina na području Županije Zapadnohercegovačke, Općinski stožer civilne zaštite, koordinira aktivnosti sa stožerima civilne zaštite općina i na temelju procjene ili na zahtjev općinskih stožera civilne zaštite, zapovijeda:

- uporabu struktura civilne zaštite Općine na pružanju pomoći ugroženim općinama odnosno općinama za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara i to:
  - Službi za medicinsku pomoć Općine (kada bude formirana),
  - Služba zaštite i spašavanja Crvenog križa Općine (kada bude formirana),
  - Služba za spašavanje iz ruševina općine Posušje - Lager d.o.o. Posušje
  - Služba za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjesta - HGSS stanica Posušje
  - Služba za čistoću, vodoopskrbu i asanaciju terena – J.P. Vodovod d.o.o. Posušje,
  - Službe za zaštitu od požara – Dobrovoljno vatrogasno društvo Posušje i Dobrovoljno vatrogasno društvo Rakitno
- uporabu snaga i materijalno – tehničkih sredstava javnih poduzeća u Županiji i Općini,
- distribuciju sredstava iz Općinskih robnih rezervi,
- angažira policijske snage Općine, zbog sigurnosti prometa tijekom evakuacije, zaštite imovine i osiguranja javnog reda i mira na ugroženom području,
- angažira pravne osobe čija je djelatnost prijevoz putnika i njihova prijevozna sredstva za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara, prema evidenciji koju vodi Županijsko ministarstvo gospodarstva i Općinske službe,

- putem Općinskog operativnog centra civilne zaštite uspostavlja stalnu komunikaciju i veze sa općinskim centrima civilne zaštite,
  - putem Županijske uprave civilne zaštite traži pomoć Oružanih snaga BiH i međunarodnu pomoć,
  - redovito informira javnost o stanju na ugroženom području,

Pored navedenog, Općinski stožer civilne zaštite, na prijedlog Općinskog povjerenstva za procjenu štete donosi odluku o dodjeli jednokratne novčane pomoći za žurne intervencije:

- troškova prijevoza,
- smještaja,
- ishrane evakuiranog stanovništva,
- za osposobljavanje putnih i infrastrukturnih komunikacija.

Ukoliko procijeni da je to potrebno, Općinski stožer civilne zaštite Općinskoj civilnoj zaštiti zapovijeda:

- procjenjivanje stanja na ugroženom području (broj i kategorije stanovnika koji se evakuiraju, potrebe za prijevoznim sredstvima, osiguranju prometnica, policijskom osiguranju, medicinskom zbrinjavanju, zbrinjavanju prehranom i dr.) i utvrde potrebe za eventualnim angažiranjem službi zaštite i spašavanja koje su formirane na razini Općine i Županije,
- praćenje provođenja evakuacije stanovništva i materijalnih dobara, odnosno u općinama koje vrše prihvata evakuiranog stanovništva i prema potrebi pružaju odgovarajuću stručnu i drugu pomoć,
- angažiranje službi zaštite i spašavanja, te njihovih materijalno – tehničkih sredstava,
- angažiranje pravnih osoba čija je djelatnost prijevoz putnika i njihova putnička prijevozna sredstva za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara, prema evidenciji koju vode Policijska uprava i Služba za gospodarstvo,
- izuzimanje postojećih objekata za smještaj evakuiranih ljudi i materijalnih dobara i određivanje mjesta za smještaj ugroženih (škole, hoteli, sportske dvorane, šatori i sl.) koji se nalaze na području Općine,
- suradnju s humanitarnim i nevladinim tijelima koje egzistiraju na području Općine.

Faza otklanjanja posljedica

Zbog nastalih posljedica i šteta na ugroženom području, općinski Načelnik, aktivira Općinsko povjerenstvo za procjenu šteta koje vrši procjenu šteta na cjelokupnom području zahvaćenom prirodnom ili drugom nesrećom.

Općinski stožer civilne zaštite ili općinski Načelnik, na prijedlog Općinskog povjerenstva za procjenu šteta, donosi odluku o dodjeli jednokratne novčane pomoći za saniranje posljedica prirodne ili druge nesreće, iz svih raspoloživih sredstava u Proračunu Općine za:

- rekonstrukciju oštećenih objekata stanovanja i izgradnju novih,
- rekonstrukciju i izgradnju infrastrukturnih objekata,
- plaćanje troškova evakuacije (prijevozna sredstva, smještaj, prehrana, rehabilitacija i dr.)
- vrši raspodjelu pomoći po prioritetima.

Općinski Načelnik, odnosno nadležna općinska služba uz koordinaciju Općinskog stožera civilne zaštite, poduzima daljnje mjere i koordinira aktivnosti sa svim učesnicima zaštite i spašavanja u općini.

Te aktivnosti odnose se na:

- procjenu stanja na ugroženom području (broj uništenih i oštećenih objekata, prioriteta rekonstrukcija i dr.),
- povrat evakuiranog stanovništva na vlastita ognjišta,
- osiguranje osnovnih uvjeta za život (hrana, odjeća, obuća, voda za piće),
- žurnu popravku kuća, stambenih i drugih objekata, koji se mogu popraviti, radi povratka evakuiranog stanovništva,
- u nedostatku smještajnog prostora, produženi boravak u objektima u kojima su već smješteni,
- rehabilitacija evakuiranih osoba.

Nakon, što je odlukom općinskog Načelnika prestalo angažiranje Općinskog stožera civilne zaštite sve zadaće iz faze otklanjanja posljedica preuzimaju redovna tijela vlasti Općine.

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA	Djelovanje određenih prirodnih i drugih nesreća (potresi, odronjavanje, klizanje i slijeganje tla, poplave, rušenja ili preliivanja brana na akumulacijama i požari) za posljedicu mogu imati: - ljudske žrtve, - povrede i oboljenja ljudi, - uništenje i oštećenje stambenih i poslovnih objekata, - uništenje i oštećenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, trafostanica i dr.), - velike ekonomske štete. Posebna zadaća u prevenciji u ovoj oblasti je realizacija akcijskih planova iz Programa razvoja zaštite i spašavanja i pokretanje izrade projekata: - „Zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja“, - „Zaštita od odrona tla, mjere i postupci za smanjenje rizika, - „Procjena resursa Općine za potrebe zaštite i spašavanja“.	Kako bi se suzbile posljedice po ljude od navedenih prirodnih i drugih nesreća i učinkovito provela evakuacija ljudi i materijalnih dobara, u ovoj fazi planiraju se sljedeće mjere: 1. Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša i druga tijela uprave: - izrađuju i primjenjuju planske dokumente prostornog uređenja od značaja za Općinu i u okviru njih planiraju mjere evakuacije ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, - primjenjuju zakonske i podzakonske propise o načinu gradnje stambenih, poslovnih, industrijskih, infrastrukturnih objekata i prema potrebi vrše njihove izmjene i dopune, 2. U oblasti prometa i komunikacija u cestovnom prometu: - zaštita, rekonstrukcija, izgradnja, upravljanje i održavanje lokalnih cesta i javnih prometnica - izrada baze podataka o pravnim osobama čija je djelatnost prijevoz putnika i o putničkim prijevoznim sredstvima koja će biti na raspolaganju za slučaj evakuacije ljudi i materijalnih dobara, - ostvarivanje suradnje sa Policijskom upravom – policijom, koja će tijekom evakuacije osigurati sigurnost prometnica i odrediti pravce kretanja evakuiranog stanovništva i materijalnih dobara. 3. U oblasti zdravstva - osiguranje zdravstvene zaštite stanovništva tijekom evakuiranja. 4. U oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara - priprema i obučava stožere, postrojbe i povjerenike civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja, - vrši njihovo opremanje i osposobljavanje za djelovanje u akcijama zaštite i spašavanja.	- Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite, - Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, - Policijske snage, - Javno ustanova Ceste Županije Zapadnohercegovačke, - Općinska služba u čijoj je nadležnosti zdravstvo, - Općinska civilna zaštita.	- Županijskim ministarstvima: prostornog uređenja, gospodarstva, zdravstva, - Županijskom upravom civilne zaštite.	- Zakon o robnim rezervama („Službene novine F BiH“, broj: 46/99), - Zakon o trgovini („Narodne novine ŽZH“, broj: 1/16), - Zakon o Crvenom križu („Službene novine F BiH“, broj :28/06), - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/04, 22/06 i 43/10), - Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine ŽZH“, broj: 7/24), - Zakon o gradnji („Narodne novine ŽZH“, broj: 7/24).

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici
Uzrok	Posljedice				
EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA	Kad dođe do određenih prirodnih i drugih nesreća (potresi, odronjavanje, klizanje i slijeganje tla, poplave, rušenja ili prelivanja brana na akumulacijama i požari), za posljedicu imaju: -ljudske žrtve, -povrede i oboljenja ljudi, -uništenje i oštećenje stambenih i poslovnih objekata , -uništenje i oštećenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, trafostanica i dr.), -velike ekonomske štete.	Općinski stožer civilne zaštite, usmjerava i koordinira aktivnosti na evakuaciji ljudi i materijalnih dobara sa službom civilne zaštite općine i na temelju procjene o stanju na ugroženom području zapovijeda: 1. Uporabu struktura civilne zaštite Općine na pružanju pomoći za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara i to: - Službi za medicinsku pomoć Općine, - Crvenog križa Općine, - Službe za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjesta - HGSS stanica Posušje, - Službe za spašavanje iz ruševina - tvrtka Lager d.o.o. Posušje, - Službe za čistoću, vodoopskrbu i asanaciju terena - J.P. Vodovod d.o.o. Posušje, - Službe za zaštitu od požara - Dobrovoljno vatrogasno društvo Posušje i Dobrovoljno vatrogasno društvo Rakitno, 2. Uporabu snaga i materijalno – tehničkih sredstava javnih poduzeća u Općini i to: - javnih poduzeća čija je djelatnost prijevoz roba i putnika, - distribuciju sredstava iz Općinskih robnih rezervi, 3. Angažira Policijsku upravu zbog sigurnosti prometa tijekom evakuacije, zaštite imovine i osiguranja javnog reda i mira na ugroženom području, 4. Angažira pravne osobe čija je djelatnost prijevoz putnika i njihova putnička prijevozna sredstva za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara, 5. Putem Općinskog operativnog centra civilne zaštite uspostavlja stalnu komunikaciju i veze s Županijskim stožerom civilne zaštite, 6. Putem Županijske uprave civilne zaštite, traži pomoć Oružanih snaga BiH i međunarodnu pomoć, 7. Redovito informira javnost o stanju na ugroženom području, 8. Pored navedenog, Općinski stožer civilne zaštite, na zahtjev Općinskog načelnika, donosi odluku o dodjeli jednokratne novčane pomoći za žurne intervencije za troškove prijevoza, smještaja, prehrane evakuiranog stanovništva, kao i za osposobljavanje putnih i infrastrukturnih komunikacija.	-Općinski stožer civilne zaštite, -Općinska civilna zaštita, -Policijske snage, - Općinsko povjerenstvo za procjenu štete, -općinska tijela nadležna za: promet i komunikacije, robne rezerve.	-Službe za medicinsku pomoć Općine, -Služba zaštite i spašavanja Crvenog križa.	-Postrojbe civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja u općini

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici
Uzrok	Posljedice				
EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA	Kad dođe do određenih prirodnih i drugih nesreća (potresi, odronjavanje, klizanje i slijeganje tla, poplave, rušenja ili prelivanja brana na akumulacijama i požari), za posljedicu imaju: -ljudske žrtve, -povrede i oboljenja ljudi, -uništenje i oštećenje stambenih i poslovnih objekata , -uništenje i oštećenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, trafostanica i dr.), -velike ekonomske štete.	Ukoliko procijeni da je to potrebno, Općinski stožer civilne zaštite Službi civilne zaštite zapovijeda: - izvršenje procjene stanja na ugroženom području (broj i kategorije stanovnika koji se evakuiraju, potrebe za prijevoznim sredstvima, osiguranju prometnica, policijskom osiguranju, medicinskom zbrinjavanju, prehranom i dr.) i utvrde potrebe za eventualnim angažiranjem službi zaštite i spašavanja koje su formirane na razini Općine, - praćenje provođenja evakuacije stanovništva i materijalnih dobara u općini odnosno prihvata evakuiranog stanovništva i prema potrebi pružaju odgovarajuću stručnu i drugu pomoć, - angažiranje postrojbi civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, te njihovih materijalno – tehničkih sredstava, - angažiranje pravnih osoba čija je djelatnost prijevoz putnika i njihova putnička prijevozna sredstva za evakuaciju ljudi i materijalnih dobara, - izuzimanje postojećih objekata za smještaj evakuiranih ljudi i materijalnih dobara i određivanje mjesta za smještaj ugroženih (škole, hoteli, sportske dvorane, šatori i sl.) i u općini, - suradnju s humanitarnim i nevladinim tijelima koje egzistiraju na području Općine.	-Općinski stožer civilne zaštite, -Općinska civilna zaštita, -Općinska služba za gospodarstvo.	-Općinske službe civilne zaštite, -Općinske službe nadležne za promet i komunikacije.	

FAZA III – FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi otklanjanja nastalih posljedica	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici
Uzrok	Posljedice				
EVAKUACIJA LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA	Nakon prestanka djelovanja prirodnih i drugih nesreća kojima su bili ugroženi ljudi i materijalna dobra izdvajaju se sljedeće mjere na saniranju tih posljedica: -vrši se povratak ljudi u svoje domove, -osiguravaju se osnovni uvjeti za život (odjeća, obuća, hrana), -osigurava se voda za piće vrši se rekonstrukcija oštećenih objekata stanovanja i infrastrukturnih objekata, određuju prioritete za Službu pomoći vrši se procjena štete, povjerenstvo za procjenu u šteta predlaže dodjelu jednokratne pomoći za saniranje posljedica nesreće, -vrši raspodjelu Služba međunarodne pomoći	Općinski Načelnik, odnosno nadležne općinske službe uz koordinaciju Općinskog stožera civilne zaštite, poduzimaju daljnje mjere i koordiniraju aktivnosti sa Službom civilne zaštite općine u cilju povratka evakuiranog stanovništva u svoje domove. Te aktivnosti odnose se na: - procjenu stanja na ugroženom području (broj uništenih i oštećenih objekata, prioriteta rekonstrukcija i dr.) - povrat stanovništva koji se mogu vratiti u svoje domove, - osiguranje osnovnih uvjeta za život (hrana, odjeća, obuća, voda za piće), - žurnu popravku kuća, stambenih i drugih objekata, koji se mogu popraviti, - u nedostatku smještajnog prostora, produženi boravak u objektima u kojima su već smješteni, - rehabilitacija evakuiranih osoba. Zbog nastalih posljedica i šteta na ugroženom području Općinski načelnik, aktivira Općinsko povjerenstvo za procjenu šteta koje vrši procjenu šteta na cjelokupnom području zahvaćenom prirodnom ili drugom nesrećom. Općinski stožer civilne zaštite ili općinski Načelnik, na prijedlog Općinskog povjerenstva za procjenu šteta, donosi odluku o dodjeli jednokratne novčane pomoći za saniranje posljedica prirodne ili druge nesreće, iz svih raspoloživih sredstava u Proračunu Općine, za: - rekonstrukciju oštećenih objekata stanovanja i izgradnju novih, - rekonstrukciju i izgradnju infrastrukturnih objekata, - plaćanje troškova evakuacije (prijevozna sredstva, smještaj, ishrana, rehabilitacija i dr.), - vrši raspodjelu pomoći po prioritetima. Nakon, što je odlukom općinskog Načelnika prestalo angažiranje Općinskog stožera civilne zaštite sve zadaće iz faze otklanjanja posljedica preuzimaju redovna tijela vlasti Općine.	-Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, -Polijske snage, -Služba za gospodarstvo – Odsjek civilne zaštite, -Dom zdravlja Posušje, -Općinsko povjerenstvo za procjenu štete.	-Javna poduzeća od značaja za Općinu, -Općinska tijela nadležna za: zdravstvo, prostorno uređenje i građenje, promet i komunikacije, unutarnje poslove, robne zalihe, -Općinsko povjerenstvo za procjenu štete.	-Pravne osobe i gospodarska društva nadležna za stambene i komunalne djelatnosti, oblast prometa i komunikacija, gospodarska društva u općini koje se bave visokogradnjom i niskogradnjom, vodoopskrbom i dr. humanitarna tijela i građani.

IV-3 Zbrinjavanje ugroženih i stradalih na području općine Posušje

Da bi se posljedice po ljude i materijalna dobra od pojava određenih prirodnih i drugih nesreća (potresa, odronjavanja, klizanja i slijeganja tla, poplave, rušenja ili prelivanje brana na akumulacijama i požara) spriječile, smanjile njihove posljedice i što brže osigurali uvjeti za život ljudi na ugroženom području potrebno je planirati i provoditi zbrinjavanje ugroženih i stradalih. Usklađeno djelovanje nositelja aktivnosti zbrinjavanja ugroženih i stradalih (općinskih Službi) i njihovih zadaća utvrđuje se u Planu zbrinjavanja ugroženih i stradalih, i to u tri faze:

- faza I - faza preventivne zaštite,
- faza II - faza spašavanja,
- faza III - faza otklanjanja posljedica.

Faza preventivne zaštite

Općinske službe i druga tijela općinske uprave provode mjere za zbrinjavanje ugroženih i stradalih u okviru svoje redovite djelatnosti koje se odnose na sljedeće oblasti:

➤ U djelokrugu planiranja prostornog, građenja i urbanizma

Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša postupa na sljedeći način:

- izrađuje i primjenjuje planske dokumente prostornog uređenja i u okviru njih planira mjere zbrinjavanja ugroženih i stradalih,
- uspostavlja jedinstveni informacijski sustav u oblasti prostornog planiranja - izrađuje bazu podataka u okviru tog sustava koja će sadržavati podatke o područjima koja su ili koje mogu biti ugrožena od pojedinih prirodnih ili drugih nesreća, mikro i makro područja za pružanje maksimalne zaštite ljudi i materijalnih dobara u kojima se može osigurati minimalan stupanj smještajnih kapaciteta (vikend naselja, turistička naselja, kampovi, hoteli, moteli, apartmani i sl., pogodnim za smještaj ugroženog stanovništva),
- sukladno Programu razvoja izrađuju projekte od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara, i to:

- a) „Zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja“ i
- b) „Zaštita od odrona i klizanja tla, mjere i postupci za smanjenje rizika“

➤ U djelokrugu trgovine i robnih zaliha

Služba za gospodarstvo, inspeksijski nadzor i civilnu zaštitu i druga tijela iz ovog djelokruga raspolaže podacima :

- o raspoloživim zalihama i potrebama u životnim namirnicama i opremi potrebnoj za zbrinjavanje ugroženog stanovništva u slučaju prirodne ili druge nesreće,
- o skladišnim i drugim objektima u kojima će se prema potrebi osnivati logistički centri,

- o trgovačkim poduzećima i drugim pravnim osobama koja će u slučaju prirodne ili druge nesreće vršiti opskrbu i distribuciju roba široke potrošnje,
- sukladno Programu razvoja izrađuju projekte od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara:
  - a) „Program osiguranja minimuma sredstava robnih i drugih rezervi za potrebe zaštite i spašavanja ljudi, kao dio spremnosti i odgovora na nastanak prirodne i druge nesreće“.

➤ **U djelokrugu zdravstva**

Služba u čijoj je nadležnosti zdravlje i druga tijela iz ovog djelokruga trebaju sačiniti bazu podataka o zdravstvenim ustanovama i njihovim kapacitetima za slučaj nastanka prirodne ili druge nesreće.

➤ **U djelokrugu obrazovanja**

Služba u čijoj je nadležnosti obrazovanje, znanost, kultura i šport i druga tijela iz ove oblasti na svim razinama koja raspolažu podacima o osnovnim, srednjim i visokoškolskim ustanovama i mogućim alternativnim objektima za provođenje politike obrazovanja.

➤ **U djelokrugu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća**

Sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10) i drugim provedbenim propisima donesenih na temelju Zakona, Općina vrši:

- pripremanje i obučavanje stožera, postrojbi i povjerenika civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja,
- njihovo opremanje i osposobljavanje za djelovanje u akcijama zaštite i spašavanja,
- sukladno Programu razvoja izrađuju projekte od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara:
  - a) „Procjena resursa Općine za potrebe zaštite i spašavanja“,
  - b) „Formiranje postrojbe civilne zaštite opće namjene za žurne intervencije“.

➤ **Ostvarivanje suradnje između svih izvršitelja na svim razinama vlasti**

Suradnja svih tijela iz navedenih područja na svim razinama preduvjet je za plansko provođenje zbrinjavanja ugroženih i stradalih.

Faza spašavanja

Nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće na području Općine, Općinski stožer civilne zaštite, vrši koordinaciju aktivnosti svih učesnika zaštite i spašavanja te zapovijeda:

- aktiviranje postrojbi civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja i to:
- Službi za medicinsku pomoć Općine (kada bude formirana),
  - Služba zaštite i spašavanja Crvenog križa Općine (kada bude formirana),
  - Služba za spašavanje iz ruševina općine Posušje - Lager d.o.o. Posušje

- Služba za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjesta - HGSS stanica Posušje
  - Služba za čistoću, vodoopskrbu i asanaciju terena – J.P. Vodovod d.o.o. Posušje,
  - Službe za zaštitu od požara – Dobrovoljno vatrogasno društvo Posušje i Dobrovoljno vatrogasno društvo Rakitno,
  - Postrojba opće namjene općine Posušje (kada bude formirana),
- distribuciju sredstava iz Općinskih robnih rezervi, prema evidenciji koju vodi Služba za gospodarstvo,
  - preko Županijske uprave civilne zaštite, traži međunarodnu pomoć,

Ukoliko procijeni da je to potrebno, Općinski stožer civilne zaštite, Općinskoj službi civilne zaštite zapovijeda:

- da izvrši procjenu stanja na ugroženom području, odnosno utvrdi potrebe za:
  - smještajnim prostorom,
  - namirnicama široke potrošnje za prehranu ugroženog stanovništava i djelatnika spasilačkih postrojbi,
  - opskrbom pitkom vodom i strujom,
  - bolničkim kapacitetima i zdravstvenim ustanovama sa područja drugih općina,
- da osiguraju nesmetan pristup centrima za zbrinjavanje, u suradnji s općinskim strukturama unutarnjih poslova – policijom i gospodarskim društvima čija je djelatnost sigurnost i održavanje putova u cilju raščišćavanja ključnih prometnica, pripreme heliodroma i sl.,
- u suradnji sa zdravstvenim ustanovama u centrima za zbrinjavanje aktivira zdravstvenu i higijensko - epidemiološku zaštitu,
- da osiguraju javni red i mir na ugroženom području i pojačaju mjere zaštite imovine, u suradnji s policijom,
- da prate situaciju kod stanovništva pogođenog prirodnom ili drugom nesrećom, pronalazi nestale osobe i ponovno spajanje obitelji, te održava moral stanovništva,
- uspostavljanje suradnje s Crvenim križom na području općine i drugim humanitarnim i nevladinim tijelima koje egzistiraju na području Općine,
- izuzimanje smještajnih kapaciteta.

Faza otklanjanja posljedica

Općinski Načelnik, uz koordinaciju Općinskog stožera civilne zaštite, poduzima daljnje mjere i koordinira aktivnosti sa resornim Službama općine.

Te aktivnosti podrazumijevaju procjenu posljedica i troškova zbrinjavanja, kao i daljnjih potreba za zbrinjavanje na ugroženom području. Osiguravanje smještajnog prostora, kreveta, posteljine, hrane, odjeće i obuće, vode za piće, lijekova, dezinfekcijskih sredstava i sanitarne opreme, agregata, goriva, komunikacijske opreme i dr.

Utvrđuju se prioriteti za pružanje pomoći i vrši raspodjela te pomoći.

Nakon, što je odlukom općinskog Načelnika prestalo angažiranje Općinskog stožera civilne zaštite sve zadaće iz faze otklanjanja posljedica preuzimaju redovna tijela vlasti Općine Posušje.

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
ZBRINJAVANJE UGROŽENIH I STRADALIH	Usljed potresa, odronjavanja, klizanja i slijeganja tla, poplava, rušenja ili preliivanja brana na akumulacijama i požara mogu nastati posljedice po ljude i materijalna dobra i to: - ljudske žrtve, - povrede i oboljenja ljudi, - uništenje i oštećenje stambenih i poslovnih objekata , - uništenje i oštećenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, trafostanica i dr.). Aktivnosti i mjere koje se preventivno poduzimaju podrazumijevaju: - osiguranje nužnog smještaja, - ishrane za unesrećene, - medicinskog zbrinjavanja, - osiguranja pitke vode i struje. Posebna zadaća u prevenciji u ovoj oblasti je realizacija akcijskih planova iz Programa razvoja zaštite i spašavanja i pokretanje izrade projekata: - „Zaštita od potresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja“, - „Zaštita od odrona i klizanja tla, mjere i postupci za smanjenje rizika“ - „Procjena resursa Općine za potrebe zaštite i spašavanja“, - „Program osiguranja minimuma sredstava robnih i drugih rezervi za potrebe zaštite i spašavanja ljudi, kao dio spremnosti i odgovora na nastanak prirodne i druge nesreće“.	U cilju poduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja potrebno je da: Služba za prostorno uređenje izvrši - izradu i primjenu planskih dokumenata prostornog uređenja i u okviru njih planiraju mjere zbrinjavanja ugroženih i stradalih, područja koja mogu biti ugrožena od pojedinih prirodnih ili drugih nesreća, mikro i makro područja za pružanje maksimalne zaštite ljudi i materijalnih dobara u kojima se može osigurati minimalan stupanj smještajnih kapaciteta (vikend naselja, turistička naselja, kampovi i slično). Općinska služba za gospodarstvo raspolaže podacima: - raspoloživim zalihama i potrebama u životnim namirnicama i opremi potrebnoj za zbrinjavanje ugroženog stanovništva u slučaju prirodne ili druge nesreće, - trgovačkim poduzećima i drugim pravnim osobama koje će u slučaju prirodne ili druge nesreće vršiti opskrbu i distribuciju roba široke potrošnje, - skladišnim i drugim objektima u kojima će se prema potrebi osnivati logistički centri.	-Općinska služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, -Općinska služba za gospodarstvo - Odsjek civilne zaštite.	-Općinska tijela uprave i općinske službe nadležne za okoliš i turizam, trgovinu, robne zalihe i zdravstvo, - Općinska služba civilne zaštite .	-Zakon o robnim rezervama („Službene novine F BiH“, broj: 46/99), -Zakon o trgovini („Narodne novine ŽZH“, broj: 1/16), -Zakon o Crvenom križu („Službene novine F BiH“, broj :28/06), -Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/04, 22/06 i 43/10), -Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine ŽZH“, broj: 7/24), -Zakon o građenju („Narodne novine ŽZH“, broj: 7/24).

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
ZBRINJAVANJE UGROŽENIH I STRADALIH	Usljed potresa, odronjavanja, klizanja i slijeganja tla, poplava, rušenja ili preliivanja brana na akumulacijama i požara mogu nastati posljedice po ljude i materijalna dobra i to: - ljudske žrtve, - povrede i oboljenja ljudi, - uništenje i oštećenje stambenih i poslovnih objekata, - uništenje i oštećenje infrastrukturnih objekata (mostova, prometnica, vodovoda, trafostanica i dr.). Aktivnosti i mjere koje se preventivno poduzimaju podrazumijevaju unaprijed: - planiranje nužnog smještaja, - planiranje ishrane za unesrećene, - medicinskog zbrinjavanja, - osiguranja pitke vode i struje.	Službe za gospodarstvo i financije trebaju sačiniti bazu podataka o zdravstvenim ustanovama i njihovim kapacitetima za slučaj nastanka prirodne ili druge nesreće. Ministarstvo prosvjete Županije i Službe za gospodarstvo i financije općine, te druga tijela iz ove oblasti raspolažu podacima o osnovnom, srednjim i visokoškolskim ustanovama i mogućim alternativnim objektima za provođenje politike obrazovanja. Sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju i drugim provedbenim propisima donesenim na temelju Zakona, Općina vrši: - pripremanje i obučavanje stožera, postrojbi i povjerenika civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, - njihovo opremanje i osposobljavanje za djelovanje u akcijama zaštite i spašavanja. Suradnja svih tijela iz navedenih oblasti preduvjet je za plansko provođenje zbrinjavanja ugroženih i stradalih.	-Služba za gospodarstvo – Odsjek civilne zaštite	-Županijsko ministarstvo zdravlja, -Županijsko ministarstvo obrazovanja znanosti, kulture i športa, -Uprava civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke.	

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici
Uzrok	Posljedice				
ZBRINJAVANJE UGROŽENIH I STRADALIH	Kada dođe do potresa, odronjavanja, klizanja i slijeganja tla, poplava, rušenja ili preliivanja brana na akumulacijama i požara nastaju posljedice po ljude i materijalna dobra i u tom cilju potrebno je poduzeti mjere za njihovo zbrinjavanje. Te mjere i aktivnosti su: - osiguranje nužnog smještaja, - osiguranje prehrane za unesrećene, - osiguranje zdravstvene i higijensko – epidemiološke zaštite u centrima za zbrinjavanje, - osiguranje lijekova i sanitetskog materijala, - higijenskih sredstava, - pitke vode i struje.	Nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće na području Općine, Stožer civilne zaštite, vrši koordinaciju aktivnosti svih službi u Općini i na temelju potrebe za pružanje pomoći u zbrinjavanju ugroženih i stradalih i na zahtjev općinske civilne zaštite, zapovijeda: - Aktiviranje specijaliziranih postrojbi civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja koje su organizirane na razini Općine i to: • Službi za medicinsku pomoć Općine, • Crvenog križa Općine, • Službe za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjesta - HGSS stanica Posušje, • Službe za spašavanje iz ruševina - tvrtka Lager d.o.o. Posušje, • Službe za čistoću, vodoopskrbu i asanaciju terena - J.P. Vodovod d.o.o. Posušje, • Službe za zaštitu od požara - Dobrovoljno vatrogasno društvo Posušje i Dobrovoljno vatrogasno društvo Rakitno, • distribuciju sredstava iz federalnih robnih rezervi, • preko Županijske uprave civilne zaštite traženje međunarodne pomoći. Ukoliko procijeni da je to potrebno, Općinski stožer civilne zaštite, Općinskoj službi civilne zaštite zapovijeda: - izvršenje procjene stanja na ugroženom području, odnosno utvrde potrebe za: • smještajnim prostorom, • namirnicama široke potrošnje za prehranu ugroženog stanovništava i djelatnika spasilačkih postrojbi, • opskrbom pitkom vodom i strujom, • bolničkim kapacitetima i zdravstvenim ustanovama sa područja drugih Općina. - osiguranje nesmetanog pristupa centrima za zbrinjavanje, u suradnji s policijom i gospodarskim društvima čija je djelatnost sigurnost i održavanje putova u cilju raščišćavanja ključnih prometnica, - u suradnji sa zdravstvenim ustanovama u centrima za zbrinjavanje aktiviraju zdravstvenu i higijensko - epidemiološku zaštitu, - osiguranje javnog reda i mir na ugroženom području i pojačane mjere zaštite imovine, u suradnji sa policijom, - uspostavljanje suradnje s Crvenim križom na području Općine i drugim humanitarnim i nevladinim tijelima koja egzistiraju na području Općine, - izuzimanje smještajnih kapaciteta i po potrebi angažiranje postrojbi civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, te njihovih materijalno – tehničkih sredstava, s područja jedne općine i njihovo raspoređivanje na ugrožena područja druge općine.	-Stožer civilne zaštite i civilna zaštita Općine, -Služba za gospodarstvo – Odsjek civilne zaštite -Federalna direkcija robnih rezervi	-Općinska civilna zaštita i angažirane općinske službe i postrojbe zaštite i spašavanja općine Posušje, -Općinski stožer civilne zaštite, -Policijske snage, -Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite	-Trgovačka poduzeća čija je djelatnost trgovina robama široke potrošnje, - zdravstvene ustanove - gospodarska društva i pravne osobe čija je djelatnost održavanje putova, - građevinska poduzeća koje se bave niskogradnjom i visokogradnjom, koje imaju odgovarajuću opremu za spašavanje iz ruševina, - Komunalna poduzeća koje se bave vodoopskrbom i pravne osobe koje se bave transportom i distribucijom plina, -humanitarna tijela i građani, - Policijske snage, -Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite -Služba nadležna za zdravstvo, -Tijela Crvenog križa u općini i druge humanitarne i nevladine organizacije na području općine, -Općinska komisija za procjenu štete.

FAZA III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi otklanjanja nastalih posljedica	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici
Uzrok	Posljedice				
ZBRINJAVANJE UGROŽENIH I STRADALIH	Nakon proglašenja prestanka opasnosti od potresa, odronjavanja, klizanja i slijeganja tla, poplava, rušenja ili preliivanja brana na akumulacijama i požara, zbog kojih se vršilo zbrinjavanje ugroženih i stradalih izdvajaju se sljedeće mjere na saniranju nastalih posljedica: - Praćenje situacije kod stanovništva pogođenog prirodnom ili drugom nesrećom: • eventualne daljnje potrebe za zbrinjavanje (osiguranje smještajnog prostora, hrane, odjeće i obuće, vode za piće, lijekova, dezinfekcijskih sredstava i sanitarne opreme, agregata, goriva, komunikacijske opreme i dr.), • njihova rehabilitacija, • pronalaženje nestalih osoba i ponovno spajanje obitelji, te održavanje morala stanovništva, • procjenu posljedica i troškova zbrinjavanja.	Općinski Načelnik uz koordinaciju Općinskog stožera civilne zaštite, poduzima daljnje mjere i koordinira aktivnosti sa svim službama u Općini u cilju normaliziranja života ugroženih ljudi. Te aktivnosti odnose se na: - Procjenu stanja na ugroženom području i utvrđivanje prioriteta u pružanju pomoći ugroženim i stradalim, - procjenu potreba za daljnje zbrinjavanje ugroženih, smještenih u centre za zbrinjavanje i njihovu rehabilitaciju, - praćenje situacije kod stanovništva pogođenog prirodnom ili drugom nesrećom, pronalaženje nestalih osoba i ponovno spajanje obitelji, te održavanje morala stanovništva.	-Općinski stožer civilne zaštite i Općinske službe i druge općinske institucije	-Služba medicinske pomoći (kada bude formirana), -Služba Crvenog križa (kada bude formirana), - Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite -Općinska komisija za procjenu šteta	-Crveni križ Općine i humanitarne organizacije i građani

IV-4 Zaštita i spašavanje od radioloških, kemijskih i bioloških sredstava na području općine Posušje

U cilju smanjenja ugroženosti života i zdravlja ljudi i zaštite životne sredine u cjelini od radioloških, kemijskih i bioloških agensa (u daljem tekstu: RKB agensa), odnosno RKB nesreće, u Planu zaštite i spašavanja od RKB sredstava, utvrđuju se mjere koje će se provoditi i to:

- faza I - faza preventivne zaštite,
- faza II - faza spašavanja,
- faza III - faza otklanjanja nastalih posljedica.

Faza preventivne zaštite

U ovoj fazi određuju se one mjere koje podrazumijevaju sprečavanje i lokaliziranje pojava RKB agensa, s ciljem smanjenja šteta, odnosno smanjenja djelovanja ovih agensa po ljude, životinjski, biljni svijet i materijalna dobra.

S tim u vezi, potrebno je da nadležna tijela u Općini redovito i pravovremeno vrše:

- provođenje godišnjeg programa rada redovite djelatnosti tijela, institucija i pravnih osoba u koji su ugrađene mjere, postupci i zadaci iz vlastitih planova zaštite i spašavanja i Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Općini za razdoblje od 2024. do 2028. godine,
- Realizaciju akcijskog plana iz Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara - pokretanje izrade projekta „Program zaštite od RKB agensa i mjere za saniranje posljedica po ljude i okoliš“,
- Pojačan inspeksijski nadzor u pravnim osobama koje se bave skladištenjem, odlaganjem i prijevozom opasnih tvari, čime se doprinosi sprečavanju akcidentnih situacija i RKB nesreća većih razmjera.

Kroz realizaciju zadataka iz ove faze ostvaruje se puna suradnja sa drugim nadležnim općinskim tijelima iz područja zdravstva, okoliša, industrije, prostornog uređenja, veterinarstva, poljoprivrede, unutarnjih poslova, šumarstva i vodoprivrede, kao i institucijama iz oblasti obrazovanja, znanosti, kulture, športa i dr.

Radi lakšeg otkrivanja i utvrđivanja RKB agensa, u skladu sa razvojnim planovima vrše se pripreme ili nabavka suvremenih sredstava i opreme za RKB zaštitu i vrši osposobljavanje osobe za rad na tim sredstvima i opremi. Pored toga, vrši se osposobljavanje osoba za rad i rukovanje u radiološkim, kemijskim, mikrobiološkim i drugim laboratorijima za utvrđivanje značajnih pokazatelja zagađenosti zemljišta (teški metali, pesticidi, „radioaktivni otpad“ i dr.), higijenske ispravnosti vode i hrane (bilja i biljnih proizvoda i životinja i namirnica životinjskog podrijetla), zagađenosti zraka (prisustva radijacije, dima, prašine, sumpora, dušikovih oksida, ozona i dr). Poseban značaj daje se opremanju laboratorija koje se mogu baviti ispitivanjem prisustva bojnih otrova, radioaktivnosti i bioloških agensa u svim sferama životne sredine, te osposobljavanju kadrova za rad u tim laboratorijima

Faza spašavanja

U ovoj fazi određuju se mjere zaštite i spašavanja koje podrazumijevaju neposredno spašavanje ugroženih ljudi i materijalnih dobara i vrši utjecaj na smanjenje, odnosno sprečavanje širenja posljedica izazvanih RKB agensima i to kroz:

- Prenošnje zapovijedi Općinskog stožera civilne zaštite, preko Općinskog operativnog centra civilne zaštite, ravnatelju za angažiranje snaga i sredstava službe za RKB zaštitu Općine na zadacima zaštite i spašavanja. Općinski stožer civilne zaštite, na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području, angažira službe i postrojbe civilne zaštite za RKB zaštitu općine (kada budu formirane).
- Provjeru realizacije zapovijedi od strane zaduženog člana Općinskog stožera civilne zaštite i izvještavanje stožera civilne zaštite o njoj realizaciji sa prijedlogom mjera.
- Kada se angažiraju službe za RKB zaštitu Općine na ugroženom području na zaštiti ljudi i materijalnih dobara, pa potom i službi za RKB zaštitu i postrojbi civilne zaštite Općine, ove službe i postrojbe vrše:
  - pregled i analizu zatečenog stanja na mjestu nesreće i prikupljaju informacije od rukovoditelja odgovornih za RKB nesreću i zatečenih pojedinaca i procjenjuju situaciju i potrebe na mjestu nesreće-incidenta,
  - informiraju se o poduzetim mjerama općinskog stožera civilne zaštite na ugroženom području: angažiranju općinskih službi i postrojbi civilne zaštite (za medicinsku pomoć, za veterinarske poslove, crvenog križa i dr.) i drugih sudionika u zaštiti i spašavanju: angažiranju policijskih snaga Općine, vatrogasaca i dr., osobnoj zaštiti stanovništva, sklanjanju u skloništa i druge objekte zaštite, poduzetim mjerama na evakuaciji stanovništva na manje ugrožena područja, poduzetim mjerama zaštite životinja i namirnica životinjskog podrijetla, sklanjanju životinja u objekte za zaštitu, evakuaciji životinja na manje ugrožena područja, poduzetim mjerama na zaštiti bilja i biljnih proizvoda i dr.,
  - procjenu medicinskih posljedica, prirode povreda, očekivanom broju žrtava radi pripreme kapaciteta za smještaj i liječenje,
  - procjenu kontaminiranosti pogođenog područja, kao i njegove unutrašnje zone na procijenjenoj sigurnosnoj udaljenosti od mjesta oslobađanja RKB agensa u odnosu na pravac, smjer i brzinu vjetra,
  - procjenu operativnog djelovanja u odnosu na nastale opasnosti (požar, prisustvo plinova, aerosoli, isticanje kemikalija u okolinu ili u korita rijeka i dr.) i mogućnosti izvršenja neutralizacije efekata nastale nesreće,
  - oblačenje osobne i zaštitne opreme radi ulaska u žarišno područje,
  - RKB kontrolu područja pogođenog RKB nesrećom (RKB promatranje, RKB izviđanje, dozimetrijsku kontrolu, laboratorijske poslove),
  - uzimanje uzoraka (tla, vode, zraka i biomase) i slanje u laboratorij Zavoda za javno zdravstvo radi identifikacije fizičkih i drugih svojstava RKB agensa,
  - preliminarnu identifikaciju oslobođenog agensa po indikativnom mirisu i poznavanju svojstva agensa i po očitavanju sa detektora i procjenu rizika po spasioce i stanovništvo,
  - utvrđivanje krajnjih parametara vanjskog sigurnosnog koridora,
  - utvrđivanje zone kontaminacije: vruća, topla i hladna zona u odnosu na sigurnosne parametre sa ugroženog područja,

- izvlačenje povrijeđenih i oboljelih iz žarišta kontaminacije na punkt za etapno medicinsko zbrinjavanje na tretman dekontaminacije i radi medicinskog tretiranja povreda, na kome su angažirane službe za medicinsku pomoć Općine.
- Ukoliko oslobađanje RKB agensa potraje, službe za RKB zaštitu i postrojbe civilne zaštite specijalizirane namjene Općine (kada budu formirane) vrše:
  - sve operativne mjere na prevenciji daljeg oslobađanja RKB agensa,
  - preko zaduženog člana Općinskog stožera civilne zaštite traže poduzimanje mjera na provođenju evakuacije naknadno ugroženog stanovništva i uključivanje dodatnih snaga spasilaca, i zabranu kretanja i drugih radnji na ugroženom području.
  - provođenje dekontaminacije terena i objekata, sve do završene asanacije terena ugroženog područja.

Također, u cilju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara vrši se :

- Angažiranje obrazovnih, naučnih i drugih institucija koje se u svom djelokrugu rada bave poslovima RKB zaštite.
- Angažiranje policijskih snaga u Općini i drugih pravnih osoba, čija je djelatnost osiguranje ugroženog lokaliteta, putnih pravaca kojima se vrši evakuacija i zbrinjavanje stanovništva, na zaštiti imovine i osiguranja javnog reda i mira na ugroženom području.
- Evakuacija građana koji podliježu evakuaciji, prikupljanje na određena mjesta i upućivanje na sigurnije lokalitete utvrđene planovima zaštite i spašavanja, prihvata, smještaja i zbrinjavanja ljudi i izmještanje materijalnih dobara.
- Vođenje baze podataka o RKB agensima utvrđenih detekcijom i laboratorijskim ispitivanjima i preliminarnim procijenjenim štetama o zagađenju okoliša (zemlje, zraka, vode i biomase) i materijalnih dobara što ima utjecaja na zdravlje ljudi.
- Vršenje zaštite životinja i sklanjanje u odgovarajuće pripremljene zaštićene objekte ili evakuacijom na sigurnija mjesta. Pored toga, u ovoj fazi nadležne pravne osobe vrše sklanjanje namirnica biljnog i životinjskog podrijetla u odgovarajuće zaštitne objekte.
- Angažiranje drugih službi zaštite i spašavanja Općine za medicinsku pomoć, službe za veterinarske poslove, postrojbe za hitne intervencije (po njihovom formiranju), službi zaštite i spašavanja i postrojbi civilne specijalizirane i opće namjene na poslovima zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara.
- Angažiranje Zavoda za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke.
- Angažiranje službe zaštite i spašavanja Crvenog križa Općine na praćenju situacije, te vođenju evidencija i pronalaženju poginulih i povrijeđenih i spajanje sa porodicama i dr.

Faza otklanjanja nastalih posljedica

U ovoj fazi planiraju se određene mjere zaštite i spašavanja kojima se osiguravaju osnovni uvjeti za život i rad na području pogođenom RKB agensima.

Te mjere se provode na slijedeći način:

- Dekontaminaciju ljudi vršit će službe za medicinsku pomoć Općine, a objekata, zemljišta i po potrebi materijalno-tehničkih sredstava Županijska postrojba za hitne intervencije (kada se formira).

- Uspostavljanje monitoringa RKB kontaminacije: vodotoka i izvorišta, tla i zraka i zdravlja građana na ugroženom području, radi daljeg praćenja i uočavanja RKB kontaminata i poduzimanja daljih mjera na njihovom saniranju, gdje su nosioci aktivnosti:
  - Služba nadležna za zdravstvo,
  - Služba imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša,
  - Služba za gospodarstvo.
- Redovito informiranje stanovništva o ugroženosti RKB agensima (opće informacije o agensima koji su uzrokovali nesreću, rizike koje oni donose, ponašanje građana na tom području, te informacije o načinu kontaktiranja nadležnih tijela), u suradnji s Uredom Općinskog načelnika za informiranje.
- Vođenje baze podataka o prisustvu RKB agensa i izvršenoj dekontaminaciji na ugroženom području.
- Utvrđivanje obima šteta i posljedica koje su nastale djelovanjem RKB agensa na materijalnim dobrima, što je u nadležnosti Općinske komisije za procjenu štete.

FAZA I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
RKB NESREĆA	Radiološke, kemijske i biološke nesreće (RKB) u slučaju nastanka mogu izazvati: - RKB kontaminaciju životne sredine koja će imati izrazito štetno djelovanje po ljude, životinje i biljni svijet: • gubitak života i zdravlja ljudi, • uginuće velikog broja životinja, • posljedice po ljude sa odloženim djelovanjem (genetske anomalije), - štetne posljedice po poljoprivredu, - štetne posljedice po stočni fond, - nestašicu poljoprivrednih proizvoda, - hrane i pitke vode (radi kontaminacije), - rušenje industrijskih pogona sa otrovnim tvarima gdje bi stradali: • radnici, transportna vozila i njihovo osoblje, • prolaznici i mještani okolnih naselja i objekti vitalne infrastrukture,	U cilju poduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja koje mogu prouzrokovati prirodne i druge nesreće, kao i smanjenje nastanka posljedica nadležna tijela: - Iz oblasti zdravstva, zaštite okoliša, prostornog uređenja, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, energetike industrije, veterinarstva i dr., u skladu sa svojim ovlaštenjima, potrebno je da iniciraju izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih propisa i donošenje propisa koje nisu donijeli. Navedenim propisima treba pravno urediti sve aspekte zaštite ljudi, materijalnih dobara, flore i faune i životne sredine od radioloških, kemijskih i bioloških agensa (bojnih otrova, industrijskih otrovnih kemikalija, radioloških agensa izazvanih nuklearnim sredstvima u eventualnom ratu, kao rezultat havarija na nuklearnim elektranama u okruženju, izvora ionizirajućeg zračenja – radioaktivni gromobrani, dojavljivači požara i drugih izvora zračenja koji imaju primjenu u privredi i medicini i dr., i bioloških agensa. - U procesu izrade ili dogradnje zakonskih i podzakonskih propisa treba osigurati da se svi navedeni akti usuglase sa direktivama i drugim propisima Europske unije koji uređuju oblast prevencije, pripravnosti, ublažavanja i otklanjanja posljedica RKB nesreća/ incidenta, što je uvjet za pristupanje Bosne i Hercegovine Europskoj uniji. - Da donesu Plan i program mjera zaštite života i zdravlja ljudi i zaštite okoline od štetnog djelovanja ionizirajućeg zračenja u slučaju nuklearne nesreće. Ovim planom i programom, u skladu sa zakonskim i provedbenim propisima utvrđuju se intervencijske i izvedbeno intervencijske razine za zaštitu ljudi, te poduzimanje mjera za zaštitu stanovništva, domaćih životinja i poljoprivrede od strane tijela, odgovornih za provođenje ovih mjera, način obavještavanja javnosti, kao i program periodične provjere djelatnosti.	Radi provođenja preventivnih mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, navedene mjere zaštite i spašavanja treba vršiti: - Služba u čijoj je nadležnosti zdravstvo, - Zavod za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke, - Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, - Služba za gospodarstvo - Odsjek civilne zaštite	Radi potpunog provođenja preventivnih mjera zaštite i spašavanja potrebno je osigurati neophodnu suradnju sa nadležnim općinskim tijelima: -iz djelokruga zdravstva, -koji poduzimaju mjere u cilju zaštite od ionizirajućeg zračenja i radijacijske sigurnosti,	-Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), -Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine ŽZH“, broj: 23/20), - Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine ŽZH“, broj: 3/13, 21/17, 23/20 i 19/22), - Zakon o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i radijacijskoj sigurnosti („Službene novine F BiH“, broj: 15/99), - Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine F BiH“, broj: 29/05), -Zakon o prometu otrova („Službene novine F BiH“, broj: 2/92 i 13/94)-preuzeti propis iz ex SFRJ - Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine ŽZH“, broj: 7/24), -Zakon o građenju („Narodne novine ŽZH“, broj: 7/24),

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
RKB NESREĆA	• hidrološka mreža, • ostala okruženja, flora, fauna i dr., - zatrpavanje ljudi i životinja, - velike požare i eksplozije, što dodatno može ugroziti ljude, životinje i materijalna dobra. - zarazne bolesti kod ljudi i životinja (izazvane biološkim agensima), - dugotrajno kontaminiranu životnu sredinu tla, usjeva, vodotoka i podzemnih voda prodirući do pitke vode vodovodnih rezervoara i sl., - velike ekonomske štete, - prekid produktivnosti pravnih osoba i blokadu sredstava za investicije, - zabrinutost javnosti, strah i nesigurnost,	- Izrađuju dugoročne programe ispitivanja mogućih utjecaja osiromašenog urana na zdravlje ljudi, posebno djece u suradnji sa Općinskom službom ovlaštenom za zdravstvo. - Redovito vrše praćenje parametara radioaktivnosti na lokalitetima tretiranih municijom sa osiromašenim uranom, površinskih i podzemnih voda i zemljišta i redovito vrše ispitivanje prisustva radioaktivnosti kod bilja i biljnih proizvoda i životinja i namirnica životinjskog podrijetla. U cilju poduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja koje može prouzrokovati RKB nesreća, kao i smanjenje nastanka posljedica ovlaštenih tijela iz djelokruga okoliša, zdravstva i prostornog uređenja, energetike i industrije: - poduzimaju mjere da ovlaštena tijela i institucije izvršavaju zadatke utvrđene u Programu zaštite od kemijskog oružja i reagiranja u slučaju nesreće i incidenta u koju su uključene kemikalije i sudjeluju u realizaciji vlastitih zadataka utvrđenih u tom programu, - provode protiv-epidemijske mjere koje obuhvaćaju: higijensko - epidemiološko izvidanje i aktivno otkrivanje oboljelih ljudi od zaraznih bolesti, provođenje svih mjera na izolaciji sumnjivih i oboljelih ljudi od zaraznih bolesti, - usklađuju zakonske odredbe o selekciji, transportu i odlaganju komunalnih i industrijskih otpadnih tvari sa standardima Europske unije, - izrađuju registar odlagališta i uspostavljaju kontinuirani nadzor nad specifičnim otpadom, - izrađuju registre industrijskih onečišćivača i redovito ažuriraju popise rizičnih lokaliteta i pravnih osoba kemijske industrije u kojima se proizvode, koriste u proizvodnji, skladište, prevoze ili odlažu opasne kemijske tvari i registre drugih izvora rizika po ljude materijalna dobra i životnu sredinu (rizike lokalnih i prekograničnih razmjera) sa podacima o vrsti onečišćenja i potencijalnoj opasnosti po okoliš, kao i kontinuirani nadzor nad njima,	-Služba u čijoj je ovlasti obrazovanje, kultura i šport, -Ured Općinskog načelnika, -Služba u čijoj je nadležnosti veterinarstvo, -Općinska komisija za procjenu šteta, -Crveni križ Općine.	-općinska tijela iz područja: zaštite okoliša i turizma, energetike, industrije prostornog uređenja, veterinarstva, - komisija za procjenu šteta, - Crveni križ,	- Zakon o upravljanju otpadom („Službene novine F BiH“, broj: 33/03 i 72/09), - Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine ŽZH“, broj: 8/13), - Zakon o vodama ŽZH („Narodne novine ŽZH“, broj: 12/15), -Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Službeni glasnik BiH“, broj: 40/10 i 43/10), - Zakon o veterinarstvu u F BiH („Službene novine F BiH“, broj: 46/00).

FAZA I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
RKB NESREĆA	- financijska sredstva neuložena u prevenciju višestruko se uvećavaju za liječenje posljedica. Poseban zadatak u prevenciji u ovom području je realizacija akcijskog plana iz Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara pokretanje izrade projekta „Program zaštite od RKB agensa i mjere za saniranje posljedica po ljude i okoliš“.	- vrše nabavku mobilnih postrojenja za spaljivanje, koje bi se po potrebi premještalo s jedne na drugu lokaciju, - izrađuju procjene i analize rizika ili sigurnosne studije za opasne aktivnosti (analiza i procjena zdravstvenog stanja stanovništva na određenom području), - izrađuju procjenu kapacitiranosti zdravstvenih ustanova i izrađuju plan odgovora javnog zdravstva na RKB nesreće i incidente, - Općinska civilna zaštita, u suradnji sa općinskom Službom u čijoj je nadležnosti zdravstvo, poduzima mjere da se opreme i osposobe radiološke, kemijske, mikrobiološke i druge laboratorije za ispitivanje značajnih pokazatelja zagađenosti zemljišta (teški metali, pesticidi, radioaktivni otpad i dr.), higijenska ispravnost vode i hrane (bilja i biljnih proizvoda, životinja i namirnica životinjskog podrijetla), ispravnost zraka (radijacije, dima, prašine, sumpora, dušika) i dr. Posebno je značajno opremiti i osposobiti ove laboratorije za ispitivanje pokazatelja prisustva bojnih otrova i radioaktivnosti i bioloških agensa u svim uzorcima životne sredine. Ustrojavaju baze podataka o opasnim tvarima sa: - Točnim kemijskim nazivom i strukturalnom formulom, - Fizičkim, kemijskim i toksičnim osobinama opasnih tvari, - Procedurama za dekontaminaciju opasnih tvari, - Popisom profesionalnih i znanstvenih institucija osposobljenih za izvođenje adekvatnih mjera zaštite od RKB agensa, - Podacima o instrumentima i procedurama za detekciju, uzorkovanje i dekontaminaciju RKB agensa, - Pregledom ranijih nesreća nastalih djelovanjem RKB agensa.			-Program zaštite od kemijskog oružja i reagiranja u slučaju nesreće i incidenta u koje su uključene kemikalije („Službeni glasnik BiH broj:80/06), -Uredba o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“, br.75/04, 38/06, 52/09, 56/09 i 36/14), -Odluka o vrsti i minimalnim količinama sredstava potrebitih za provođenje osobne i kolektivne zaštite građana i zaposlenika u poslovnim objektima i stambenim zgradama od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“, br.23/04 i 58/06),

FAZA I-FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
RKB NESREĆA		Osobna i kolektivna RKB zaštita -Radi realizacije preventivnih mjera zaštite i spašavanja potrebno je vršiti nabavku sredstava za provođenje osobne i kolektivne zaštite građana i zaposlenika u poslovnim objektima i stambenim zgradama utvrđene Odlukom o vrsti i minimalnim količinama sredstava potrebitih za provođenje osobne i kolektivne zaštite građana i zaposlenika u poslovnim objektima i stambenim zgradama od prirodnih i drugih nesreća. -Da bi se stanovništvo zaštitilo od RKB agensa grade se i uređuju skloništa odgovarajuće namjene. Ta skloništa se opremaju tipiziranim ili priručnim filtro - ventilacijskim uređajima i drugim sredstvima koja osiguravaju život u skloništu za duže vrijeme pridržavajući se propisanih tehničkih normativa, -Za osobnu i kolektivnu zaštitu potrebno je intenzivirati nabavku odgovarajućih formacijskih sredstava i opreme ili pripremiti priručna sredstva za zaštitu organa za disanje i drugih dijelova tijela životinja i za smještaj životinja za zaštitu od RKB agensa i objekti za skladištenje namirnica životinjskog podrijetla. U vezi sa navedenim pripremaju se odgovarajuće upute , brošure, letci i sl., -Vršiti pripreme odgovarajućih objekata i skladišta za smještaj bilja i biljnih proizvoda i planirati određena područja i skladišta za eventualno izmještanje ovih kapaciteta. Obučavanje i osposobljavanje Vrši se donošenje i provedba planova i programa obučavanja za RKB zaštitu i to: - Obučavanje stanovništva, - Radnika i menadžmenta u pravnim osobama koji rade sa opasnim tvarima, - Osoblja u operativnim centrima civilne zaštite, - Pripadnika službi zaštite i spašavanja; - Rukovoditelja službi zaštite i spašavanja, - Stožera i povjerenika civilne zaštite, - Obučavanje i instruiranje predstavnika izvršne i zakonodavne vlasti, kao i upoznavanje predstavnika sredstava javnog informiranja sa ovom oblašću.			

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici
Uzrok	Posljedice				
RKB NESREĆA	RKB nesreća može prouzrokovati niz posljedica (zavisno da li se radi o uporabi nuklearnog oružja, havariji u nuklearnoj elektrani, uporabi bojnih otrova, tehničko-tehnološkoj havariji ili uporabi bioloških agensa) i to: - Radiološka, kemijska i biološka kontaminacija na mjestu nesreće imala bi za posljedicu: • ljudske žrtve, • uginuće životinja, • zagađenost izvorišta, voda i podzemnih voda, tla i zraka, • zagađenost vodotoka, zasijanih poljoprivrednih površina, bilja i biljnih proizvoda, • zagađenost namirnica životinjskog podrijetla, • nedostatak pitke vode i hrane, • nedostatak hrane za stoku i dr.,	Po proglašenju stanja prirodne i druge nesreće, odnosno RKB nesreće, Općinski stožer civilne zaštite donosi: - Zapovijed o angažiranju snaga i sredstava Službe za RKB zaštitu Općine (kada se formira), - Određuje pripadnika stožera koji će pratiti i osiguravati realizaciju utvrđenih mjera i zadataka, odnosno osigurati angažiranje predviđenih snaga i sredstava na ugroženom području, - Zahtjev koji se dostavlja Županijskoj upravi civilne zaštite o angažiranju Županijske Službe za RKB zaštitu (kada bude formirana), - Zaduženi pripadnik Općinskog stožera civilne zaštite putem sredstava veze: • provjerava je li rukovoditelj pravne osobe dobio Zapovijed, • je li poduzeo mjere za angažiranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje kako je to utvrđeno u Zapovijedi i • traži da ga o tome redovito informira (u skladu s utvrđenim vremenom u Zapovijedi), Po dolasku Službe na mjesto RKB nesreće zaduženi pripadnik Općinskog stožera civilne zaštite traži od rukovoditelja službe informaciju o: - pregledu i analizi zatečenog stanja, prikupljenim informacijama od zatečenih pojedinaca, procjeni situacije i potrebama na mjestu nesreće – incidenta, - poduzetim mjerama Općinskog stožera civilne zaštite na ugroženom području, osobnoj zaštiti stanovništva, i sklanjanju u skloništa i druge zaštitne objekte, zaštiti životinja i namirnica životinjskog podrijetla, zaštiti bilja i biljnih proizvoda, poduzetim mjerama evakuacije stanovništva i životinja na manje ugrožena područja,	-Služba u čijoj je nadležnosti zdravstvo, rad i socijalna skrb, -Služba Za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, - Služba za gospodarstvo, - Policijske snage, - Općinska komisija za procjenu šteta	- Služba civilne zaštite Općine, - Služba u čijoj je ovlasti veterinarstvo, - službe za medicinsku pomoć Općine, - obrazovne i naučne institucije, - Služba za seizmologiju i hidrologiju Federacije, - Crveni križ Općine, - Općinska postrojba za hitne intervencije (kada bude formirana).	-općinska tijela za oblast: zdravstva, prostornog uređenja, okoliša, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, veterinarstva, energetike i industrije, -Policijske snage, - Županijska služba za RKB zaštitu i specijalizirane postrojbe civilne zaštite za RKB zaštitu (kada budu formirane)

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici
Uzrok	Posljedice				
RKB NESREĆA	-rušenje industrijskih pogona sa otrovnim tvarima imalo bi za posljedicu stradanje radnika, transportnih vozila i njihovog osoblja, prolaznika i mještana okolnih naselja i objekata, uništenje vitalne infrastrukture, hidroloških mreža, ostalih okruženja, flora i fauna, -požari i eksplozije imali bi za posljedicu: • ljudske žrtve, • uginuća životinja, uništavanje šuma i usjeva, • uništavanje objekata i materijalnih dobara, -zarazne bolesti kod ljudi i životinja (izazvane biološkim agensima);	- procjeni medicinskih posljedica, prirodi povreda, očekivanom broju žrtava radi pripreme kapaciteta za smještaj i liječenje, - kontaminiranosti pogođenog područja, kao i njegove unutrašnje zone na procijenjenoj sigurnosnoj udaljenosti od mjesta oslobađanja RKB agensa, u odnosu na pravac, smjer i brzinu vjetra, - preliminarnoj identifikaciji oslobođenog agensa po indikativnom mirisu i poznavanju svojstva agensa i po očitavanju sa detektora i procjena rizika po spasioce i stanovništvo, - upoznavanju sa mjerama zaštite i spašavanja koje se poduzimaju: na uporabu osobne i zaštitne opreme radi ulaska u žarišno područje, - operativno djelovanje u odnosu na nastale opasnosti (požar, prisustvo plinova, aerosoli, istjecanje kemikalija u okolinu ili u korita rijeka i dr.), mogućnosti izvršenja neutralizacije efekata nastale nesreće, - uključenim drugim postrojbama zaštite i spašavanja i postrojbama za RKB zaštitu, te policije, vatrogasaca i dr. (traži podatke o RKB nesreći i potrebi pružanja podrške). Zaduženi pripadnik Općinskog stožera civilne zaštite upoznaje Općinski stožer civilne zaštite sa stanjem na terenu i predlaže dalje mjere na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara. Rad službe RKB zaštite – izvidanje, daljnja procjena i zoniranje. Na području pogođenom RKB nesrećom pripadnici službe za RKB zaštitu vrše sljedeće: - uzimaju uzorke i identificiraju fizička i druga svojstva RKB agensa u laboratorijima analizom uzoraka tla, vode, zraka, kao i dodatno sredstvima dozimetrije i detekcije (uzimanje uzoraka vrši se na licu mjesta odmah po dolasku na mjesto incidenta),	-Služba za gospodarstvo, - Crveni križ Općine,		-Općinska komisija za procjenu šteta, -Općinski Crveni križ, - domovi zdravlja i područne ambulante, -vatrogasna postrojba, -Županijski zavod za javno zdravstvo, -Općinsko komunalno poduzeće.

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici
Uzrok	Posljedice				
RKB NESREĆA	- dugotrajno kontaminiranu životnu sredinu: • tla, • usjeve, • vodotoka i podzemnih voda prodirući do pitke vode, • objekata za opskrbu vodom (vodovodnih rezervoara), - velike ekonomske štete - zabrinutost javnosti, strah i nesigurnost	- utvrđuju krajnje parametre vanjskog sigurnosnog koridora, - utvrđuju zone kontaminacije: vruća, topla i hladna zona u odnosu na sigurnosne parametre u pogođenoj zoni: - prisustvo emitera kontaminacije, - koncentraciju RKB agensa, - smjer i jačina vjetra i ostale meteorološke prilike, - broj stanovnika u blizini nesreće i dr., - opasnost djelovanja agensa za šire područje, Trijaža u vrućoj zoni -poduzimaju mjere za izvlačenje izloženih žrtava iz žarišta kontaminacije, iz vruće zone u toplu zonu (na izlazu iz tople u hladnu zonu), na punkt za prikupljanje žrtava na tretman dekontaminacije, radi medicinskog tretiranja povreda. -Ukoliko oslobađanje RKB agensa potraje Rukovoditelj službe, poduzima sve operativne mjere na prevenciji daljeg oslobađanja RKB agensa, preko zaduženog pripadnika Općinskog stožera civilne zaštite traži uključivanje dodatnih snaga spasitelja i snaga podrške u akciji zaštite i spašavanja od RKB agensa, traži poduzimanje mjera evakuacije potencijalno pogođenog stanovništva. Zaduženi pripadnik Općinskog stožera civilne zaštite upoznaje Stožer sa situacijom na terenu i zahtjevima službe za uključivanje i drugih spasilaca i predlaže mjere radi pružanja dodatne pomoći uključujući i pomoć države BiH i međunarodnu pomoć Dalja trijaža i tretman -Aktiviraju se punktovi za etapno medicinsko zbrinjavanje (prijamno–trijažni i centralni punkt), -uvodi se dekontaminacija spasitelja na izlazu iz tople u hladnu zonu, -organizira se privremena mrtvačnica, -uvodi se evidencija o dekontaminiranju žrtava, spasitelja i njihove opreme, sve do provođenja dugoročne dekontaminacije, odnosno završene asanacije terena (mjesto oslobađanja od RKB agensa).			

FAZA III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi otklanjanja nastalih posljedica	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici
Uzrok	Posljedice				
RKB NESREĆA	- kontaminacija zemljišta, objekata i izvorišta, vodotokova i životne sredine u cjelini, - nestašica poljoprivrednih proizvoda, - nedostatak hrane i vode za piće za ljude i životinje, - pojava zaraznih bolesti kod ljudi i životinja, - nedostatak smještajnog prostora za smještaj ljudi, - nedostatak smještajnog prostora za životinje, - nedostatak struje i vode, - zatrpani ljudi i životinje, - kontaminirane životinje i namirnice životinjskog podrijetla, - velike ekonomske štete.	Ova faza obuhvaća mjere zaštite i spašavanja koje nadležna tijela, službe zaštite i spašavanja i postrojbe civilne zaštite i druga tijela, pravne osobe i stanovništvo poduzimaju na saniranju stanja na ugroženom području i to: - Uspostavljanje monitoringa RKB kontaminacije: vodotokova i izvorišta, tla i zraka, zdravlja građana na ugroženom području, radi daljeg praćenja i uočavanja RKB kontaminata i poduzimanja daljih mjera na njihovom saniranju - poduzimanje sanitarno- higijenskih i tehničkih mjera u cilju sprječavanja širenja zaraza, epidemija i drugih štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra, - zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva, - uspostavljanje proizvodnje, prometa i dr., - dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija, - uklanjanje otpadnih štetnih tvari koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i okoliš u cjelini, - određivanje alternativnih pravaca obilaska kontaminirane zone, - kontrolu izvršene dekontaminacije, zaštite okoline, uklanjanja RKB agensa iz zraka, vode i zemljišta, - prikupljanje podataka o posljedicama djelovanja RKB agensa na ljude i materijalna dobra, - procjenjivanje i utvrđivanje nastalih šteta od RKB agensa i dr.	- Općinska tijela iz djelokruga prostornog uređenja, zdravstva, rada i socijalne skrbi, veterinarstva i gospodarstva, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Policijske snage,, - Crveni križ Općine - Općinska komisija za procjenu šteta.	- Služba za RKB zaštitu Općine (kada bude formirana), - Služba u čijoj je nadležnosti veterinarstvo, - služba za medicinsku pomoć Općine (kada bude formirana), - Zavod za seizmologiju Federacije, - Crveni križ Općine, - Općinska postrojba za hitne intervencije (kada bude formirana).	- općinska Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, - općinska tijela iz oblasti: zdravstva, veterinarstva, energetike industrije, poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, obrazovanja, znanosti i okoliša, - Županijski zavodi za javno zdravstvo, - Županijska služba za RKB zaštitu i specijalizirana postrojba civilne zaštite za RKB zaštitu - Općinsko povjerenstvo za procjenu šteta, - Crveni križ, - Klinički bolnički centar Mostar - općinska vatrogasna postrojba, - općinsko komunalno poduzeće.

IV-5 Zaštita i spašavanje od rušenja na području općine Posušje

Polazeći od činjenice da uzroci rušenja objekata - stambenih, gospodarskih, poslovnih, javnih i drugih, mogu biti:

- u miru: prirodne pojave i nesreće - zemljotresi, odroni zemljišta i tla, bujične vode, tehničko - tehnološke nesreće - požari, eksplozije i dr.,
- u ratu: ratna djelovanja i razaranja.

U Procjeni ugroženosti Općine od prirodnih i drugih nesreća utvrđena su područja Općine koja mogu biti ugrožena ovom vrstom opasnosti.

Područja Općine gdje su prisutne opasnosti od rušenja uslijed pojave potresa:

Potres je prirodna pojava koje može izazvati velika rušenja. Prema seizmološkim pokazateljima, a što se vidi na (seizmološkoj karti Bosne i Hercegovine), podložno je cijelo područje Općine Posušje.

Prema općim zaključcima iz Procjene, ovoj opasnosti i rizicima podložne su sve urbane sredine na području općine sa mogućim intenzitetom od 8 stupnjeva Merkalijeve ljestvice.

S tim u vezi utvrđeno je da postojeća struktura stambenog fonda i koncentracija zgrada na određenim područjima općine, ne pruža mogućnost primjene efikasne zaštite od zemljotresa, osim zgrada građenih suvremenim konstrukcijskim sustavima velike otpornosti mlađe generacije.

Područja Općine Posušje gdje su prisutne opasnosti od rušenja uslijed pojava poplava, klizanja, slijeganja i odronjavanja tla, tehničko – tehnoloških nesreća.

Pored zemljotresa, rušenje objekata može nastati i uslijed pojava poplava, klizanja, slijeganja i odronjavanja tla, odnosno tehničko – tehnoloških nesreća. Prema općim zaključcima iz Procjene ugroženosti Općine od prirodnih i drugih nesreća utvrđeno je:

- da je opasnostima i rizicima od pojave poplava podložno područje Sutine, te oko vodotokova Ričine i Topale, te Posuško polje ravni dio polja od Crnašnice do brane Batin-Posušje
- da potencijalnu opasnost od mogućnosti pojave požara i eksplozija koje bi mogle imati za posljedicu rušenja objekata predstavlja područje cijele Općine.

Izrada Plana zaštite i spašavanja od rušenja u Općini Posušje

Na osnovu naprijed navedenih činjenica utvrđenih u Procjeni ugroženosti, pristupa se izradi Plana zaštite i spašavanja **od rušenja** u Općini Posušje, u tri faze:

- faza I - faza preventivne zaštite,
- faza II - faza spašavanja,
- faza III - faza otklanjanja nastalih posljedica.

Faza preventivne zaštite

U fazi preventivne zaštite utvrđuju se one mjere i aktivnosti zaštite od rušenja čijim poduzimanjem se sprečavaju ili ublažavaju posljedice djelovanja zemljotresa na objekte koji mogu biti zahvaćeni tim djelovanjem. Preventivne mjere i aktivnosti zaštite od rušenja propisane su važećom zakonskom regulativom i podzakonskim propisima iz oblasti prostornog uređenja odnosno građenja, gdje su utvrđene obveze seizmičkog projektiranja i građenja. Naime, prilikom projektiranja i građenja uzimaju se u obzir seizmički parametri, kako bi se utvrdile sve potrebite mjere koje imaju za cilj da pod utjecajem zemljotresa ne dođe do strukturnih već samo do manjih oštećenja na objektima – opadanje maltera, manje pukotine u pregradnim zidovima, rušenje dimnjaka i sl..

Faza spašavanja

U fazi spašavanja utvrđuju se one mjere i aktivnosti koje podrazumijevaju neposredno spašavanje i zaštitu ljudi i materijalnih dobara u vrijeme djelovanja prirodne nesreće – zemljotresa, što podrazumijeva vremenski period od početka do završetka djelovanja ove pojave.

Faza otklanjanja posljedica

U fazi otklanjanja posljedica utvrđuju se one mjere i aktivnosti koje se ostvaruju poslije prestanka djelovanja prirodne nesreće – zemljotresa i traju dok se u cjelini ne saniraju sve posljedice koje su nastale djelovanjem prirodne nesreće – zemljotresa, odnosno dok se ne osiguraju osnovni uvjeti za život i rad na području pogođenom zemljotresom.

Izrada ovog plana ima za cilj:

- Smanjenje opasnosti od posljedica rušenja uslijed pojava zemljotresa, velikih poplava, odrona zemljišta, slijeganja i klizanja tla, tehničko - tehnoloških nesreća (požari, ekspanzije i eksplozije plinova na plinskoj distributivnoj mreži, pogonima i postrojenjima sa zapaljivim i eksplozivnim tvarima i dr.),
- Smanjenja i ublažavanja mogućih štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra u uvjetima kada dođe do rušenja većih razmjera (spašavanje ljudi iz ruševina, izvlačenje poginulih)

FAZA I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
ZEMLJOTRES, POPLAVE, BUJIČNE VODE, ODRONJAVANJE, I SLIJEKANJE TLA, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESREĆE	Velika rušenja stambenih, javnih, privrednih i drugih objekata i građevina mogu prouzrokovati: -mnogobrojne ljudske žrtve uslijed zatrpavanja, -povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi kao posljedica zatrpavanja, -ranjavanje i uginuće životinja, -velike štete na materijalnim dobrima uslijed rušenja, razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja, -druge štetne posljedice po ljude, materijalna dobra i okoliš. Poseban zadatak u prevenciji u ovoj oblasti je realizacija akcijskog plana iz Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara: -izrada projekta „Zaštita od zemljotresa, mjere i postupci za smanjenje ugrožavanja“, -iniciranje istraživanja i izrada projekata otpornosti specifičnih objekata na seizmičku opasnost na mikrolokalitetima, naročito većim urbanim sredinama.	U fazi preventivne zaštite s ciljem sprječavanja pojave rušenja odnosno smanjenja posljedica rušenja, potrebno je poduzimati sljedeće mjere: Mjere u oblasti prostornog uređenja i oblasti seizmologije - Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša u skladu sa zakonskom regulativom pri izradi odgovarajućih planskih dokumenata prostornog uređenja Općine, odnosno kod projektiranja, izgradnje i održavanja stambenih, javnih, industrijskih, vodoprivrednih i drugih objekata osigurava primjenu seizmoloških parametara, građevinsko – tehničkih, prostornih i drugih potrebitih mjera radi sprječavanja odnosno smanjenja štetnih utjecaja od prirodnih i drugih nesreća na mogućnost rušenja objekata, te vrši procjenu stanja objekata posebno ugroženih od rušenja, te planiranje i provođenje odgovarajućih naknadnih poboljšanja građevina, odnosno dodatnog opremanja i ugradnje osjetljivih objekata u cilju smanjenja njihovog rizika od rušenja ili zabranu korištenja. Federalni hidrometeorološki zavod putem Centra za seizmologiju i Sektora hidrologije (Odsjek za hidrološka mjerenja, Odsjek za prognozu i bilanse voda): - Vršiti neprekidno instrumentalno praćenje seizmičke aktivnosti, te prikupljanje obradu i analizu podataka, za potrebe seizmičkog odnosno protiv zemljotresnog planiranja, projektiranja i građenja, te poduzimanja drugih preventivnih mjera u nastojanjima da se posljedice budućih zemljotresa svedu na minimum, - Utvrđuje regionalne i lokalne seizmičko – geološke karakteristike urbane sredine tj. seizmičko poznavanje područja Općine - specifične regionalne i lokalne seizmičko - geološke rizike od zemljotresa,	- Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša - Federalni hidrometeorološki zavod, - Centar za seizmologiju, - Sektor hidrologije, (Odsjek za hidrološka mjerenja, Odsjek za prognozu i bilance voda), - Sektor meteoroloških mjerenja i prognoze, - Županijska uprava civilne zaštite, - Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite, - Agencija za vodno područje rijeke Neretve, -Agencija za vodno područje Jadranskog mora.	-Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke, - pravne osobe specijalizirane i osposobljene za obavljanje stručnih i tehničkih poslova zaštite od poplava. - Općinska civilna zaštita	-Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine ŽZH“, broj:7/24), -Zakon o građenju („Narodne novine ŽZH“, broj:7/24), - Zakon o inspekcijama ŽZH („Narodne novine broj: 4/09), - Zakon o vodama ŽZH („Narodne novine broj: 12/15), -Uredba o planovima odbrane od poplava („Službene novine FBiH,“ broj 3/02), - Pravilnik o minimumu sadržine općeg akta o održavanju, korištenju i osmatranju vodoprivrednih objekata (“Službene novine F BiH“ „broj 17/07), - Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine ŽZH“, broj: 8/13), - Zakon o zaštiti prirode, (“Službene novine F BiH“, broj 66/13),

FAZA I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
ZEMLJOTRES, POPLAVE, BUJIČNE VODE, ODRONJAVANJE, I SLIJEKANJE TLA, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESREĆE		- Uspostavlja odgovarajuća praćenja i prognoze <i>izvanrednih hidroloških stanja</i> na pripadajućem vodovodnom području kao što su poplave, pojava bujica, erozije i leda na vodotocima, - Praćenje i prognozu <i>izvanrednih meteoroloških stanja</i> i prognozu takvog stanja pravovremeno dostavlja informacijskom sustavu voda nadležne agencije za vodno područje, - Kao i druge potrebite mjere utvrđene zakonom i podzakonskim propisima iz oblasti zaštite voda i zaštite od rušenja. Mjere opremanja i obučavanja snaga civilne zaštite za spašavanje iz ruševina: Općinska služba civilne zaštite u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima iz oblasti zaštite i spašavanja, provodi aktivnosti na obučavanju i opremanju službe zaštite i spašavanja odnosno postrojbi civilne zaštite specijalizirane namjene za spašavanje iz ruševina, na osnovu potreba koje se utvrđuju u procjeni ugroženosti od rušenja područja Općine. Mjere koje sprovode nadležna inspeksijska tijela Kroz pojačani inspeksijski nadzor nadležne inspekcije Općine i Županije osiguravaju primjenu važećeg zakona, podzakonskih propisa, tehničkih normativa i standarda u oblasti prostornog planiranja, urbanizma i građenja objekata, pogona, postrojenja, što podrazumijeva i visoke brane na akumulacijama, nasipe ili druge vodozaštitne objekte.			- Zakon o upravljanju otpadom („Službene novine F BiH“, broj: 33/03 i 72/09), - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“, broj: 39//03, 22/06 i 43/10) i podzakonski propisi doneseni na osnovu ovog zakona, - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine ŽZH“, broj: 23/20).

FAZA I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
ZEMLJOTRES, POPLAVE, BUJIČNE VODE, ODRONJAVANJE, I SLIJEGANJE TLA, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESREĆE		Mjere na uspostavljanju jedinstvenog informacijskog sustava: Nadležna služba iz oblasti prostornog uređenja izrađuje bazu podataka koje sadrži evidencije: - seizmičkim karakteristikama terena područja Općine, - starijim građevinskim objektima koji nisu seizmički projektirani i na kojima potres intenziteta (7) stupnjeva Merkalijeve skale može dovesti do strukturnih oštećenja, - utvrđivanom stupnju otpornosti na zemljotres već izgrađenih građevinskih objekata prema starosti objekta, namjeni i sl., - objekata posebno ugroženih od rušenja s ciljem planiranja i provođenja odgovarajućih naknadnih poboljšanja osjetljivih građevina odnosno dodatnih opremanja i ugradnje objekata kako bi se smanjeno rizik od njihovog rušenja i dr. - podatke o područjima Općine, gdje su prisutni poremećaji u stabilnosti tla, - druge podatke od značaja za mogućnost predviđanja pojave zemljotresa s ciljem primjene dopunskih mjera zaštite na ublažavanju oštećenja objekata i posljedica koji mogu prouzrokovati rušenjem po ljude i okoliš, - pregled pravnih osoba iz oblasti građevinarstva koje se bave niskogradnjom i visokogradnjom i imaju odgovarajuće strojeve, uređaje i drugu specijalnu građevinsku opremu za spašavanje nastradalih ljudi iz ruševina, - evidencije o kartama seizmoloških, geofizičkih, geotermičkih, geokemijskih, geomorfoloških i drugih karakteristika terena potrebitih za seizmičko planiranje, projektiranje i građenje, Podatke o procjeni stanja strukture stambenog fonda i cjelokupne infrastrukture u Općini i dr.			

FAZA II – FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZEMLJOTRES, POPLAVE, BUJIČNE VODE, ODRONAVANJE, I SLIJEGANJE TLA, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESREĆE	Velika rušenja stambenih, javnih, privrednih i drugih objekata i građevina mogu prouzrokovati: -mnogobrojne ljudske žrtve uslijed zatrpavanja, -povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim plinovima, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), -velike štete na materijalnim dobrima uslijed rušenja, razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja, -druge štete po ljude, materijalna dobra i okoliš.	U fazi nastanka prirodne i druge nesreće – zemljotresa, na području Općine, kada općinski Načelnik na prijedlog Službe civilne zaštite, svojom odlukom utvrdi stanje prirodne i druge nesreće – zemljotresa, i saopći sadržaj tog akta putem sredstava informiranja, na prijedlog Službe civilne zaštite, aktivira se: 1.Općinski stožer civilne zaštite koji analizira stanje na ugroženom području, nakon čega Općinskom načelniku dostavlja prijedlog za proglašenje stanja prirodne i druge nesreće - zemljotresa, na teritoriji Općine, 2.Stavljaju se u stanje pripravnosti za djelovanje i postupanje po zapovijedi Općinskog stožera civilne zaštite: - sve Općinske službe, - pravne osobe i udruženja građana koja su proglašena za službe zaštite i spašavanja Općine, te specijalizirane postrojbe civilne zaštite Općine (kada budu formirane) i poduzimaju sve potrebite mjere kojima će se osigurati izvršavanje zadataka iz njihove nadležnosti po zapovijedi Općinskog stožera civilne zaštite, - policijske snage koje poduzimaju odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti na ugroženom području (zaštite imovine, osiguranja javnog reda i mira i druge mjere), - Crveni križ Općine.	-Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša - Služba za spašavanje iz ruševina općine Posušje – tvrtka Lager d.o.o. - Posušje, - Federalni hidrometeorološki zavod, - Općinsko povjerenstvo za procjenu šteta, -Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite - Služba u čijoj je nadležnosti: zdravstvo, rad i socijalna skrb, - Zavod za javno zdravstvo Županije, - Federalna direkcija robnih rezervi, - Policijske snage.	-Služba za spašavanje iz ruševina općine Posušje – tvrtka Lager d.o.o. Posušje, - Službe za spašavanje na vodi i pod vodom te s planina i dubina Županije Zapadnohercegovačke, - Služba za seizmologiju i hidrologiju F BiH, - Služba za medicinsku pomoć Općine (kada bude formirana), - Crveni križ Općine, - Specijalizirane postrojbe civilne zaštite Općine (kada budu formirane), - pravne osobe iz oblasti građevinarstva, - dobrovoljne vatrogasne postrojbe Općine, - pravne osobe iz oblasti zaštite okoliša, - Policijske snage.	-općinski stožer civilne zaštite, - Služba civilne zaštite, - Općinska komisija za procjenu šteta, - Policijske snage,, - Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke, - Služba u čijoj je nadležnosti: zdravstvo, rad i socijalna skrb, -javne zdravstvene ustanove, Dom zdravlja i sl. - Općinska služba za gospodarstvo – Odsjek civilne zaštite.	- Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 88/05), - Zakon o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj 32/02 i 102/09), - Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o suradnji u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa („Službeni glasnik BiH“ broj 7/01 - međunarodni ugovor).

FAZA II – FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZEMLJOTRES, POPLAVE, BUJIČNE VODE, ODRONJAVANJE, I SLIJEKANJE TLA, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESREĆE		U fazi spašavanja, nakon što Općinski načelnik svojim aktom – odlukom proglasi stanje prirodne i druge nesreće – zemljotresa na području Općine i sadržaj tog akta saopći građanstvu putem medija, Općinski stožer civilne zaštite postupuje u skladu sa svojim nadležnostima na sljedeći način: 1. Donosi Zapovijed o angažiranju snaga i sredstava: - Služba zaštite i spašavanja Općine: - Službe za spašavanje s visina i drugih nepristupačnih mjesta - HGSS stanica Posušje, - Službe za spašavanje iz ruševina - tvrtka Lager d.o.o. Posušje, - Službe za čistoću, vodoopskrbu i asanaciju terena - J.P. Vodovod d.o.o. Posušje, - Službe za zaštitu od požara - Dobrovoljno vatrogasno društvo Posušje i Dobrovoljno vatrogasno društvo Rakitno, - Specijaliziranih postrojbi civilne zaštite Općine (kada budu formirane): • za potrage i spašavanje iz ruševina, • za spašavanje iz industrijskih i drugih specifičnih, požara, prometnih nesreća i dr. 2. Određuje pripadnika stožera koji je zadužen za oblast prostornog uređenja, odnosno mjere zaštite i spašavanja koji će pratiti i osiguravati realizaciju utvrđenih mjera i zadataka, odnosno osigurati angažiranje predviđenih snaga i sredstava na ugroženom području. -Zapovijed Općinskog stožera za angažiranje snaga i sredstava službi i postrojbi zaštite i spašavanja Općine, dostavlja se rukovoditeljima pravnih osoba (službi i postrojbi) koji zatim postupaju na način predviđen procedurom rada za djelovanje službi odnosno postrojbi. -Pripadnik stožera koji je zadužen za oblast prostornog uređenja putem sredstava veze provjerava je li rukovoditelj pravne osobe službe ili postrojbe zaštite i spašavanja dobio zapovijed i jeli poduzeo mjere za angažiranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje kako je to utvrđeno u zapovijedi i traži da ga o tome dodatno informira (shodno utvrđenom vremenu u zapovijedi).				- Sporazum o međusobnoj suradnji u ostvarivanju zadataka u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, koji je zaključen 01.09.2005.g. između Federalne uprave civilne zaštite i Crvenog križa/ križa F BiH („Službene novine F BiH“ br. 65/05).

FAZA II – FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZEMLJOTRES, POPLAVE, BUIJČNE VODE, ODRONJAVANJE, I SLIJEGANJE TLA, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESREĆE		3.Po dolasku službe zaštite i spašavanja Općine na mjesto prirodne nesreće ili druge nesreće traži od odgovornog rukovoditelja službe ili postrojbe zaštite i spašavanja: - Informacije o zatečenom stanju na zemljotresom pogođenom području (kakav je obim i intenzitet posljedica po ljude, materijalna dobra i sl.), - Informacije o posebnim okolnostima ili opasnostima (jeli prisutna opasnost za učesnike spašavanja, jesu li ugrožena materijalna dobra velike vrijednosti i dr.), - Realnu procjenu i ocjenu trenutnog stanja, - Informacije o poduzetim mjerama općinskog stožera civilne zaštite na ugroženom području i to: • Poduzetim mjerama na angažiranju općinske službe zaštite spašavanja iz ruševina, • Pravnih osoba odnosno udruženja građana koji se bave niskogradnjom i visokogradnjom, vatrogastvom i dr. na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara iz ruševina na ugroženom području, • Poduzetim mjerama na angažiranju snaga u ljudstvu i sredstvima sa područja općine za potrebe izviđanja, potrage, pronalaženja i spašavanja zatrpanih ljudi i materijalnih dobara u ruševinama na ugroženom području (specijalni instrumenti za otkrivanje zatrpanih, specijalne mašine za uklanjanje ruševina, psi tragači, i dr.), • Poduzetim mjerama na izvlačenju ljudi iz ruševina izvan zona rušenja i poduzetim mjerama zdravstvenog zbrinjavanja, kao i izvlačenja materijalnih dobara, • Poduzetim mjerama na spašavanju građana i materijalnih dobara sa visokih zgrada i objekta i sl.,				

FAZA II – FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZEMLJOTRES, POPLAVE, BUIJČNE VODE, ODRONJAVANJE, I SLIJEGANJE TLA, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESREĆE		• Poduzetim mjerama na raščišćavanju ruševina; • Poduzetim mjerama na osiguranju oštećenih i pomjerenih dijelova konstrukcija zgrada i objekata radi sprječavanja zarušavanja, • Poduzetim mjerama na kontroliranom rušenju objekata koji se ne mogu sanirati i drugim mjerama spašavanja i evakuacije ljudi i materijalnih dobara sa ugroženog područja, • Poduzetim mjerama na uklanjanju opasnih i štetnih tvari koje su eksczesnim slučajem dospjele u zrak, vodu ili vodotok i sl., • Poduzetim mjerama na pravovremenom informiranju stanovništva ugroženog područja kako bi se izbjeglo stanje stvaranja panike i olakšalo provođenje potrebitih mjera zaštite i spašavanja, • Uključenim drugim snagama i sredstvima koji su stavljeni u funkciju zaštite i spašavanja na ugroženom području - vatrogasne postrojbe, policijske snage, oružane snage i dr. 4.Pripadnici službe zaštite i spašavanja iz ruševina – tvrtka Lager d.o.o. Posušje, pristupaju obavljanju svih predviđenih operativnih poslova i zadatka zaštite i spašavanja iz svoje nadležnosti u skladu sa utvrđenom <i>procedurom rada za djelovanje tih službi i postrojbi u fazi spašavanja</i> u skladu situaciji i potrebama. 5.Pripadnik stožera koji je zadužen za oblast prostornog uređenja upoznaje Općinski stožer sa stanjem na terenu, odnosno svim prikupljenim informacijama dobivenim sa područja koja su pogođena zemljotresom i predlaže dalje mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području.				

FAZA II – FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZEMLJOTRES, POPLAVE, BUJIČNE VODE, ODRONJAVANJE, I SLIJEGANJE TLA, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESREĆE		6. Pored navedenog, Općinski stožer civilne zaštite može donijeti sljedeće Zapovjedi: - da se na spašavanju ljudi i materijalnih dobara angažiraju građani sa područja Općine stariji od 18 godina, - da javna poduzeća, državna tijela i druge institucije stave na raspolaganje prijevozna, tehnička i druga sredstva i opremu potrebitu za spašavanje ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području, - Za pripravnost dodatnih službi zaštite i spašavanja Općine i postrojbi civilne zaštite specijalizirane namjene Općine, - da nadležna komisija za procjenu šteta vrši pregled pogođenog područja, prikuplja preliminarnu podatke i utvrđuju preliminarni obim posljedica koje su nastale djelovanjem zemljotresa na ljude, stambene i druge zgrade i objekte na pogođenom području, poljoprivredno zemljište i dr. materijalna dobra i druge potrebite mjere shodno situaciji na terenu. 7. Upućivanje zahtjeva za pružanje pomoći (putem Županijske uprave civilne zaštite) u zračnim i drugim snagama Bosne i Hercegovine i od susjednih država U slučaju prirodnih nesreća i drugih nesreća većih razmjera, kada snage i sredstva civilne zaštite i druge strukture zaštite i spašavanja nisu dovoljne da efikasno i pravovremeno osiguraju spašavanje, zbrinjavanje i smještaj ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara, na zahtjev stožera civilne zaštite i općinskih struktura civilne zaštite, putem Županijske uprave civilne zaštite upućuje zahtjev za angažiranje dodatnih snaga i sredstva: - Oružanih snaga BiH (inženjerskih, zračnih i dr.) posredstvom Ministarstva obrane BiH, - Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske, - iz susjednih i drugih država				

FAZA III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi otklanjanja nastalih posljedica	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZEMLJOTRES, POPLAVE, BUJIČNE VODE, ODRONAVANJE, I SLIJEKANJE TLA, TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE NESREĆE	Velika rušenja stambenih, javnih, privrednih i drugih objekata i građevina mogu prouzrokovati: -mnogobrojne ljudske žrtve uslijed zatrpavanja, -povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim plinovima, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), -velike štete na materijalnim dobrima uslijed rušenja, razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja i druge štete po ljude, materijalna dobra i okoliš.	U fazi otklanjanja nastalih posljedica kada se proglašiti prestanak stanja prirodne nesreće i druge nesreće - zemljotresa na području Općine poduzimaju se aktivnosti na stvaranju uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području. Nadležne službe, institucije, gospodarska društava i druge pravne osobe u Općini iz različitih oblasti u suradnji sa građanima i u koordinaciji sa Općinskim strukturama civilne zaštite poduzimaju slijedeće mjere: 1. Nadležna tijela i pravne osobe koje obavljaju djelatnosti iz oblasti stambenih i komunalnih poslova, građevinarstva i sl.: - koordiniraju aktivnosti na raščišćavanju ruševina, prevoženju i deponiranju građevinskog šteta i raščišćavanju i osposobljavanju komunikacija do objekata, - kategorizaciju objekata u odnosu na obim oštećenja i utvrđivanje nužnih sanacijskih radova u cilju sprječavanja rušenja oštećenih objekata od njihovog naknadnog rušenja, - djelomične sanacije oštećenih stambenih i drugih objekata, - aktivnosti na stvaranju smještajnih stambenih i drugih uvjeta za život ljudi na pogođenom području i utvrđuju potrebite kapacitete za zbrinjavanje povrijeđenih ljudi i dr., 2.Gospodarska društava i druge pravne osobe koje obavljaju djelatnosti iz djelokruga opskrbe namirnicama, robom široke potrošnje, vrše opskrbljivanje stanovništva potrebitim namirnicama i drugim sredstvima radi preživljavanja i pružanja pomoći u saniranju posljedica, 3.Javne ustanove, pravne osobe, domovi zdravlja i druge institucije, koje obavljaju djelatnosti iz oblasti zdravstva i opskrbe lijekovima vrše pružanje zdravstvene njege povrijeđenim i oboljelim ljudima, 4.Odgovarajuće službe i postrojbe civilne zaštite i ekipe i postrojbe crvenog križa obavljaju aktivnosti traženja nestalih osoba, spajanja obitelji razdvojenih uslijed prirodne nesreće i druge aktivnosti,	-Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša - Služba civilne zaštite, - Županijska komisija za procjenu šteta, -Služba za gospodarstvo, - Agencija za vodno područje Jadranskog mora, - Federalni hidrometeorološki zavod, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke, - Zavod za javno zdravstvo Županije, - Policijske snage, - Služba financija,	- Služba za medicinsku pomoć, - Crveni križ Općine, - Služba za spašavanje sa visina i dubina, - Služba za spašavanje nad vodom i pod vodom ŽZH, - Služba za spašavanje iz ruševina općine Posušje, - pravne osobe iz oblasti vodoprivrede, - pravne osobe iz oblasti građevinarstva, - pravne osobe iz oblasti zaštite okoliša, komunalne i druge poslove, - pravne osobe iz oblasti transporta i komunikacija, proizvodnje prijenosa i distribucije električne energije , transport i distribuciju plina i dr.	- Općinski stožer civilne zaštite - Služba civilne zaštite -Općinsko povjerenstvo za procjenu šteta, - Služba Za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, - Služba za gospodarstvo, - zavod za zdravstvo - Služba financija, - Policijske snage.	

FAZA III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi otklanjanja nastalih posljedica	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZEMLJOTRES, POPLAVE, BUJIČNE VODE, ODRONJAVANJE, I SLIJEGANJE TLA, TEHNIČKO- TEHNOLOŠKE NESREĆE		5. Nadležna tijela, gospodarska društva i pravne osobe iz oblasti elektroprivrede, vodoprivrede, transporta i distribucije plina i sl. obavljaju pregled i utvrđivanje stanja vodovodne i elektrodistributivne i plinske mreže, kao i opravke i otklanjanje kvarova u cilju uspostavljanja normalnog opskrbljivanja stanovništva plinom, vodom, električnom energijom i sl., 6. Nadležne komisije za procjenu šteta vrše pregled zemljotresom pogođenog područja, prikupljaju podatke i utvrđuju obim posljedica koje su nastale djelovanjem zemljotresa na ljude, stambene i druge zgrade i objekte na pogođenom području i druga materijalna dobra, 7. Služba za seizmologiju F BiH, odnosno Centar za seizmologiju i dalje kontinuirano prati stanje naknadnih udara i o tome dostavlja podatke nadležnim tijelima i operativnim centrima civilne zaštite.		- javne ustanove iz oblasti zdravstva, Dom zdravlja i sl. - Policijske snage		

IV-6 Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom na području općine Posušje

Uzroci koji mogu dovesti do plavljenja užeg ili šireg kompleksa zemljišta zbog bujičnih voda kao i prelijevanjem akumulacijskog jezera u Tribistovu, mogu biti:

- prirodne nesreće - poplave, potresi, prolomi oblaka, olujni ili orkanski vjetrovi,
- druge nesreće - rat i druge velike nesreće koje uzrokuje čovjek svojim aktivnostima, a koje mogu uzrokovati rušenje ili oštećenje brana na hidroakumulaciji Tribistovo, nasipa i drugih zaštitnih vodnih objekata ili postrojenja

Područja Općine Posušje gdje su prisutne opasnosti od pojava poplava

Prema općim zaključcima iz Procjene ugroženosti Općine od prirodnih i drugih nesreća, najugroženije područje Općine Posušje od poplava su: Vir i Virsko polje, Posuško polje, dijelovi mjesnih zajednica Rastovača, Broćanac i Sutina, te dijelom mjesna zajednica Čitluk uz korito potoka Ričina.

Izrada Plana zaštite i spašavanja od poplava u Općini

Uzimajući u obzir naprijed navedene opasnosti (uzroke) od pojave poplava, kao i područja koje mogu biti ugrožena njihovim djelovanjem u skladu sa Procjenom ugroženosti Općine, a u cilju smanjenja ugroženosti života i zdravlja ljudi i zaštite životne sredine od poplava, u skladu sa Uredbom o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine F BiH“, broj: 8/11), pristupa se izradi Plana zaštite i spašavanja od poplava u Općini u tri faze:

- faza I - faza preventivne zaštite,
- faza II - faza spašavanja,
- faza III - faza otklanjanja nastalih posljedica.

Faza preventivne zaštite

U ovoj fazi utvrđuju se one mjere i aktivnosti zaštite /obrane/ od poplava i drugih štetnih djelovanja voda (erozija, bujica), čijim poduzimanjem se sprječavaju ili ublažavaju posljedice takvog djelovanja na područjima koja mogu biti zahvaćena tim djelovanjem.

Navedene mjere i aktivnost propisane su važećom zakonskom regulativom nadležnih službi Općine, u čiju nadležnost spadaju: oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, zatim prostornog planiranja i građenja, zaštite okoliša, prometa i komunikacija. Preventivne mjere zaštite i spašavanja podrazumijevaju planiranje mjera zaštite, gradnju i upravljanje zaštitnim vodnim objektima koje su dužni sprovoditi pravne i fizičke osobe, odnosno vlasnici ili korisnici vodnih objekata i postrojenja na području Općine.

Faza spašavanja

U ovoj fazi utvrđuju se one mjere i aktivnosti koje podrazumijevaju neposredno spašavanje i zaštitu ljudi i materijalnih dobara u vrijeme djelovanja prirodne nesreće i druge nesreće – poplava, što podrazumijeva vremenski period od početka do završetka djelovanja prirodne nesreće – poplava.

Faza otklanjanja nastalih posljedica

U ovoj fazi utvrđuju se one mjere i aktivnosti koje se ostvaruju poslije prestanka djelovanja prirodne nesreće i druge nesreće – poplava i traju dok se u cjelini ne saniraju sve posljedice koje su nastale djelovanjem poplava, odnosno dok se ne osiguraju osnovni uvjeti za život i rad na području pogođenom poplavom.

FAZA I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Nositelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
POPLAVE, POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR.	Poplave mogu prouzrokovati: -opasnost po ljude i materijalna dobra, -ljudske žrtve, povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi, -velike štete na materijalnim dobrima uslijed plavljenja privatnih, privrednih i drugih objekata, -gubitak poljoprivrednih kultura i drugih prinosa, -zamućivanje izvorišta i vode za piće, -pojave erozija zemljišta (klizišta, odronjavanje i sl.), -nestašica poljoprivrednih proizvoda i namirnica biljnog porijekla koje prouzrokuje nedostatak hrane za prehranu ljudi i životinja -druge posljedice po ljude, materijalna dobra i okoliš.	U fazi preventivne zaštite, s ciljem smanjenja ugroženosti ljudi i materijalnih dobara od štetnog djelovanja voda (poplava, erozija i bujica) u područjima oko rijeka i jezera, poduzimaju se sljedeće mjere i aktivnosti: 1.Mjere u djelokrugu upravljanja vodama Nadležne općinske službe u čiji djelokrug spadaju <i>upravljanje vodama</i>, prostorno uređenje i građenje, zaštita okoliša, svako u okviru svoje nadležnosti prema odredbama važećeg Zakona o vodama: - osiguravaju planiranje mjera zaštite, gradnju i upravljanje zaštitnim vodnim objektima, a naročito gradnju nasipa, brana, pregrada, objekata za stabilizaciju dna i obala, objekata za odvođenje unutarnjih voda i druge aktivnosti zaštite od štetnog djelovanja voda na ugroženom području, - u cilju smanjenja stupnja ugroženosti ljudi i materijalnih dobara od štetnog djelovanja voda, utvrđuju područja ugrožena poplavama, odnosno erozijom površinskih voda, uzimajući u obzir prirodne mogućnosti i uvjete za nastanak štetnog djelovanja voda, broj potencijalno ugroženih stanovnika i veličinu moguće štete na zemljištu, objektima i drugim dobrima, - u skladu sa odredbama Zakona o vodama izrađuju strategiju i planove upravljanja vodama, programe mjera i druga predviđena dokumenta i podzakonske propise iz ove oblasti, - predlažu odgovarajuće izmjene i dopune postojećih propisa s ciljem unaprjeđenja zaštite /obrane/ od poplava i drugih štetnih djelovanja voda (erozija, bujica), 2.Mjere koje sprovodi nadležna inspeksijska tijela <i>Inspekcija</i>, (urbanističko-građevinska inspekcija, inspekcija za zaštitu okoliša i dr.), kroz pojačani inspeksijski nadzor osigurava da pravne i fizičke osobe odnosno vlasnici ili korisnici vodnih objekata i postrojenja, prilikom održavanja, korištenja i osmatranja vodnih objekata, provode sve zakonom utvrđene preventivne mjere i aktivnosti zaštite /obrane/ od poplava i drugih štetnih djelovanja voda (erozija, bujica) i postupanja u slučaju kvara ili havarije na objektu.	-Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite, - Agencija za vodno područje rijeke Neretve i Jadranskog mora, - Federalni hidrometeorološki zavod, - Županijska uprava za inspeksijske poslove, - Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša.	-općinska tijela nadležna za oblast vodoprivrede, -gospodarska društva iz područja vodoprivrede, -Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite - pravne i fizičke osobe tj. vlasnici ili korisnici vodnih objekata i postrojenja na području Općine, - pravne osobe specijalizirane i osposobljene za obavljanje stručnih i tehničkih poslova zaštite od poplava. - Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša.	- Zakon o vodama ŽZH („Narodne novine ŽZH“, broj: 12/15), - Uredba o planovima odbrane od poplava („Službene novine F BiH,“ broj 3/02), - Pravilnik o minimumu sadržine općeg akta o održavanju, korištenju i osmatranju vodoprivrednih objekata (“Službene novine F BiH“, broj 17/07), - Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Službene novine F BiH”, broj: 52/09), - Zakon o inspekcijama ŽZH („Narodne novine ŽZH“, broj: 4/09), - Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine ŽZH“, broj: 7/24), -Zakon o građenju („Narodne novine 7/24),

FAZA I – FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Nositelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
POPLAVE, POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR.	Poseban zadatak u prevenciji u ovoj oblasti je realizacija akcijskog plana iz Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara: -izrada projekta „Osposobljavanje objekata za zaštitu od poplava koji su u vlasništvu Općine“ . -izrada studije o poplavnom valu kao posljedici rušenja brana sa mjerama preventivnog upozorenja stanovništva, -izgradnja novih, rekonstrukcija postojećih putnih komunikacija, te nabavka sredstava za zaštitu od poplava.	3.Mjere koje sprovode nadležne agencije za vode Agencije za vode (Agencija za vodno područje rijeke Neretve i Agencija za vodno područje Jadranskog mora) koje su nadležne za upravljanje i korištenje vodnih objekata: - uspostavljaju sustav za praćenje i prognozu vanrednih hidroloških stanja i drugih prirodnih pojava kao što su poplave, pojava bujica, erozija, leda na vodotocima na pripadajućem vodnom području i osiguravaju pravovremeno informiranje stanovništva na ugroženim području, - uspostavljaju i upravljaju informacijskim sustavom voda (ISV) u skladu sa Zakonom o vodama, - pripremaju izvještaj o stanju voda i predlažu potrebite mjere zaštite, - u skladu sa Uredbom o planovima obrane od poplava, nabavljaju, održavaju i propisno skladište potrebitu opremu i sredstva za obranu od poplava, koje se mogu u slučaju potrebe bez teškoća dopremiti prijevoznim sredstvima na određena mjesta i na unaprijed utvrđeni način, što je precizirano u Glavnom operativnom planu obrane od poplava Federacije; - pripremaju planove za sprječavanje i smanjenje štetnih utjecaja prouzrokovanih poplavama i erozijom obala vodenog područja i implementaciju tih planova, - obavljaju i sve druge poslove i zadatke iz svoje nadležnosti u skladu sa Zakonom o vodama. 4.Mjere opremanja i obučavanja snaga civilne zaštite za spašavanje na vodi i pod vodom Općinska civilna zaštita, u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima iz oblasti zaštite i spašavanja, provodi aktivnosti na obučavanju i opremanju službe zaštite i spašavanja odnosno postrojbe civilne zaštite specijalizirane namjene za spašavanje na vodi i pod vodom, na osnovu potreba koje se utvrđuju u procjenama ugroženosti od poplava područja Općine (kada bude formirana).			- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine ŽZH“, broj: 8/13), - Zakon o zaštiti prirode, („Službene novine F BiH“, broj 66/13),- Zakon o upravljanju otpadom („Službene novine F BiH“, broj: 33/03 i 72/09) i podzakonski propisi doneseni na osnovu ovog zakona. - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“, broj: 39/03, 22/06. i 43/10.) i podzakonski propisi doneseni na osnovu ovog zakona, - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine ŽZH“, broj: 23/20)

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
POPLAVE, POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR.	Poplave mogu prouzrokovati: -opasnost po ljude i materijalna dobra, -ljudske žrtve, povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi, -velike štete na materijalnim dobrima uslijed plavljenja privatnih, privrednih i drugih objekta, -gubitak poljoprivrednih kultura i drugih prinosa, -zamućivanje izvorišta i vode za piće, -pojave erozija zemljišta (klizišta, odronjavanje i sl.), -nestašica poljoprivrednih proizvoda i namirnica biljnog porijekla koje prouzrokuje nedostatak hrane za ishranu ljudi i životinja, -druge posljedice po ljude, materijalna dobra i okoliš.	U fazi nastanka prirodne i druge nesreće – poplava, na području općine, kada općinski Načelnik na prijedlog Službe civilne zaštite svojim odlukama proglasi stanje prirodne i druge nesreće – poplava i saopći sadržaj tog akta putem sredstava informiranja, aktivira se: 1.Općinski stožer civilne zaštite koji analizira stanje na ugroženom području, nakon čega općinskom Načelniku dostavlja prijedlog za proglašenje stanja prirodne i druge nesreće - poplave, na području Općine, 2.Stavljaju se u stanje pripravnosti za djelovanje i postupanje po zapovijedi Općinskog stožera civilne zaštite: - Općinske službe i javna poduzeća u Općini, - Glavni operativni plan obrane od poplava Federacije za vodna područja slivova rijeke Neretve i slivova Jadranskog mora (Općinski operativni planovi obrane od poplava i individualni operativni planovi obrane od poplava pravnih osoba), - Informacijski sustav voda u nadležnim Agencijama za vode u Županiji koji se stavljaju u funkciju zaštite i spašavanja kao dio sustava praćenja, obavještavanja i uzbunjivanja operativnih centara civilne zaštite Općine, 3.Policijske snage koje poduzimaju odgovarajuće mjere zaštite i spašavanja, zaštite imovine, osiguranja javnog reda i mira i druge mjere iz svoje nadležnosti na ugroženom području. U fazi spašavanja, nakon što općinski načelnik svojom odlukom proglasi stanje prirodne i druge nesreće – poplave na području Općine i sadržaj tog akta saopći pučanstvu putem medija, Općinski stožer civilne zaštite postupa u skladu sa svojim nadležnostima na sljedeći način: 1.Donosi Zapovijed o angažiranju snaga i sredstava: - <i>Službi zaštite i spašavanja:</i> • Službe za zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom,	- Općinski stožer civilne zaštite, -Općinska komisija za procjenu šteta. - Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite - Agencija za vodno područje rijeke Neretve, - Agencija za vodno područje Jadranskog mora, - Federalni hidrometeorološki zavod, - Služba za financije, -Federalna direkcija robnih rezervi, - Služba u čijoj je nadležnosti: zdravstvo, rad i socijalna skrb, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Policijske snage, - snage i sredstava civilne zaštite	- Služba za medicinsku pomoć Općine (kada bude formirana), - Crveni križ, - Služba za zaštitu i spašavanje sa visina ŽZH, - Specijalizirane postrojbe civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke (kada budu formirane), - dobrovoljne vatrogasne postrojbe općine, - policijske snage, - pravne osobe,odnosno udruženja građana koja se bave sportskim aktivnostima, - pravne osobe i specijalizirane za obavljanje stručnih i tehničkih poslova zaštite od poplava.	- Općinski stožer civilne zaštite - služba civilne zaštite, - Općinska komisija za procjenu šteta, - općinska tijela uprave iz oblasti prostornog planiranja i građenja, zaštite okoliša, prometa i komunikacija, - gospodarska društva i pravne osobe iz oblasti građevinarstva - javne zdravstvene ustanove, domovi zdravlja i sl.	- Zakon o obrani Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 88/05), -Sporazum između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o suradnji u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa («Službeni glasnik BiH» broj 7/01 - međunarodni ugovor).

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
POPLAVE, POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR.		• Službe za medicinsku pomoć (kada bude formirana), • Služba zaštite i spašavanja Crvenog križa, • Službe za zaštitu i spašavanje sa visina, - <i>Specijaliziranih postrojbi civilne zaštite Općine (kada budu formirane).</i> 2. Određuje pripadnika stožera koji je zadužen za djelokrug vodoprivrede, odnosno mjere zaštite i spašavanja koji će pratiti i osiguravati realizaciju utvrđenih mjera i zadataka, odnosno osigurati angažiranje predviđenih snaga i sredstava na ugroženom području. 3. Zapovijed Općinskog stožera za angažiranje snaga i sredstava navedenih službi i postrojbi zaštite i spašavanja Općine, dostavlja se rukovoditeljima službi, te odgovornim osobama odgovarajućih postrojbi civilne zaštite specijalizirane namjene, koji zatim postupaju na način predviđen procedurom rada za djelovanje tih službi, odnosno postrojbi civilne zaštite specijalizirane namjene Općine. 4. Pripadnik stožera koji je zadužen za djelokrug vodoprivrede putem sredstava veze provjerava jesu li rukovoditelj pravne osobe odnosno rukovoditelj odgovarajuće službe zaštite i spašavanja, te odgovorna osoba odgovarajuće postrojbe civilne zaštite specijalizirane namjene Općine dobili Zapovijed i jesu li poduzeli mjere za angažiranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje kako je to utvrđeno u Zapovijedi i traži da ga o tome dodatno informira (u skladu s utvrđenim vremenom u Zapovijedi). 5. Po dolasku navedenih službi i postrojbi zaštite i spašavanja Općine, na mjesto prirodne nesreće ili druge nesreće – poplave, traži od odgovornog rukovoditelja službe odnosno postrojbe zaštite i spašavanja: - Informacije o zatečenom stanju na poplavljenom području (kakav je obim i intenzitet posljedica po ljude, materijalna dobra i sl.), - Informacije o posebnim okolnostima ili opasnostima (je li prisutna opasnost za sudionike spašavanja, po okoliš, od rušenja, ugrožena materijalna dobra velike vrijednosti i dr.),				

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
POPLAVE, POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR.		-Realnu procjenu i ocjenu trenutnog stanja, -Informacije o poduzetim mjerama na angažiranju Županijske službe zaštite i spašavanja na vodi i pod vodom, -Informacije o angažiranju pravnih osoba, odnosno udruga građana koje se bave sportskim i drugim aktivnostima na vodi i pod vodom (klubovi - ronilački, kajakaški, ribarska društva i dr.) na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na vodi i pod vodom na ugroženom području i podatke o snagama u ljudstvu i sredstvima, -Informacije o poduzetim mjerama osiguravanja prijevoza ljudi i materijalnih dobara preko rijeka i jezera, sa poplavljenih područja na neugroženo područje i drugim mjerama spašavanja i evakuacije ljudi i materijalnih dobara sa ugroženog područja, -Informacije o poduzetim mjerama ispušavanja vode iz poplavljenih objekata, izvlačenje utopljenika i materijalnih dobara iz rijeka, jezera i dr. -Informacije o poduzetim mjerama odstranjivanja naplavina u cilju povećanja kapaciteta protočnosti riječnog korita, -Informacije o provođenju privremenih mjera kao što je postavljanje obrambenog nasipa, nasipanje, saniranje proboja i sl., -Informacije o poduzetim mjerama povećanog nadzora nad zaštitnim vodnim objektima na potencijalno ugroženim okolnim područjima, -Informacije o poduzetim mjerama od strane nadležnih agencija za vode, pravnih i fizičkih osoba koji su vlasnici ili korisnici vodnih objekata, pravnih osoba ovlaštenih za obavljanje stručno-tehničkih poslova iz nadležnosti agencija za vode, -Informacije o poduzetim mjerama na uklanjanju opasnih i štetnih tvari koje su ekscesnim slučajem dospjele u vodu ili vodotok i druge posebne mjere, -Informacije o poduzetim mjerama na pravovremenom informiranju stanovništva ugroženog područja kako bi se izbjeglo stanje stvaranja panike i olakšalo provođenje potrebitih mjera zaštite i spašavanja, -Informacije o uključenim drugim snagama i sredstvima koji su stavljeni u funkciju zaštite i spašavanja na ugroženom području - vatrogasne postrojbe, višenamjenske ekipe, postrojbe i službe Crvenog križa Općine, policije, oružanih snage i dr.				

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
POPLAVE, POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR.		6.Pripadnici određene službe ili postrojbe zaštite i spašavanja Općine pristupaju obavljanju svih predviđenih operativnih poslova i zadatka zaštite i spašavanja iz svoje nadležnosti u skladu sa utvrđenom procedurom rada za djelovanje tih službi, odnosno postrojbi u fazi spašavanja shodno situaciji i potrebama. 7.Pripadnik stožera koji je zadužen za djelokrug vodoprivrede upoznaje Općinski stožer sa stanjem na terenu, odnosno svim prikupljenim informacijama dobivenim sa područja koja su pogođena poplavama i predlaže dalje mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području. 8.Pored navedenog, Općinski stožer civilne zaštite može donijeti sljedeće Zapovijedi: - Da se na spašavanju ljudi i materijalnih dobara angažiraju građani sa područja Općine na ugroženom području, stariji od 18 godina, - Da javna poduzeća, državna tijela i druge institucije stave na raspolaganje prijevozna, tehnička i druga sredstva i opremu potrebitu za spašavanje ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području; - Za pripravnost dodatnih službi zaštite i spašavanja Općine, odnosno postrojbi civilne zaštite specijalizirane namjene Općine, - Da nadležna komisija za procjenu šteta vrši pregled poplavljenog područja, prikuplja preliminarne podatke i utvrđuje preliminarne obim posljedica koje su nastale djelovanjem poplava na ljude, stambene i druge zgrade i objekte na pogođenom području, poljoprivredno zemljište i druga materijalna dobra i druge potrebite mjere shodno situaciji na terenu				

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
POPLAVE, POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR.		9.Upućivanje zahtjeva za pružanje pomoći (putem Županijske uprave civilne zaštite) u zračnim i drugim snagama Bosne i Hercegovine i od susjednih država U slučaju prirodnih i drugih nesreća većih razmjera, kada snage i sredstva civilne zaštite i druge strukture zaštite i spašavanja nisu dovoljne da efikasno i pravovremeno osiguraju spašavanje, zbrinjavanje i smještaj ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara, na zahtjev Općinskog stožera civilne zaštite, Uprava civilne zaštite Županije Zapadnohercegovačke, upućuje zahtjev Federalnoj upravi civilne zaštite za angažiranje dodatnih snaga i sredstva: - Oružanih snaga BiH (inženjerskih, zračnih i dr.) - Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske, iz susjednih i drugih država.				

FAZA III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi otklanjanja nastalih posljedica	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
POPLAVE, POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR	Poplave mogu prouzrokovati: -opasnost po ljude i materijalna dobra, -ljudske žrtve, povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi, -velike štete na materijalnim dobrima uslijed plavljenja privatnih, privrednih i drugih objekta, -gubitak poljoprivrednih kultura i drugih prinosa, -zamućivanje izvorišta i vode za piće, -pojave erozija zemljišta (klizišta, odronjavanje i sl.), -nestašica poljoprivrednih proizvoda i namirnica biljnog porijekla koje prouzrokuje nedostatak hrane za prehranu ljudi i životinja -druge posljedice po ljude, materijalna dobra i okoliš.	fazi otklanjanja nastalih posljedica kada se proglašeni prestanak stanja prirodne i druge nesreće – poplave, na području Općine, poduzimaju se aktivnosti na stvaranju uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području. Nadležne Općinske službe, institucije, gospodarska društava i druge pravne osobe iz različitih područja u suradnji sa građanima i u koordinaciji sa općinskim strukturama civilne zaštite poduzimaju sljedeće mjere: - Gospodarska društava i druge pravne osobe koje obavljaju djelatnosti iz područja opskrbe namirnicama, robama široke potrošnje, vrše opskrbljivanje stanovništva potrebitim namirnicama i drugim sredstvima radi preživljavanja i pružanja pomoći u saniranju posljedica, - Javne ustanove, pravne osobe, domovi zdravlja i druge institucije, koje obavljaju djelatnosti iz oblasti zdravstva i opskrbe lijekovima organizirano vrše pružanje zdravstvene njege povrijeđenim i oboljelim ljudima, - Nadležna tijela i pravne osobe koje obavljaju djelatnosti iz oblasti stambenih i komunalnih poslova, građevinarstva i sl. organiziraju aktivnosti na stvaranju smještajnih stambenih i drugih uvjeta za život ljudi na pogođenom području i utvrđuju potrebite kapacitete za zbrinjavanje povrijeđenih ljudi, - Odgovarajuće službe i postrojbe civilne zaštite i ekipe i postrojbe Crvenog križa obavljaju aktivnosti traženja nestalih osoba, spajanja obitelji razdvojenih uslijed prirodne nesreće i druge aktivnosti, - Nadležna služba, gospodarska društva i pravne osobe iz područja elektroprivrede, vodoprivrede, transporta i distribucije plina i sl. obavljaju pregled i utvrđivanje stanja vodovodne i elektrodistributivne i plinske mreže, kao i opravke i otklanjanje kvarova u cilju uspostavljanja normalne opskrbe stanovništva plinom, vodom, električnom energijom i sl.	- Općinsko povjerenstvo za procjenu šteta, - Služba za gospodarstvo, - Agencija za vodno područje rijeke Neretve, - Agencija za vodno područje Jadranskog mora, - Federalni hidrometeorološki zavod, - Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, - Direkcija robnih rezervi, - Služba u čijoj je nadležnosti: zdravstvo, rad i socijalna skrb, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - Policijske snage.	- Služba za seizmologiju i hidrologiju F BiH, - Služba za medicinsku pomoć Općine (kada bude formirana), - Crveni križ Općine, - Služba za spašavanje sa visina, - Služba za spašavanje iz ruševina, - Specijalizirane postrojbe civilne zaštite Općine (kada budu formirane), - policijske snage, - javne ustanove iz oblasti zdravstva,	- općinski stožer civilne zaštite, - Služba civilne zaštite Općine, - Županijska uprava civilne zaštite, - Ministarstvo graditeljstva, prostornog uređenja i okoliša ŽZH, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH, - Ministarstvo financija ŽZH, - Ministarstvo unutarnjih poslova ŽZH, - Zavod za javno zdravstvo ŽZH, - javno komunalno poduzeće Općine,	

FAZA III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi otklanjanja nastalih posljedica	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
POPLAVE, POTRESI, RUŠENJE BRANA I DR		Općinska komisija za procjenu šteta vrši pregled poplavljenog područja, prikupljaju podatke i utvrđuju obim posljedica koje su nastale djelovanjem poplava na ljude, stambene i druge zgrade i objekte na pogođenom području, poljoprivredno zemljište i dr. materijalna dobra. Ukoliko se procjeni da je to potrebno, stručna tijela i institucije iz područja poljoprivrede i zdravstva: - vrše procjenu, odnosno potrebna stručna mjerenja kontaminacije zagađenosti poljoprivrednog zemljišta polutantima i drugim štetnim tvarima i predlažu odgovarajuće mjere za sanaciju, - utvrđuju stanje plodnosti zemljišta i planiraju mjere za uređenje i ponovno zasijavanje poljoprivrednog zemljišta odgovarajućim kulturama i dr.		domovi zdravlja i sl. - pravne osobe specijalizirane i osposobljene za obavljanje stručnih i tehničkih poslova zaštite od poplava, - pravne osobe iz oblasti javnog vodosnabdjevanja, - pravne osobe iz oblasti građevinarstva, - pravne osobe iz područja zaštite okoliša, komunalnih poslova, proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije, transporta i distribucije prirodnog plina, vodoopskrbe i dr.		

IV-7 Zaštita i spašavanje od požara na području općine Posušje

Polazeći od činjenice koja je utvrđena u Procjeni ugroženosti Općine da su se *veliki požari* u Općini do sada uglavnom pojavljivali u okolnostima *prirodne nesreće – suša*, odnosno kao posljedica *tehničko – tehnoloških nesreća*, razmatramo prirodu navedenih opasnosti kao i opasnost od prirodne nesreće – *potresa*, koje indirektno može izazvati pojavu požara.

Opasnosti od velikih požara na otvorenom prostoru – u šumama i na šumskom zemljištu

Općim zaključkom iz Procjene ugroženosti, utvrđeno je, da se među ključne opasnosti za područje Općine ubraja i *opasnost od većih šumskih požara u ljetnim mjesecima*. Požar je pojava - opasnost koja se javlja skoro svake godine.

Stupanj opasnosti od požara *u šumama i na šumskom zemljištu* zavisi od vrste šume, gustoće i starosti šume, veličine šumskog kompleksa, klimatskih odnosno vremenskih uvjeta (suša, visoke temperature, vjetar), kao i od konfiguracije terena.

Opasnosti od požara na otvorenom prostoru najčešće dolaze do izražaja u vremenu listanja šuma i u doba velikih vrućina (suša), a *najčešće ih uzrokuje čovjek* svojim neodgovornim ponašanjem, neznanjem odnosno neadekvatnim provođenjem propisanih mjera zaštite od požara u navedenim prirodnim okolnostima pri obavljanju različitih radova u šumama, na izletištima, kampovima i dr.

Požari u *šumama i na šumskom zemljištu* u većini slučajeva se pojavljuju tako da se kasno primijete, odnosno primijete se onda kada ih je zbog velikog obima i intenziteta, te vremenskih uvjeta i nepristupačnosti terena, vrlo teško staviti pod kontrolu ili ugasiti. Otežavajuće okolnosti u suzbijanju i gašenju šumskih požara na području Općine najčešće su:

- nedostatak odgovarajućih planova (operativnih) za kontrolu teritorije i nositelje gašenja početnih požara,
- nekoordinirano djelovanje i nedovoljna razina suradnje u planiranju i provođenju zaštite od požara između nositelja zaštite od požara,
- nepristupačnost požarištu uslijed neizgrađenih požarnih putova,
- nedovoljna popunjenost dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi, neodgovarajuća kadrovska popunjenost, neodgovarajuća opremljenost, tj. zastarjelost i nedostatak materijalno-tehničkih sredstava za gašenje požara,
- nepostojanje osposobljenih i opremljenih zračnih snaga za gašenje požara otvorenog prostora kao podrška vatrogasnim snagama na zemlji na razini Federacije i Bosne i Hercegovine.

Opasnosti od velikih požara uslijed tehničko – tehnoloških nesreća u objektima, pogonima, postrojenjima, transportnim sredstvima

U sklopu većine tehničko – tehnoloških procesa u industrijskim, privrednim, transportnim i drugim djelatnostima prisutne su požarno opasne tvari u čvrstom, tekućem ili plinovitom stanju koje pod određenim uvjetima i u prisutnosti izvora paljenja mogu izazvati nastajanje požara odnosno eksplozija. Stupanj njihove opasnosti ovisi od fizičko – kemijskih karakteristika, prisutne količine i uvjeta u kojima se koriste. S tim u vezi, možemo reći da su opasnosti od pojave *velikih požara i eksplozija i drugih akcidentnih situacija* najizraženije u objektima, pogonima i postrojenjima ili

transportnim sredstvima u kojima se proizvode, skladište, upotrebljuju, prerađuju, eksploatiraju, prodaju, transportiraju ili distribuiraju zapaljive, eksplozivne i druge opasne tvari.

Uzroci nastanka požara ili eksplozije na mjestima ugroženim prisutnošću navedenih tvari mogu biti različiti i praktično ih je nemoguće u potpunosti eliminirati, a općenito možemo reći da su najčešće u vezi sa:

- građevinskim nedostacima (nepravilan izbor primijenjenih građevinskih materijala - neodgovarajuća vatrootpornost odabranih materijala ili elementa građevinskih konstrukcija, nedovoljna izolacija dimovodnih kanala i dr.),
- tehničko - tehnološkim nedostacima (pogreške ili kvarovi na postrojenjima, instalacijama i uređajima uslijed nepropisnog rukovanja, održavanja i remonta; nepropisno rukovanje sa zapaljivim i eksplozivnim tvarima, nepropisno skladištenje, nepropisno obavljanje radova zavarivanja, rezanja, lemljenja i drugih radova u kojima se koriste uređaji sa otvorenim plamenom, koji varniče i sl.),
- aktivnostima ljudi - neupućenost, neznanje, nemar ili nepažnja u provođenju propisanih mjera zaštite od požara pri obavljanju poslova i radnih zadataka na mjestima ugroženim prisutnošću zapaljivih tvari ili eksplozivnih smjesa.

Opasnosti od velikih požara uslijed pojave potresa

Potres je prirodna pojava koja indirektno može izazvati velike požare odnosno eksplozije uslijed:

- kidanja električnih instalacija,
- razaranja dimovodnih kanala ili drugih uređaja u kojima se odvijaju procesi sagorijevanja,
- oštećenja i pucanja gasnih instalacija, posuda pod tlakom, pri čemu dolazi do paljenja okolnog zapaljivog materijala, odnosno pojave eksplozija.

Izrada Plana zaštite i spašavanja od požara u Općini Posušje

Uzimajući u obzir naprijed navedene opasnosti (uzroke) od pojave požara, kao i kartu danu u Procjeni ugroženosti gdje su prikazana područja Općine koje mogu biti ugrožena različitim vrstama prirodnih nesreća, možemo lako zaključiti da je mogućnost pojave požara odnosno tehničko - tehnoloških nesreća, prisutna na gotovo cijelom području Općine.

Na temelju naprijed navedenih činjenica utvrđenih u Procjeni ugroženosti, Općina Posušje je izradila plan zaštite od požara za područje općine Posušje u tri faze:

- faza I - faza preventivne zaštite,
- faza II - faza spašavanja,
- faza III - faza otklanjanja nastalih posljedica.

Faza preventivne zaštite

U ovoj fazi utvrđuju se one mjere i aktivnosti zaštite od požara i eksplozija čijim poduzimanjem se sprječavaju ili ublažavaju posljedice takvog djelovanja na otvorenom prostoru, objektima, pogonima i postrojenjima koja mogu biti zahvaćena tim djelovanjem. Preventivne mjere i aktivnost zaštite od požara i eksplozija propisane su važećom zakonskom regulativom i podzakonskim propisima iz područja zaštite od požara, područja šumarstva, te drugim propisima (iz oblasti prostornog uređenja, zaštite okoliša, unutarnjih poslova, prometa i komunikacija i dr.).

Faza spašavanja

U ovoj fazi utvrđuju se one mjere i aktivnosti koje podrazumijevaju neposredno spašavanje i zaštitu ljudi i materijalnih dobara u vrijeme djelovanja velikih požara na otvorenom prostoru, odnosno tehničko – tehnološke ili druge nesreće – požar ili eksplozija, što podrazumijeva vremenski period od početka do završetka djelovanja navedene tehničko – tehnološke ili druge nesreće.

Faza otklanjanja nastalih posljedica

U ovoj fazi utvrđuju se one mjere i aktivnosti koje se ostvaruju poslije prestanka djelovanja tehničko – tehnološke ili druge nesreće – požara i traju dok se u cjelini ne saniraju sve posljedice koje su nastale djelovanjem požara ili eksplozija, odnosno dok se ne osiguraju osnovni uvjeti za život i rad na području pogođenom požarom ili eksplozijom.

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
POŽAR I EKSPLOZIJA	Veliki požari na objektima i otvorenom prostoru mogu ozbiljno ugroziti ljude, životinje i materijalna dobra i izazvati: -gubitak ljudskih života, -povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim tvarima, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), -velike štete na materijalnim dobrima uslijed razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja, transportnih sredstava, -oštećenje prirodnih resursa i okoliša, a posebno uništavanje bio – mase koja se nakon toga duži niz godina ne može obnoviti i dostići dimenzije pogodne za dalju uporabu u preradi, -uništavanje života u šumskom tlu i tla kao sredine bez koje je nemoguće podići novu šumu uz primjenu i najsuvremenijih metoda rada, jer za formiranje tla u šumama trebaju stotine godina, -devastaciju velikih šumskih površina odnosno uništavanje šumskog bogatstva,	U fazi preventivne zaštite s ciljem sprječavanja pojave požara odnosno smanjenja posljedica požara, poduzimaju se sljedeće mjere: 1.Normativno – pravne mjere u oblasti zaštite od požara i vatrogastva - Izrada Zakona o zaštiti od požara i vatrogastva u Županiji i odgovarajućih podzakonskih propisa, kako bi se ova razina uredila na području Općine i osigurala primjena preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija i veći stupanj odgovornosti u njihovom provođenju na cijelom području Općine, - Nadležna županijska ministarstva, nakon donošenja Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu u Županiji, odgovarajućim izmjenama u postojećim podzakonskim propisima iz ove razine izvršavaju njihovo usklađivanje, - Nosioci izrade odgovarajućih pravilnika i tehničkih propisa iz područja zaštite od požara u Županiji, obvezno se savjetuju sa odgovarajućim stručnim tijelima i primjenjuju europske standarde u skladu sa međunarodnim principima harmonizacije tehničkog zakonodavstva, - Općina i druge institucije, javna poduzeća, kroz proračune i na drugi način osiguravaju financijska sredstva za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara, u skladu sa važećom zakonskom regulativom iz ove oblasti, 2.Mjere u oblasti prostornog uređenja, okoliša i turizma - Pri izradi dokumenta prostornog uređenja Općina predviđa propisima utvrđene prostorne i tehničke mjere zaštite od požara (uvjete za efikasno spašavanje ljudi i materijalnih dobara, razmake i protiv-požarnu udaljenost između objekata, prometne i manipulativne površine za vatrogasna vozila, izvode za opskrbljivanje vodom za potrebe gašenja požara i dr.); - Pri projektiranju građevina od značaja za Općinu predviđaju odgovarajući obim i vrstu mjera zaštite od požara u investiciono – tehničkoj dokumentaciji; - U tijeku izgradnje građevina iz prethodnog stavka i ugradnje instalacija, priključaka, opreme, uređaja, postrojenja i dr., izvođači radova primjenjuju (izvode) sve projektirane mjere zaštite i osiguravaju njihovu funkcionalnost; - Prilikom uporabe građevina od značaja za Općinu, vlasnici ili korisnici tih objekata, pogona i postrojenja održavaju u funkcionalnom stanju sve izvedene tehničke mjere zaštite od požara u skladu sa propisanim tehničkim normativima i standardima i primjenjuju obrazovne i sve druge propisane mjere zaštite od požara. - U suradnji sa Službom civilne zaštite i drugim stručnim institucijama iz područja zaštite od požara provode aktivnosti na intenziviranju izdavačke djelatnosti u ovom području (izdavanje naučno – stručnih časopisa, knjiga, brošura, letaka itd.),			- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu (“Službene novine BiH”, broj: 64/09), - Zakon o prometu eksplozivnih tvari i zapaljivih tečnosti i plinova (“Službeni list SR BiH”, broj: 39/89), - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“ broj: 39/03, 22/06 i 43/10), - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine ŽZH“, broj: 23/20), - Zakon o zaštiti na radu („Službene novine F BiH“, broj: 79/20),

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
POŽAR I EKSPLOZIJA	-uništavanje, ili oštećivanje zaštićenih prirodnih područja, nacionalnih parkova, spomenika prirode, zaštićenih pejzaža, -uništavanje ili oštećivanje prebivališta ili staništa divljih životinja i biljaka, -smanjenje drvenog fonda, -velike materijalne štete i dr. Poseban zadatak u prevenciji u ovoj oblasti je realizacija akcijskog plana iz Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. -Donošenje Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu u Županiji, - donošenje provedbenih propisa i iniciranje donošenja odgovarajućih podzakonskih propisa u općinama, -Opremanje i obučavanje vatrogasnih snaga u Općini.	- Služba civilne zaštite programira obrazovne aktivnosti građana putem medija, novina i na druge načine, s ciljem unaprjeđenja protiv-požarne sigurnosne kulture građana posebno u vremenima kada su pojačane opasnosti od požara na otvorenom prostoru - u šumama, na šumskom i poljoprivrednom zemljištu i sl., 3.Mjere u oblasti energetike i industrije u objektima, pogonima i postrojenjima kojima su opasnosti od požara odnosno eksplozija najizraženiji Vlasnici odnosno korisnici elektroenergetskih postrojenja za prijenos, distribuciju i korištenje električne energije, transport i distribuciju plina, skladištenje i promet nafte i naftnih derivata, proizvodnju, preradu ili primjenu zapaljivih i eksplozivnih tvari itd., primjenjuju tehničke propise, upute i standarde koji rješavaju konkretne tehničke uvjete pri projektiranju, izgradnji i održavanju ovih objekata, pogona i postrojenja u funkciji zaštite od požara, 4.Mjere u oblasti unutarnjih poslova - Policijske snage osiguravaju primjenu važećih zakonskih i podzakonskih propisa iz oblasti prijevoza opasnih tvari (domaći propisi, Europski sporazum o međunarodnom prijevozu opasnih tvari u cestovnom prometu – ADR propisi), od strane svih sudionika u transportnom postupku, od proizvođača opasne tvari, preko pošiljatelja i primatelja, do samog prijevoznika opasnih tvari i vozila kojim se iste transportiraju, - Provodi inspekcijski nadzor iz svoje nadležnosti, 5.Mjere koje provodi Služba za gospodarstvo , inspekcijski nadzor i civilnu zaštitu - Osigurava sigurnost cestovnog prometa, - Osiguravaju održavanje cestovnog pojasa, trasa elektroenergetskih vodova koji su locirani na šumskom području ili se nalaze u neposrednoj blizini šuma, putem pravnih osoba koje imaju obavezu održavanja javnih putova i elektroenergetskih objekata, 6.Mjere koje provode nadležna inspekcijska tijela - Šumarske inspekcije, - Tehničke inspekcije, - Urbanističko ekološke inspekcije,			-Zakon o udruženjima i fondacijama (“Službene novine F BiH”, broj: 45/02,), - Zakon o prostornom uređenju(„Narodne novine ŽZH“, broj: 7/24), -Zakon o građenju („Narodne novine 7/24), - Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine ŽZH“, broj: 8/13), -Zakon o zaštiti prirode, (“Službene novine F BiH“, broj: 66/13), - Zakon o zaštiti zraka („Službene novine F BiH”, broj: 33/03 i 4/10),

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
POŽAR I EKSPLOZIJA	U području zaštite šuma od požara: -Izrada projekta „O stručnoj primjeni istraživanja u zaštiti šuma od požara, planskih potreba pošumljavanja, izgradnja novih i održavanje postojećih protupožarnih prosjeka i drugih mjera“.	Navedene inspekcije kroz pojačani inspeksijski nadzor osiguravaju, da Općinske službe, institucije, pravne osobe, odnosno vlasnici ili korisnici objekata, pogona i postrojenja, transportnih sredstva, šuma i šumskog zemljišta, poljoprivrednog zemljišta, zaštićenih područja prirode, kulturno povijesnog nasljeđa i dr., na području Općine, prilikom projektiranja, izgradnje, održavanja, korištenja navedenih objekata i prostora provode sve zakonom utvrđene preventivne mjere i aktivnosti zaštite od požara i eksplozija. 7.Mjere opremanja i obučavanja snaga za gašenje požara na području Općine Služba civilne zaštite izrađuje razvojni plan i pristupa opremanju i obučavanju vatrogasnih postrojbi u Općini na način da se zadovolji: - potpuna pokrivenost cijelog područja Općine, - mogućnost gašenja šumskih požara i požara na otvorenom prostoru i iz zraka, - zahtjeve specifičnih vatrogasnih intervencija u objektima stambene i industrijske izgradnje, kao i na prostorima i lokalitetima zaštićenog prirodnog i kulturno – povijesnog nasljeđa, - potrebe vatrogasnih intervencija u cestovnom prometu, - potrebe efikasnog spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom ili eksplozijama, - uvjete da vatrogastvo u cjelini, odnosno vatrogasne snage postanu jedan od najvažnijih resursa, za izvođenje intervencija spašavanja ljudi i materijalnih dobara u svim prirodnim i drugim nesrećama; Služba civilne zaštite Općine izrađuje jedinstvenu bazu podataka svih pravnih osoba od značaja za Općinu: - koje se bave uporabom, proizvodnjom, preradom, skladištenjem, prodajom, eksploatacijom, transportom, distribucijom i drugim djelatnostima u vezi sa opasnim tvarima (u čvrstom, tekućem ili plinovitom stanju), koje se pod određenim uvjetima mogu zapaliti ili eksplodirati na području Općine, koje imaju izrađene i donesene planove zaštite od požara i koje imaju zaposlene odgovorne osobe ili službe za zaštitu od požara;			- Zakon o šumama („Narodne novine ŽZH“, broj: 8/13 i 6/20),

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice				
POŽAR I EKSPLOZIJA		- koje su kadrovski i tehnički osposobljene za intervencije u slučaju akcidenta pri prijevozu opasnih tvari, za potrebe neutralizacije štetnih osobina određene opasne tvari po ljude i okoliš i drugih predviđenih aktivnosti u tim situacijama, - javnih poduzeća zaduženih za kontrolu funkcionalnosti gradske hidrantske mreže na području Općine, - vatrogasnih postrojbi (dobrovoljnih, kao i vatrogasnih postrojbi u pravnim osobama) na području Općine sa iskazanim kadrovskim i tehničkim resursima, - svih nositelja prava gospodarenja šumama i šumskim zemljištem u Općini koji su donijeli planove zaštite šuma od požara, - zahtjeve specifičnih vatrogasnih intervencija u objektima stambene i industrijske izgradnje, kao i na prostorima i lokalitetima zaštićenog prirodnog i kulturno – povijesnog nasljeđa, - potrebe vatrogasnih intervencija u cestovnom prometu, - potrebe efikasnog spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom ili eksplozijama, - uvjete da vatrogastvo u cjelini, odnosno vatrogasne snage postanu jedan od najvažnijih resursa, za izvođenje intervencija spašavanja ljudi i materijalnih dobara u svim prirodnim i drugim nesrećama.			

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
POŽAR I EKSPLOZIJA	Veliki požari na objektima i otvorenom prostoru mogu ozbiljno ugroziti ljude, životinje i materijalna dobra i izazvati: -gubitak ljudskih života, -povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim tvarima, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), -velike štete na materijalnim dobrima uslijed razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja, transportnih sredstava, -oštećenje prirodnih resursa i okoliša, a posebno uništavanje bio – mase koja se nakon toga duži niz godina ne može obnoviti i dostići dimenzije pogodne za dalju uporabu u preradi, -uništavanje života u šumskom tlu i tla kao sredine bez koje je nemoguće podići novu šumu uz primjenu i najsuvremenijih metoda rada, jer za formiranje tla u šumama trebaju stotine godina,	U slučaju požara velikih razmjera na području općine, kada općinski Načelnik odlukom utvrdi stanje prirodne i druge nesreće – požara na svom području, aktivira se: 1.Općinski stožer civilne zaštite koji analizira stanje na ugroženom području, nakon čega općinskom Načelniku dostavlja prijedlog za proglašenje stanja <i>prirodne i druge nesreće - požara</i> na području Općine, 2.Za djelovanje i postupanje po zapovijedi Općinskog stožera civilne zaštite stavlja u stanje pripravnosti: - općinske službe i javna poduzeća u Općini, - pravne osobe i udruženja građana koja su proglašena za službe zaštite i spašavanja, - specijalizirane postrojbe civilne zaštite Općine (kada budu formirane), i poduzimaju sve potrebite mjere kojima će se osigurati izvršavanje zadataka iz njihove nadležnosti po zapovijedi Općinskog stožera civilne zaštite, - Policijske snage koje poduzimaju odgovarajuće mjere iz svoje nadležnosti na ugroženom području (zaštite imovine, osiguranje javnog reda i mira i druge mjere), - ured za informiranje Općinskog načelnika, Radio Posušje i druga sredstva informiranja, - Crveni križ Općine i druge nevladine i humanitarne organizacije. U fazi spašavanja, nakon što općinski Načelnik svojom odlukom proglasi stanje prirodne i druge nesreće – požara na području Općine i sadržaj tog akta saopći pučanstvu putem medija, Općinski stožer civilne zaštite postupa u skladu sa svojim nadležnostima na sljedeći način: 1.Donosi Zapovijed o angažiranju snaga i sredstava civilne zaštite u skladu sa utvrđenom procedurom rada za djelovanje svake od navedenih službi, odnosno postrojbi:	- Policijske snage, - Općinske službe iz nadležnosti: poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, zdravstva, - Služba financija, - Federalna direkcija robnih rezervi, - Služba za imovinsko pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, - Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite - Županijska uprava civilne zaštite, -dobrovoljne vatrogasne postrojbe, vatrogasne postrojbe u pravnim osobama, interventne grupe u šumskoprivrednim gazdinstvima, na području Općine,	- Služba za medicinsku pomoć Općine (kada bude formirana), - Služba zaštite i spašavanja Crvenog križa Općine, - Služba za spašavanje sa visina Županije Zapadnohercegovačke, - Specijalizirane postrojbe civilne zaštite Općine (kada budu formirane), -Općinska komisija za procjenu šteta, - Radio Posušje i ostala sredstva informiranja.	- Općinski stožer civilne zaštite, - županijska uprava civilne zaštite, - županijska komisija za procjenu šteta, - županijsko ministarstvo unutarnjih poslova, - županijska ministarstva iz oblasti: poljoprivrede vodoprivrede, šumarstva; - županijske uprave za šumarstvo, - županijsko ministarstvo iz područja zaštite okoliša, - županijska ministarstva iz oblasti energije, rudarstva i industrije, prometa i komunikacija, financija, - javna ustanova iz oblasti zdravstva Županije Zapadnohercegovačke, - komunalno poduzeće,	- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu (“Službene novine BiH”, broj: 64/09), - Zakon o prometu eksplozivnih tvari i zapaljivih tečnosti i plinova (“Službeni list SR BiH”, broj: 39/89), - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“ broj: 39 /03, 22/06 i 43/10) i podzakonski propisi doneseni na osnovu ovog zakona, - Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine ŽZH“ broj: 23/20)

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
POŽAR I EKSPLOZIJA	-devastaciju velikih šumskih površina odnosno uništavanje šumskog bogatstva, -uništavanje, ili oštećivanje zaštićenih prirodnih područja, nacionalnih parkova, spomenika prirode, zaštićenih pejzaža, -uništavanje ili oštećivanje prebivališta ili staništa divljih životinja i biljaka, -smanjenje drvenog fonda, -velike materijalne štete i dr.	- Službi zaštite i spašavanja Općine • Službe za medicinsku pomoć Općine (kada bude formirana), • Služba zaštite i spašavanja Crvenog križa, • Službe za spašavanje s visina i dubina Županije Zapadnohercegovačke, • Službe za zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom Županije Zapadnohercegovačke, • Služba za spašavanja iz ruševina Lager d.o.o. Posušje - Specijaliziranih postrojbe civilne zaštite Općine kada budu formirane (u daljem tekstu: postrojbe) 2.Određuje pripadnika stožera koji je zadužen za mjere zaštite i spašavanja i oblast zaštite od požara, koji će pratiti realizaciju zadanih mjera i zadataka od strane angažiranih snaga i sredstava na ugroženom području. 3.Zapovijed Općinskog stožera za angažiranje snaga i sredstava službi i postrojbi zaštite i spašavanja, dostavlja se rukovoditeljima pravnih osoba (službi i postrojbi) koji zatim postupaju na način predviđen <i>procedurom rada za djelovanje službi</i> odnosno postrojbe. 4.Pripadnik stožera koji je zadužen za mjere zaštite i spašavanja i oblast zaštite od požara putem sredstava veze provjerava je li rukovoditelj odgovarajuće službe ili postrojbe zaštite i spašavanja dobio Zapovijed i je li zapovjedio mjere za angažiranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje kako je to utvrđeno u Zapovijedi i traži da ga o tome dodatno informira (sukladno utvrđenom vremenu u Zapovijedi). 5.Po dolasku službe ili postrojbe zaštite i spašavanja Općine na mjesto prirodne ili druge nesreće, traži od odgovornog rukovoditelja službe ili postrojbe zaštite i spašavanja:				- Zakon o zaštiti na radu („Službene novine F BiH“, broj: 79/20), - Zakon o udruženjima i fondacijama („Službene novine F BiH“ broj: 45/02), - Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine ŽZH“, broj: 7/24), -Zakon o građenju („Narodne novine 7/24), - Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine ŽZH“, broj: 8/13),

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
POŽAR I EKSPLOZIJA		- Informacije o zatečenom stanju na opožarenom području (kakav je obim i intenzitet posljedica po ljude, materijalna dobra i sl.), - Informacije o posebnim okolnostima ili opasnostima (je li prisutna opasnost za učesnike spašavanja, od eksplozije, po okoliš, od rušenja, ugrožena materijalna dobra velike vrijednosti i dr.), - Realnu procjenu i ocjenu trenutnog stanja, - Informaciju o poduzetim mjerama Općinskog stožera civilne zaštite na ugroženom području i to o: • Poduzetim mjerama na angažiranju općinskih vatrogasnih postrojbi – dobrovoljne, u pravnim osobama, zatim službi i postrojbi zaštite i spašavanja civilne zaštite, na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na opožarenom području, uz davanje podatka o snagama u ljudstvu i sredstvima koje su angažirane na zaštiti i spašavanju, • Uključenim drugim snagama i sredstvima koji su stavljeni u funkciju zaštite i spašavanja na ugroženom području - višenamjenske ekipe, postrojbe i službe Crvenog križa, policijske snage, javna komunalna poduzeća i dr., • Poduzetim mjerama spašavanja i evakuacije ljudi i materijalnih dobara sa opožarenog područja na neugroženo područje, • Poduzetim mjerama povećanog nadzora otvorenog prostora – šuma, šumskog i poljoprivrednog zemljišta na okolnom području, • Poduzetim mjerama na uklanjanju opasnih i zapaljivih tvari iz potencijalno ugroženog područja koje mogu biti zahvaćene požarom, • Poduzetim mjerama na pravovremenom informiranju stanovništva ugroženog područja kako bi se izbjeglo stanje stvaranja panike i olakšalo provođenje potrebitih mjera zaštite i spašavanja i dr.				Zakon o zaštiti prirode, ("Službene novine F BiH", broj 66/13), - Zakon o zaštiti zraka („Službene novine F BiH”, broj: 33/03 i 4/10), - Zakon o šumama („Narodne novine ŽZH“, broj: 8/13 i 6/20),, - Zakon o obrani Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 88/05),

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
POŽAR I EKSPLOZIJA		6. Općinski stožer civilne zaštite rješava sva pitanja koja se pojave u vezi sa angažiranjem snaga i sredstava civilne zaštite i provođenja mjera zaštite i spašavanja i samozaštite građana, 7. Općinski stožer po potrebi donosi i slijedeće <i>zapovijedi</i>: -Da se na spašavanju ljudi i materijalnih dobara angažiraju građani sa područja Općine, stariji od 18 godina, -Da javna poduzeća, državna tijela i druge institucije sa područja Općine, stave na raspolaganje, tehnička i druga sredstva i opremu potrebitu za spašavanje ljudi i materijalnih dobara na ugroženom području, -Za pripravnost dodatnih službi zaštite i spašavanja Općine i postrojbi civilne zaštite specijalizirane namjene Općine, -Da komisija za procjenu šteta vrši pregled opožarenog područja, prikupljaju preliminarne podatke i utvrđuju preliminarne obim posljedica koje su nastale djelovanjem požara ili eksplozija na ljude, stambene i druge zgrade i objekte na pogođenom području, šume, poljoprivredno zemljište i dr. materijalna dobra i druge potrebite mjere u skladu sa situacijom na terenu. 8. Upućivanje zahtjeva za pružanje pomoći (putem Županijske uprave civilne zaštite) u zračnim i drugim snagama Bosne i Hercegovine i od susjednih država U slučaju prirodnih nesreća i drugih nesreća većih razmjera, kada snage i sredstva civilne zaštite nisu dovoljna da efikasno i u pravo vrijeme osiguraju lokaliziranje i gašenje požara, spašavanje, evakuaciju, zbrinjavanje i smještaj ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara, Općinski stožer civilne zaštite upućuje zahtjev Županijskoj upravi civilne zaštite, za angažiranje dodatnih snaga i sredstva: -Oružanih snaga BiH (inženjerskih, zračnih i dr.), -Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske, -iz Republike Hrvatske aktiviranjem Standardnog operativnog postupka (SOP), -susjednih i drugih država.				- Zakon o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj 32/02 i 102/09), -Sporazum o međusobnoj suradnji u ostvarivanju zadataka u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i dr. nesreća zaključen 01.09.2005.g. između Federalne uprave civilne zaštite i Crvenog križa F BiH („Službene novine F BiH“ broj 65/05).

FAZA III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi otklanjanja nastalih posljedica	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
POŽARI I EKSPLOZIJA	Veliki požari na objektima i otvorenom prostoru mogu ozbiljno ugroziti ljude, životinje i materijalna dobra i izazvati: -gubitak ljudskih života, -povrede i ugrožavanje zdravlja ljudi (opekotine, trovanje dimom i drugim otrovnim tvarima, prelomi i druge vrste lakših i težih povreda), -velike štete na materijalnim dobrima uslijed razaranja, uništenja ili oštećenja infrastrukture, objekata, pogona, postrojenja, transportnih sredstava, -oštećenje prirodnih resursa i okoliša, a posebno uništavanje bio – mase koja se nakon toga duži niz godina ne može obnoviti i dostići dimenzije pogodne za dalju uporabu u preradi, -uništavanje života u šumskom tlu i tla kao sredine bez koje je nemoguće podići novu šumu uz primjenu i najsuvremenijih metoda rada, jer za formiranje tla u šumama trebaju stotine godina,	Nakon proglašenja prestanka prirodne i druge nesreće – požara na području Općine, u fazi otklanjanja nastalih posljedica, poduzimaju se aktivnosti na stvaranju uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području: 1.Pripadnici Policijskih snaga osiguravaju opožareno područje – lokalitet požara, za potrebe vještačenja pronađenih tragova i utvrđivanja uzroka požara i provođenja istražnih radnji, 2.Resorne općinske službe, institucije, gospodarska društava i druge pravne osobe iz različitih oblasti u suradnji sa građanima i u koordinaciji sa općinskim strukturama civilne zaštite poduzimaju sljedeće mjere: -Gospodarska društva i druge pravne osobe koje obavljaju djelatnosti iz područja opskrbe namirnicama, robom široke potrošnje, vrše opskrbljivanje stanovništva potrebitim namirnicama i drugim sredstvima radi preživljavanja i pružanja pomoći u saniranju posljedica, -Javne ustanove, pravne osobe, domovi zdravlja i druge institucije, koje obavljaju djelatnosti iz oblasti zdravstva i opskrbe lijekovima vrše pružanje zdravstvene njege povrijeđenim i oboljelim ljudima, -Nadležna tijela i pravne osobe koje obavljaju djelatnosti iz oblasti stambenih i komunalnih poslova, građevinarstva i sl. organiziraju aktivnosti na stvaranju smještajnih stambenih i drugih uvjeta za život ljudi na pogođenom području i utvrđuju potrebite kapacitete za zbrinjavanje povrijeđenih ljudi,	- Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite - Policijske snage, - Općinska komisija za procjenu šteta, - Federalno ministarstvo robnih rezervi, -Zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, - Uprava za inspeksijske poslove Županije Zapadnohercegovačke, -Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša,, - Služba za financije, - Služba u čijoj je nadležnosti, zdravstvo, rad i socijalna skrb, - Zavod za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke,	- Služba za medicinsku pomoć Općine (kada bude formirana), - Služba zaštite i spašavanja Crvenog križa Općine (kada bude formirana), - Specijalizirane postrojbe civilne zaštite Općine (kada budu formirane), - Službe i postrojbe civilne zaštite Općine (kada budu formirane), - Policijske snage, - Javne ustanove iz područja zdravstva, domovi zdravlja, ljekarne i dr., - Pravne osobe iz oblasti vodosnabdjevanja, elektrodistribucije, transporta i distribucije plina i sl. - Pravne osobe iz područja građenja,	-županijska uprava civilne zaštite -županijska komisija za procjenu šteta, -Ministarstvo unutarnjih poslova Županije Zapadnohercegovačke, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke, -zavod za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke, -Zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, - Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva, i zaštite okoliša Županije Zapadnohercegovačke, - Ministarstvo gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke, - Ministarstvo financija Županije Zapadnohercegovačke.	

FAZA III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodne nesreće i druge nesreće		Mjere koje će se provoditi u fazi otklanjanja nastalih posljedica	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
POŽAR I EKSPLOZIJA	-devastaciju velikih šumskih površina odnosno uništavanje šumskog bogatstva, -uništavanje, ili oštećivanje zaštićenih prirodnih područja, nacionalnih parkova, spomenika prirode, zaštićenih pejzaža, -uništavanje ili oštećivanje prebivališta ili staništa divljih životinja i biljaka, -smanjenje drvenog fonda, -velike materijalne štete i dr. Poseban zadatak u prevenciji u ovoj oblasti je realizacija akcijskog plana iz Programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara. -Donošenje Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu u Županiji, odgovarajućih podzakonskih propisa, te usuglašavanje sa postojećim Općinskim propisima, -Donošenje plana opremanja i obučavanja vatrogasnih snaga u Općini.	- Nadležna tijela, gospodarska društva i pravne osobe iz oblasti elektroprivrede, vodoprivrede, transporta i distribucije plina i sl. obavljaju pregled i utvrđivanje stanja vodovodne i elektrodistributivne i plinske mreže, kao i opravke i otklanjanje kvarova u cilju uspostavljanja normalne opskrbe stanovništva plinom, vodom, električnom energijom i sl. - Služba za gospodarstvo izrađuje planove za pošumljavanje opožarenih površina i drugih aktivnosti sukladno stanju na ugroženom području. 3.Komisija za procjenu šteta vrši pregled opožarenog područja, prikupljaju podatke i utvrđuju obim posljedica koje su nastale djelovanjem požara na ljude, šume i šumsko zemljište, stambene i druge zgrade i objekte i drugim štetama na opožarenom području.		- Pravne osobe i stručne institucije iz područja okoliša i turizma (za neutraliziranje opasnih tvari, monitoring zraka, vode, zemlje i sl.), - Pravne osobe iz oblasti prometa i komunikacija, - vatrogasne postrojbe i interventne grupe u šumskoprivrednim gazdinstvima		

IV-8 Zaštita i spašavanje od neeksplozivnih ubojitih sredstava (NUS) na području općine Posušje

Procjenom ugroženosti Općine Posušje od prirodnih i drugih nesreća, Općina nije u posebno velikoj ugroženosti od neeksplozivnih ubojitih sredstava (NUS), koji su zaostali na crti razdvajanja između HVO-a Posušje i Armije BiH na jugoistočnim padinama Čvrsnice, a eventualno pronađena neeksplozivna ubojita sredstva treba prijaviti ili policiji, ili civilnoj zaštiti općine Posušje koje će dalje postupati sukladno ovlastima.

IV-9 Prva medicinska pomoć na području općine Posušje

Procjenom ugroženosti Općine od prirodnih i drugih nesreća utvrđeno je da je kao prateća pojava, a zbog loših higijenskih uvjeta (stanovanje, neprimjerna prehrana, opskrbljivanje vodom i disperzija otpadnih materijala), prijenos zoonoza zatim neplanirane migracije stanovništva, a posebno prirodnih i drugih nesreća (poplave, potresi i sl.), područje Općine ugroženo od zaraznih bolesti. Može se reći da postoji stalna opasnost od unosa pojedinih uzročnika koji mogu dovesti do ugrožavanja zdravlja ljudi. Isto tako, a prema epidemiološkim procjenama, za vrijeme trajanja prirodnih i drugih nesreća, epidemije zaraznih bolesti mogu se javiti i deset puta češće nego za vrijeme normalnih uvjeta.

U cilju sprječavanja i smanjenja ugroženosti ljudi od zaraznih bolesti potrebno je u skladu sa člankom 4. i člankom 5. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine F BiH”, broj: 08/11), izraditi Plan prve medicinske pomoći.

Ovaj plan se razrađuje u tri faze, i to:

- faza I - faza preventivne zaštite,
- faza II - faza spašavanja,
- faza III - faza otklanjanja nastalih posljedica.

Faza preventivne zaštite

Faza preventivne zaštite obuhvaća protuepidemijske i higijenske mjere zaštite stanovništva s ciljem smanjenja posljedica po ljude i materijalna dobra, odnosno provođenje redovitih planskih aktivnosti nadležnih tijela i institucija radi stvaranja preduvjeta za sprječavanje nastanka prirodnih i drugih nesreća.

U ovoj fazi nadležna tijela Općine dužna su:

- Izraditi odgovarajuće planove zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na svim razinama,
- Ostvariti neposrednu suradnju sa tijelima i institucijama iz područja zdravstva koji kroz redovitu djelatnost ostvaruju provođenje zaštite i spašavanja ljudi,
- Planirati i u suradnji sa nadležnim institucijama osigurati određene zalihe krvi i krvne plazme, lijekova i sanitetskog materijala, kao i vakcina,
- Na svim razinama planiranja utvrditi preglede, odnosno imati baze podataka o medicinskim ljekarnama, veletrgovinama, ustanovama koje imaju odobrenje za te poslove, stručnim kadrovima koji rade u medicinskim ustanovama, bolničkim i drugim kapacitetima na području Općine u koje bi se u određenim situacijama mogli smjestiti oboljeli i povrijeđeni,
- U skladu sa Programom razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Općini izraditi projekt „Prikupljanje, sistematizacija i proučavanje provedbenih međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih istraživanja o vrstama i rasprostranjenosti epidemija, s prijedlogom mjera koje treba poduzeti u prevenciji i po pojavi“ čiji su nositelji izrade Općinska tijela zadužena za područje zdravstva i veterinarstva, Zavod za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke, Općinska služba civilne zaštite i Županijska uprava civilne zaštite.

Faza spašavanja

Faza spašavanja podrazumijeva pružanje prve pomoći standardnim i priručnim sredstvima na licu mjesta, medicinsku trijažu ranjenih, ozlijeđenih i oboljelih ljudi, sanitetsku evakuaciju i transport do najbliže zdravstvene ustanove radi pružanja opće medicinske pomoći ili do odgovarajuće specijalističke zdravstvene ustanove radi potpunog medicinskog zbrinjavanja.

U izuzetnim slučajevima kada prirodna ili druga nesreća zahtjeva na ugroženom području da se formiraju pokretne bolnice od strane formiranih službi za medicinsku pomoć, prema odluci općinskog Načelnika, Općinski stožer civilne zaštite preuzima sve aktivnosti oko rukovođenja i upravljanja akcijama zaštite i spašavanja te izdaje odgovarajuće zapovijedi općinskim zdravstvenim Službama i određuje koje službe i na kojem prostoru i sa kojim kapacitetima formiraju pokretnu bolnicu.

Faza otklanjanja nastalih posljedica

Fazom otklanjanja nastalih posljedica stvaraju se uvjeti za normalizaciju života na ugroženom području. U ovoj fazi, nadležna tijela i institucije u prvom redu medicinske ustanove vrše obilazak ugroženog područja, vrše odgovarajuće procjene, trijažu i liječenje oboljelih, a u suradnji sa javnim komunalnim poduzećem vrše sanaciju ugroženog područja odnosno identifikaciju i pokop umrlih.

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
MEDICINSKA POMOĆ	Prirodne i druge nesreće koje su definirane člankom 3. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), mogu prouzrokovati niz posljedica, koje se odnose na: -ranjavanje, ozljeđivanje, oboljenje i smrt ljudi, -pojavu epidemija (zaraznih bolesti ljudi), -nestašica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi, -nedostatak vode za ljude i onečišćenje vode za piće, -mikrobiološko onečišćenje rijeka i vodotoka, -nedostatak smještajnog prostora za smještaj većeg broja ljudi, -narušavanje higijenskih uvjeta života stanovništva, što povećava mogućnost pojava i širenja velikog broja bolesti u epidemiološkom obliku.	U fazi prevencije u medicinskom zbrinjavanju građana sva tijela, pravne osobe, kroz redovan rad poduzimaju sve mjere na unaprjeđenju medicinske zaštite građana kao i mjere koje će u slučaju većeg ugrožavanja ljudskih života smanjiti te posljedice, a naročito: - Ostvaruju suradnju sa nadležnim tijelima koji se kroz svoju redovitu djelatnost bave zaštitom i spašavanjem ljudi, - Izrađuju planove zaštite i spašavanja o epidemijama na svim razinama organiziranja, - Stvaraju odnosno utvrđuju bazu podataka o medicinskim ljekarnama, bolničkim kapacitetima za smještaj ljudi, ljudskim i materijalnim potencijalima tih ustanova, - osiguravaju potrebna financijska sredstava, kojima treba dovesti do odgovarajuće spremnosti za zaštitu ljudi i odgovora na pojavu epidemija, ako i za sprječavanje, suzbijanje i gašenje epidemija kao i sprječavanje zdravstvenih posljedica prouzrokovanih prirodnim i drugim nesrećama, - u sredinama koje nemaju pripremljene objekte-karantene za smještaj oboljelih od epidemije, planski odrediti objekte, te izvršiti njihovo prilagođavanje kako bi u situaciji epidemije mogli imati funkciju karantene, - Vršer osiguranje dovoljne količine krvi za redovite i izvanredne prilike, lijekova i drugog sanitetskog materijala, - Kroz provođenje odgovarajućih mjera, a s ciljem preventivne zaštite stanovništva od raznih zaraznih oboljenja, planiraju i osiguravaju dovoljne količine imunoloških sredstava za cijepljenje stanovništva, - Vršerje redovite dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u stambenim i drugim objektima, - Redovito provoditi aktivnosti i vršer kontrolu higijenski ispravne vode za piće kao i sanitarnu zaštitu izvorišta i objekata za javnu opskrbu vodom za piće, - održavanje sanitarno-tehničkih uvjeta u javnim zgradama, sredstvima javnog prometa i na javnim mjestima.	Radi provođenja mjera zaštite i spašavanja i nastajanja prirodnih i drugih nesreća, navedene mjere zaštite i spašavanja će vršer: - Služba u čijoj je nadležnosti zdravstvo, rad i socijalna skrb, - Zavod za javno zdravstvo Županije - Federalna direkcija robnih rezervi, - Dom zdravlja, - Crveni križ Općine, - Služba medicinske pomoći Općine (kada bude formirana).	-Općinska tijela za područje zdravstva, - Općinski zavodi za javno zdravstvo, i zdravstvene ustanove.	Federalna direkcija robnih rezervi	-Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine ŽZH“), broj: 3/13, 21/17, 23/20 i 19/22), -Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Službene novine F BiH“, broj: 29/05) -Zakon o Crvenom križu („Službene novine F BiH“, broj :28/06), - Zakon o veterinarstvu („Službene novine F BiH“, broj: 46/00).

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
MEDICINSKA POMOĆ	Kad dođe do pojave prirodne i druge nesreće koje su definirane člankom 3. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, ugroženi su ljudi i materijalna dobra. Izdvajaju se sljedeće posljedice: -ranjavanje, ozljeđivanje, oboljenje i smrt ljudi, -pojava epidemija (zaraznih bolesti ljudi), -nestašica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi, -nedostatak vode i onečišćenje vode za piće, -mikrobiološko onečišćenje rijeka i vodotoka, -nedostatak smještajnog prostora za smještaj većeg broja ljudi, -narušeni su higijenskih uvjeti života stanovništva, što povećava mogućnost pojava i širenja velikog broja bolesti u epidemijskom obliku.	U slučaju prirodnih nesreća koje zahtijevaju maksimalnu medicinsku zaštitu ugroženog stanovništava provode se sljedeće mjere i postupci: - nakon procjene stanja na ugroženom području utvrđivanja stanja aktivirat će se Općinski stožer civilne zaštite, - stavljaju se u funkciju zaštite i spašavanja ljudi iz nadležnih tijela i institucija iz medicinske oblasti, - nakon proglašenja prirodne i druge nesreće i stavljanja u funkciju Općinskog stožera civilne zaštite, Stožer izdaje Zapovijed za angažiranje službi za medicinsku pomoć na ugroženom području, kao i Zapovijed za angažiranje drugih snaga i sredstava pravnih osoba i građana koji mogu pomoći u provođenju medicinske zaštite, - organizira smještaj za stradale u (škole, hotele i sl.). - medicinsku trijažu ranjenih, povrijeđenih i oboljelih građana, - osiguranje medicinskim lijekovima, sanitetskim i drugim materijalom za potrebe zdravstvenog osiguranja ugroženih, - vakcinacija stanovništva, - osiguranje medicinskim lijekovima, krvlju i krvnom plazmom, sanitetskim i drugim materijalom za potrebe zdravstvenog osiguranja ugroženih, laboratorijsko ispitivanje uzoraka i prijavljivanje eventualnih zaraznih bolesti, - kako ne bi došlo do širenja zaraznih bolesti vrši se sustavno suzbijanje prijenosnika zaraznog oboljenja, i to zatvaranjem graničnih prijelaza, izdvajanjem oboljelih ljudi od zdravih smještanjem u bolničke kapacitete ili karantene.	- Služba u čijoj je nadležnosti zdravstvo, rad i socijalna skrb, - Zavod za javno zdravstvo Županije, -Dom zdravlja, - Općinski stožer civilne zaštite, -Crveni križ Općine.	- Nadležne zdravstvene ustanove, -Služba za medicinsku pomoć ŽZH, - Općinska tijela za zdravstvo, - Županijski zavod za javno zdravstvo, - Nadležne zdravstvene ustanove, -Služba za medicinsku pomoć (kada bude formirana).	- Općinska tijela za zdravstvo, - Županijski zavodi za javno zdravstvo.	

FAZA III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
MEDICINSKA POMOĆ	Nakon proglašenja prestanka prirodnih ili drugih nesreća koje su definirane člankom 3. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine f BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), a kojima su bili ugroženi ljudi i materijalna dobra izdvajaju se sljedeće mjere na saniranju tih posljedica: - medicinsko zbrinjavanje, ozlijeđenih i pokop poginulih, - monitoring i praćenje stanja epidemija (zaraznih bolesti ljudi), - osiguranje poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi, - osiguranje vode za piće, - monitoring i praćenje stanja rijeka i vodotoka, - osiguranje smještajnog prostora, - monitoring i praćenje higijenskih uvjeta života stanovništva, radi onemogućavanja ponovnog pojavljivanja i širenja velikog broja bolesti u epidemijskom obliku.	Nakon proglašenja prestanka stanja prirodne i druge nesreće sve zdravstvene ustanove prelaze na redovit način rada s tim da poduzimaju sljedeće mjere: -vrši se procjena posljedica i šteta na svim materijalnim dobrima, -mjerodavna tijela i institucije u prvom redu medicinske ustanove vrše odgovarajuće procjene, trijažu i liječenje oboljelih, a u suradnji sa javnim komunalnim poduzećem vrše sanaciju ugroženog područja odnosno identifikaciju i pokop umrlih, -organiziraju neprestano zdravstvene i higijensko-epidemiološke operacije, -vrši se stalni nadzor hrane za prehranu ljudi, -stalno se prati epidemiološka situacija, -vrši se ispitivanje zdravstvene ispravnosti i kvalitete namirnica biljnog i životinjskog podrijetla, -redovito se provodi dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija.	-Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, -Zavod za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke.	-Službe za zaštitu i spašavanje, -Službe zaštite i spašavanja i postrojbe civilne zaštite Općine, -Zdravstvene organizacije (bolnice, domovi zdravlja) -komunalna poduzeća.	- Federalno ministarstvo zdravstva, - Zavod za javno zdravstvo Bosne i Hercegovine.	

IV-10 Zaštita i spašavanje životinja (epizootije) i namirnica životinjskog podrijetla na području općine Posušje

Procjenom ugroženosti Općine Posušje od prirodnih i drugih nesreća utvrđeno je da područje Općine može biti ugroženo od zaraznih bolesti, a što može prouzročiti, osim ekonomskih šteta, opasnost i po zdravlje ljudi u slučaju pojave zoonoza kao što su bruceloza, antrax, tuberkuloza, a što može prerasti u panzootiju.

U cilju smanjenja ugroženosti od zaraznih bolesti, u skladu sa člancima 2. 3. i 4. Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara ("Službene novine F BiH", broj: 8/11), izrađuje se Plan zaštite i spašavanja životinja i namirnica životinjskog podrijetla u tri faze i to:

- faza I - faza preventivne zaštite,
- faza II - faza spašavanja,
- faza III- faza otklanjanja nastalih posljedica.

Faza preventivne zaštite

Faza preventivne zaštite podrazumijeva sprječavanje u lokaliziranju pojava parazitarnih, zaraznih i uzgojnih bolesti, nadzor životinja, sirovina, proizvoda i otpadaka životinjskog podrijetla, kontrolu ispravnosti stočne hrane i vode, s ciljem smanjenja šteta na materijalnim dobrima, odnosno smanjenje posljedica po ljude. Pored toga, u ovoj fazi utvrđuju se područja u Općini koja mogu biti zahvaćena zaraznom bolesti.

Nadležna tijela pojačanim inspekcijskim nadzorom sprječavaju unos i distribuciju zaraženih životinja i namirnica životinjskog podrijetla koje ne zadovoljavaju propisane standarde.

Kroz ovu fazu nadležna Općinska tijela iz oblasti veterinarstva, zdravstva i okoliša koji kroz redovitu djelatnost ostvaruju provođenje zaštite ljudi i životinja od epizootija, ostvare punu suradnju radi sprječavanja, širenja zaraznih bolesti na životinjama.

Radi neškodljivog uklanjanja strvina, odnosno proizvoda životinjskog podrijetla proizvedenih od oboljelih životinja zaraženim zaraznim bolestima, a s ciljem sprječavanja širenja zaraznih bolesti na ljude i životinje, potrebno je na više lokaliteta osigurati izgradnju objekata za neškodljivo uklanjanje gore navedenog ili osigurati najmanje 1 spalionicu.

Radi sprječavanja širenja bolesti, odnosno liječenja životinja potrebno je na svim razinama planiranja utvrditi pregled, odnosno sačiniti bazu podataka o veterinarskim ljekarnama, stručnim kadrovima koji rade u veterinarskim stanicama i drugim institucijama koje se bave veterinarstvom.

Radi zaštite namirnica životinjskog podrijetla sačiniti bazu podataka o vrsti i količini proizvoda životinjskog podrijetla, kao i prostora, odnosno skloništa za smještaj i zbrinjavanje istih od eventualne kontaminacije kemijskim i drugim sredstvima i sl.

Faza spašavanja

U ovoj fazi odgovora se na prirodnu i drugu nesreću, planiraju se i provode mjere i postupci, odnosno vrši se spašavanje ugroženih životinja i namirnica životinjskog podrijetla u odgovarajuća skladišta za tu namjenu. To čine odgovarajuće službe zaštite i spašavanja, gospodarska društva, pravne osobe i građani u slučaju nastanka ili u tijeku prirodne nesreće.

U slučaju da prirodna i druga nesreća bude takvih razmjera da pored ugrožavanja ljudi može ili je već prouzročila materijalne štete na materijalnim dobrima (životinje i namirnice životinjskog podrijetla), i kada je općinski Načelnik proglasio stanje prirodne ili druge nesreće, koja je obuhvatila cijelu Općinu zahtjeva sveobuhvatne mjere i angažiranje svih tijela vlasti, pravnih subjekata, udruženja građana u borbi i suzbijanju epizootia, odnosno panzootiju.

Temeljem toga, Općinski stožer civilne zaštite izdaje odgovarajuće potvrde nadležnim tijelima iz oblasti veterinarstva Općine, kao i svim institucijama, naznačenim u prethodnom stavku, za sudjelovanje u zaštiti i spašavanju ljudi, životinja i materijalnih dobara.

Potencijalna opasnost od pandemijske gripe postaje sve izvjesnija nakon epizootija visoko patogenog A/H5N1 virusa ptičje gripe kod ptica, a zatim i među domaćom perad, sa registriranim prelaskom virusa i na ljude. Pretpostavlja se da će A/H5N1 mutirati i adaptirati se na ljude, pa će steći visoku kontagioznost, što bi uvjetovalo pojavu pandemije gripe. S tim u vezi, potrebno je poboljšati suradnju i hitnu razmjenu informacija između veterinarske i javno zdravstvene službe, radi pravovremene zaštite izloženih osoba, procjene rizika te komunikacija sa javnošću radi postizanja svjesnosti.

Faza otklanjanja nastalih posljedica

Ova faza podrazumijeva stvaranje uvjeta za normalizaciju života na ugroženom području. Nakon prestanka prirodne i druge nesreće, ove aktivnosti provode nadležna izvršna tijela vlasti, nadležne službe svako u svojoj nadležnosti. Nastavljaju se vršiti procjene šteta na materijalnim i drugim dobrima.

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZARAZNE BOLESTI EPIZOOTIE - PANDEMIE	Masovne pojave epizootija i panzootija mogu ugroziti životinje i materijalna dobra, a za posljedicu mogu imati i masovne epidemije koje ugrožavaju i živote ljudi. Izdvajaju se sljedeće pojave: - pojavu epizootija (zaraznih bolesti kod životinja), kao i bolesti koje se sa životinja prenose na ljude (zoonoze), - pojava pandemija kao masovnih zaraznih bolesti (NHP-1) koje dovodi do smrtnih posljedica po ljude, - kontaminaciju poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima odnosno otpadnim tvarima koje mogu ugroziti životinje, - kontaminaciju vodotokova i izvorišta pitke vode i time prouzročiti nedostatak vode za piće za ljude i za napajanje životinja.	U cilju poduzimanja preventivnih mjera zaštite i spašavanja potrebno je da nadležna tijela iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u skladu sa svojim ovlastima izvrše: -kroz inspekcijski nadzor u svim privrednim društvima i pravnim osobama koje se bave proizvodnjom i prometom životinja i namirnica životinjskog podrijetla provjere funkcionalnost provedbenih propisa iz ove oblasti, -pojačanje inspekcijskog nadzora pri uvozu zaraženih životinja i namirnica životinjskog podrijetla koje ne zadovoljavaju propisane standarde spriječiti unos zaraznih bolesti. Pored navedenog nadležna tijela i institucije su dužni: -ostvarivati punu suradnju sa nadležnim općinskim tijelima koja se kroz svoju redovitu djelatnost bave zaštitom i spašavanjem životinja i namirnica životinjskog podrijetla, -formirati stožere civilne zaštite, za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja, imenovati povjerenike civilne zaštite, formirati operativne centre civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja, -napraviti registar životinja (krupne i sitne stoke), -napraviti registar objekata za smještaj životinja.	Zavod za poljoprivredu ŽZH, Služba za veterinarske poslove ŽZH, Komunalno poduzeće, Služba za gospodarstvo, Odsjek za inspekcijske poslove i Odsjek za civilnu zaštitu.	Zavod za poljoprivredu ŽZH, -Općinska tijela za oblast: poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, zdravstva, Zavod za javno zdravstvo ŽZH,, Federalna direkcija robnih rezervi Županijska uprava za inspekcijske poslove, -Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša.	-Općinska tijela iz područja: poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva i zdravstva, - Federalna direkcija robnih rezervi.	- Zakon o veterinarstvu ("Službene novine F BiH", broj: 46/00), - Zakon o veterinarstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 34/02), - Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Službene novine FBiH", br. 29/05), - Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine ŽZH“), broj: 3/13, 21/17, 23/20 i 19/22), - Zakon o vodama ŽZH („Narodne novine ŽZH“, broj: 12/15), - Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine ŽZH“, broj: 8/13),

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZARAZNE BOLESTI EPIZOOTIE - PANDEMIE		U okviru plana zaštite i spašavanja životinja i namirnica životinjskog podrijetla napraviti i plan zbrinjavanja životinja i namirnica životinjskog podrijetla: - izvršiti registraciju objekata vodoopskrbe, odnosno odrediti rezervna izvorišta na kojima bi se moglo vršiti napajanje stoke, - osigurati financijska sredstva za provođenje preventivnih i operativnih mjera zaštite životinja i namirnica životinjskog podrijetla, to jest provođenje vakcinacije, osiguranja lijekova i drugog sanitetskog materijala, - osigurati izgradnju objekata za neškodljivo uklanjanje strvina, odnosno proizvoda životinjskog podrijetla proizvedenih od oboljelih životinja ili osigurati jednu stacionarnu spalionicu, - Napraviti bazu podataka o veterinarskim ljekarnama, stručnim kadrovima koji rade u veterinarskim stanicama i drugim institucijama koje se bave veterinarstvom, - Napraviti bazu podataka o vrsti i količini proizvoda životinjskog podrijetla, kao i prostora, odnosno skloništa za njihov smještaj i zbrinjavanje od eventualne kontaminacije kemijskim i drugim sredstvima i sl. Sprovesti dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju prostora i objekata u kojima borave životinje.				

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZARAZNE BOLESTI EPIZOOTIE - PANDEMIJE	Kad dođe do masovnih pojava epizootija i pandemija ugrožene su životinje i materijalna dobra, a za posljedice ima masovne epidemije koje ugrožavaju i živote ljudi. Izdvajaju se sljedeće posljedice: - pojavu epizootija (zaraznih bolesti kod životinja), kao i bolesti koje su prenesene sa životinja na ljude (zoonoze), - pojava pandemija kao masovnih zaraznih bolesti (NHP-1) koje dovode do smrtnih posljedica po ljude, - kontaminacija poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima odnosno otpadnim tvarima koje mogu ugroziti životinje, - kontaminacija vodotokova i izvorišta pitke vode i time prouzročiti nedostatak vode za piće za ljude i za napajanje životinja.	U slučaju većih razmjera i pojava zaraznih bolesti kod životinja (epizootija) i pandemija kod ljudi, provode se sljedeće mjere i postupci: - nakon procjene stanja na ugroženom području i utvrđivanja stanja aktivirat će se Općinski stožer civilne zaštite, stavljaju se u funkciju zaštite i spašavanja životinja i namirnica životinjskog podrijetla nadležna tijela i institucije iz područja zaštite i spašavanja životinja i namirnica životinjskog podrijetla, - aktiviraju se odgovarajuće snage i sredstva pravnih osoba, a odnose se na sve veterinarske ljekarne, materijalno-tehnička sredstva i kadrove kojima raspolažu veterinarske stanice, - radi zaštite stočnog fonda, a u nedostatku stočne hrane prouzrokovane velikim sušama, Federalna direkcija robnih rezervi, tržište opskrbljuje dodatnim količinama stočne hrane iz robnih rezervi, - vrši se zbrinjavanje ugroženih i nastradalih životinja i namirnica životinjskog podrijetla, - nakon evakuacije i zbrinjavanja životinja pristupa se pružanju prve veterinarske pomoći, - kako ne bi došlo do širenja zaraznih bolesti vrši se izdvajanje oboljelih životinja od zdravih životinja,	- Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite - Zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke, - Zavod za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke, - Federalna direkcija robnih rezervi, - Općinski stožer civilne zaštite, - Županijska uprava za inspeksijske poslove, - Veterinarska stanica.	- Pravne osobe koje se bave veterinarskom djelatnošću, - Služba za veterinarske poslove.	- Općinska tijela za područje: poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, zdravstva i veterinarstva, - Županijski zavodi za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke, - Federalna direkcija robnih rezervi, - Općinski stožer civilne zaštite, - Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke.	

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZARAZNE BOLESTI (EPIZOOTIJE)		- donosi se zapovijed o zabrani ili ograničavanju kretanja životinja, odnosno zabranjuje se održavanje stočnih sajmova, izložbi, kao i zabrana rada tržnica, i obavljanje trgovine životinjama, i trgovine proizvodima životinjskog podrijetla, hranom za životinje i drugim predmetima kojima se može prenositi zarazno oboljenje, - obzirom da u ovom periodu prijeti opasnost da se zaraza prenese i na ljude zabranjuje se klanje kopitara, papkara i peradi, - ograničava se i kretanje osoba koje dolaze u dodir sa zaraženom ili na zarazu sumnjivom životinjom, te proizvodima životinjskog podrijetla koji potječu od takve životinje, - u ovom periodu odnosno u ovoj fazi vrši se dezinfekcija, deratizacija i dezinsekcija predmeta, opreme, objekata, prijevoznih sredstva te drugih mjesta, područja i površina na kojima je boravila zaražena životinja, odnosno bili proizvodi životinjskog podrijetla.	Služba za gospodarstvo- Odsjek civilne zaštite, -Zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, -Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke, -Zavod za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke, -Federalna direkcija robnih rezervi, -Općinski stožer civilne zaštite, -Županijska uprava za inspekcijske poslove.	- Pravne osobe koje se bave veterinarskom djelatnošću.	Općinska tijela za područje: poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, zdravstva i veterinarstva, - Uprava za inspekcijske poslove, - Općinski stožer civilne zaštite.	

FAZA III – FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi otklanjanja nastalih posljedica	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZARAZNE BOLESTI (EPIZOOTIJE)	Nakon završetka masovnih pojava epizootija i pandemija kojima su bile ugrožene životinje i materijalna dobra, a za posljedice imale i masovnu epidemiju koja je ugrozila živote ljudi, izdvajaju se sljedeće mjere na saniranju tih posljedica: - kompletna asanacija područja, - monitoring ili praćenje stanja epizootija (zaraznih bolesti kod životinja), kao i bolesti koje su prenesene sa životinja na ljude (zoonoze) – radi onemogućavanja ponovnog pojavljivanja, - monitoring ili praćenje stanja pandemija kao masovnih zaraznih bolesti (NHP-1) koja je dovela do smrtnih posljedica po ljude - radi onemogućavanja ponovnog pojavljivanja, - monitoring ili praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta, - praćenje stanja na vodotocima i izvorištima pitke vode.	Nakon proglašenja prestanka epidemije, odnosno pandemije i radi otklanjanja posljedica poduzimaju se sljedeće mjere: - vrši se procjena posljedica i šteta na svim materijalnim dobrima, - poduzimaju mjere na saniranju posljedica, - poduzimaju se mjere za praćenje stanja koje će onemogućiti ponovnu pojavu bolesti-epizootije, odnosno pandemije, - osiguravaju dovoljne količine hrane i vode za ishranu ljudi i životinja, - vrši se ispitivanje i kontrola zemljišta koje je bilo ugroženo epizootijom, odnosno pandemijom, - vrši se ispitivanje i kontrola kvaliteta stočne hrane, - radi osiguranja zoohigijenskih i drugih veterinarsko-zdravstvenih uvjeta uzgoja i korištenja životinja vrši se dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija, - vrši se ispitivanje zdravstvene ispravnosti i kvaliteta proizvoda životinjskog podrijetla, kako ne bi došlo do inficiranosti ovih proizvoda zaraznim infektom, - vrši se obnavljanje stočnog fonda.	-Služba za gospodarstvo-Odsjek za civilnu zaštitu, -Zavod za poljoprivredu Županije - Zapadnohercegovačke, -Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije - Zapadnohercegovačke -Zavod za javno zdravstvo Županije - Zapadnohercegovačke, -Federalna direkcija robnih rezervi, -Općinski stožer civilne zaštite, -Županijska uprava za inspeksijske poslove.	-Pravne osobe koje se bave veterinarskom djelatnošću.	-Općinska tijela za područje: poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, zdravstva i veterinarstva, - županijska i općinska komisije za procjenu štete.	

IV-11 Asanacija terena na području općine Posušje

Asanacija terena na području općine Posušje podrazumijeva sve postupke i mjere koje se sastoje na poduzimanju sanitarno-higijenskih i sanitarno-tehničkih mjera na terenu, u naselju i stambenim i drugim objektima, u cilju sprječavanja širenja zaraze, epidemije i drugih štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra, a obuhvaća provođenje sljedećih radnji: uklanjanje, identifikaciju i pokop poginulih ljudi, uklanjanje strvina uginulih životinja, dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju objekata i terena i uklanjanje otpadnih i štetnih tvari koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i okoliša.

Kako u miru, tako i uvjetima prirodne nesreće i drugih nesreća, glavni stručni nositelji asanacije terena su specijalizirane službe u okviru svoje djelatnosti i to: zdravstvena, veterinarska, komunalne (vodovod, kanalizacija, gradska groblja) i druge specijalizirane institucije koje rade na zaštiti čovjekove okoline, kao i tijela unutarnjih poslova.

Pri provođenju mjera asanacije terena potrebno je utvrditi:

- zadatke i dužnosti svih specijaliziranih postrojbi civilne zaštite za asanaciju terena,
- vrijeme i način uvođenja u akciju i vrijeme i način provođenja određenih mjera asanacije,
- materijalno-tehničku opremljenost postrojbi civilne zaštite za asanaciju i njihov način opskrbljivanja u tijeku provođenja asanacijskih mjera,
- način i mjesto uklanjanja zagađenih voda iz vodnih objekata,
- privremeni način opskrbljivanja higijenski ispravnom vodom za vrijeme provođenja asanacijskih mjera vode i vodnih objekata,
- način i mjesto uklanjanja otpadnih i zagađenih tvari,
- mjesto i način uklanjanja uginulih životinja,
- način transporta životinjskih strvina do mjesta uklanjanja ili prerade,
- sabirni punktovi i druge mjere oko uklanjanja strvina,
- mjesto i način sahranjivanja leševa ljudi,
- sabirni punktovi za identifikaciju i sudsko-medicinsku ekspertizu,
- način transporta leševa ljudi do sabirnih punktova i od tih punktova do mjesta za sahranjivanje,
- mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u tijeku provođenja svih asanacijskih radnji.

Općinski stožer civilne zaštite neposredno rukovodi asanacijom terena na isti način kao i sa ostalim mjerama zaštite i spašavanja u miru i za vrijeme trajanja prirodne i druge nesreće. Stožer sudjeluje u izradi procjene ugroženosti, procjeni raspoloživih snaga i mogućnosti i načinu njihovog provođenja: planiranju, programiranju, ostvarivanju, usmjeravanju aktivnosti, izvršavanju zadataka i kontroli istih. Nakon provođenja naprijed navedenih mjera vrši kontrolu i pruža stručnu pomoć tijelima i pravnim osobama.

Općinski stožer civilne zaštite i pripadnici stožera pojedinačno rade na provođenju zadataka po mjeri asanacije terena, stalno i neposredno surađuju sa nadležnim općinskim službama. Kroz ovu suradnju ostvaruje se uvid u stanje na području općine, ocjenjuju potrebe i predlažu angažiranje postrojbi specijalizirane namjene i drugih snaga.

Svi subjekti u provođenju asanacije terena trebaju međusobno koordinirati, da se dopunjuju i da djeluju kao cjelina.

Na osnovu naprijed navedenih činjenica, pristupa se izradi Plana asanacije terena na području Općine Posušje , u tri faze:

- faza I - faza preventivne zaštite,
- faza II - faza spašavanja,
- faza III - faza otklanjanja nastalih posljedica.

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ASANACIJA	Posljedice prirodne ili druge nesreće kao što su pojave epizootije, kontaminacija poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima, odnosno otpadnim tvarima, nestašica poljoprivrednih proizvoda za prehranu životinja, nedostatak i onečišćenje vode za napajanje životinja, mogu prouzrokovati masovna uginuća životinja.	U fazi prevencije radi eventualne provedbe mjera asanacije sva nadležna tijela trebaju: - utvrditi privremeni plan opskrbljivanja higijenski ispravnom vodom za vrijeme provođenja asanacijskih mjera vode i vodnih objekata, - unaprijed utvrditi način i mjesto uklanjanja otpadnih i zagađenih tvari, - unaprijed odrediti mjesta i način uklanjanja uginulih životinja, - utvrditi način transporta i sredstava za transport životinjskih strvina do mjesta uklanjanja ili prerade, - unaprijed odrediti sabirne punktove i druge mjere oko uklanjanja životinja, - odrediti mjesta i način sahranjivanja strvina i leševa ljudi, - odrediti sabirne punktove za identifikaciju i sudsko-medicinsku ekspertizu.	- Općinska tijela iz područja: zdravstva, rada i socijalne skrbi, gospodarstva, poljoprivrede, - Općinski stožer civilne zaštite, - Služba civilne zaštite, - Zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, - Zavod za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke.	- Pravne osobe koje se bave komunalnom djelatnošću kao i zdravstvene i veterinarske ustanove.	- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi Županije Zapadnohercegovačke, - Ministarstvo gospodarstva ŽZH,, - Zavod za poljoprivredu ŽZH.	- Zakon o veterinarstvu ("Službene novine FBiH", broj: 46/00), - Zakon o veterinarstvu u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 34/02), - Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Službene novine FBiH", br. 29/05), - Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine ŽZH“), broj: 3/13, 21/17, 23/20 i 19/22).

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ASANACIJA	Kad dođe do pojave prirodne ili druge nesreće kao što su pojava epizootije, kontaminacija poljoprivrednog zemljišta raznim fekalnim tvarima, odnosno otpadnim tvarima i nastane nestašica poljoprivrednih proizvoda za prehranu životinja, kao i nedostatak i onečišćenje vode za napajanje životinja, dolazi do masovnih uginuća životinja.	U slučaju prirodne nesreće većih razmjera koje zahtjeva asanaciju provode se sljedeće mjere i postupci: - sve službe i druga tijela Općine, zdravstvene, veterinarske, druge ustanove stavljaju se u funkciju zaštite i spašavanja, - nakon proglašenja prirodne i druge nesreće i stavljanja u funkciju Općinskog stožera civilne zaštite, Stožer izdaje Zapovijed za angažiranje snaga i sredstava koji su određeni za asanaciju, - u slučaju potrebe aktiviraju se i druge odgovarajuće snage i sredstva pravnih osoba na zaštitu i spašavanju s tim da će Općinski stožer donositi Zapovijedi prema saznanjima o resursima koje imaju druge pravne osobe i usmjeravati ih na ugrožena područja.	- Općinska tijela iz područja: zdravstva, rada i socijalne skrbi, gospodarstva, poljoprivrede, - Općinski stožer civilne zaštite, - Služba civilne zaštite, - Zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, - Zavod za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke.	- Pravne osobe koje se bave komunalnom djelatnošću kao i zdravstvene i veterinarske ustanove, - Policijske snage.	- Općinska tijela iz područja: zdravstva, veterinarstva, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Županijski zavod za javno zdravstvo.	

FAZA III – FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi otklanjanja nastalih posljedica	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ASANACIJA	Nakon prestanka prirodnih i drugih nesreća koje su dovele do masovnih uginuća životinja, vrši se: - monitoring i praćenje stanja epizootija (zaraznih bolesti kod životinja), - monitoring i praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta, - praćenje stanja na vodotocima i izvorištima pitke vode.	Nakon proglašenja prestanka stanja prirodne i druge nesreće u mjeri „asanacija“ provode se sljedeće aktivnosti: - vrši se procjena posljedica i šteta na svim materijalnim dobrima, - naknadno uklanjanje, identificiranje i pokop poginulih ljudi, - naknadno uklanjanje strvina uginulih životinja, - redovito vršenje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije objekata i terena, - naknadno uklanjanje otpadnih i štetnih tvari koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i okoliš.	- Općinska tijela iz područja: zdravstva, veterinarstva, rada i socijalne skrbi, gospodarstva, poljoprivrede, - Općinski stožer civilne zaštite, - Služba civilne zaštite, - Zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, - Zavod za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke.	-Pravne osobe koje se bave komunalnom djelatnošću kao i zdravstvene i veterinarske ustanove.		

IV-12 Zaštita okoliša na području općine Posušje

U cilju smanjenja ugroženosti okoliša na području općine Posušje odnosno smanjenja šteta u oblasti okoliša (zrak, voda i zemljište), koje mogu izazvati direktne ili indirektne posljedice po živote ili zdravlje ljudi, izrađuje se Plan zaštite i spašavanja okoliša kroz tri faze:

- faza I - faza preventivne zaštite,
- faza II - faza spašavanja,
- faza III - faza otklanjanja nastalih posljedica.

Faza preventivne zaštite

Ova faza obuhvaća mjere i postupke, odnosno redovite planske aktivnosti nadležnih tijela i institucija radi stvaranja preduvjeta za onemogućavanje nastanka prirodnih i drugih nesreća, a ako se desi prirodna i druga nesreća da posljedice budu što manje štetne za društvenu zajednicu.

U ovoj fazi nadležna tijela Općine Posušje dužna su:

- ažurirati odgovarajuće zakonske odnosno provedbene akte iz područja zaštite okoliša i druge propise koji su u neposrednom dodiru sa ovom djelatnošću,
- izraditi odgovarajuće planove zaštite okoliša,
- organizirati odgovarajuću obuku iz oblasti zaštite okoliša,
- osigurati financijska sredstva za provođenje preventivnih i drugih mjera zaštite okoliša,
- radi pravovremene zaštite od kemijskih agensa stvarati baze podataka industrijskih onečišćivača i redovito ažurirati popise rizičnih područja i pravnih osoba kemijske industrije u kojima se proizvode, koriste u proizvodnji, skladište ili odlažu opasne kemijske tvari i druge izvore rizika po ljude i materijalna dobra i životnu sredinu (rizike lokalnih i prekograničnih razmjera) sa podacima o vrsti onečišćenja i potencijalnoj opasnosti po okoliš u cjelini,
- obrazovati i osposobljavati stručne ekipe i osigurati opremu i sredstva za brze intervencije u zaštiti ljudi i materijalnih dobara od opasnosti i posljedica tehnološke ili ekološke nesreće,
- redovnim inspekcijским nadzorom osiguravati provođenje svih mjera zaštite okoliša, utvrđenih zakonom i podzakonskim propisima, kao dio dugoročnih preventivnih mjera, u skladu sa Programom razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Općini Posušje, potrebno je realizirati projekt "Izrada katastra izvorišta vode za piće" čiji su nosioci izrade Općinska tijela iz nadležnosti: gospodarstva, zdravstva, vodoprivrede i ispitivanja ispravnosti voda, rada i socijalne skrbi, Služba civilne zaštite i Zavod za poljoprivredu Županije,
- kao dio dugoročnih preventivnih mjera, u skladu sa Programom razvoja, potrebno je realizirati projekt "Izrada katastra područja ugroženog opasnim otpadom s akcentom na poljoprivredno zemljište" čiji je nosilac izrade Općinska služba za gospodarstvo, inspekcijски nadzor i civilnu zaštitu.

Faza spašavanja

U fazi spašavanja odgovora se na prirodnu i drugu nesreću, provode se mjere i postupci koji se sastoje u poduzimanju brzih aktivnosti i mjera zaštite i spašavanja od uništavanja i zagađivanja okoliša, koje je nastalo kao rezultat drugih prirodnih nesreća, a pored ostalog nastalih uslijed:

- tehničko-tehnoloških havarija u industriji, posebno kemijskoj, farmaceutskoj, u prometu, kao i drugih nesreća i katastrofa čije posljedice mogu ugroziti okoliš, a naročito prirodne resurse,
- ispuštanja toksičnih i štetnih kemijskih i drugih tvari u okoliš iz industrijskih i termoenergetskih postrojenja, motornih vozila i individualnih ložišta u domaćinstvima u količinama koje uzrokuju emisijske koncentracije u vodi, zraku i tlu iznad maksimalno dozvoljenih granica,
- odlaganje komunalnog, industrijski-tehnološkog i drugog čvrstog i tekućeg otpada,
- djelovanja vremenskih nepogoda na okoliš (snježne padavine, poplave, suša, klizišta) kao i drugih prirodnih nepogoda.

Nakon proglašenja stanja prirodne i druge nesreće na području Općine, Općinski stožer civilne zaštite donosi odgovarajuće zapovijedi za angažiranje nadležnih općinskih službi, a posebno općinski službi zaštite i spašavanja i drugih subjekata, njihovih snaga i sredstava za zaštitu okoliša, koje mogu imati posljedice po živote i zdravlje ljudi, u skladu sa njihovim nadležnostima.

Općinski stožer civilne zaštite usmjerava provođenje svojih zapovjedi na aktiviranju snaga i sredstava privrednih društava iz oblasti proizvodnje i prometa kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, pravnih osoba koje prevoze ili se koriste tim sredstvima, odgovarajućih službi zaštite i spašavanja, pravnih osoba i građana.

Prilikom predlaganja mjera Općinski stožer civilne zaštite, treba voditi računa da je ova mjera uvijek povezana sa drugim mjerama zaštite i spašavanja kako je to obrađeno u fazi prevencije i obrazloženju rada Općinskog stožera civilne zaštite po drugim mjerama.

Faza otklanjanja nastalih posljedica

U ovoj fazi stvaraju se uvjeti za normalizaciju života na ugroženom području.

Nakon proglašenja prestanka stanja prirodne i druge nesreće, ove aktivnosti provode nadležna izvršna tijela vlasti i resorne službe svako u svojoj nadležnosti.

Nastavljaju se vršiti procjene šteta na materijalnim i drugim dobrima, i nakon toga provođenje svih drugih sanacijskih mjera, ispitivanje poljoprivrednog zemljišta i dr.

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZAŠTITA OKOLIŠA		U ovom djelokrugu nadležna tijela Općine svatko iz svoje nadležnosti: - izrađuju odgovarajuće planove zaštite i spašavanja, - pripremaju odgovarajuće planove i programe obuke nadležnih struktura i vrše njihovu realizaciju, - ostvaruju punu suradnju sa općinskim tijelima koji se kroz svoju redovitu djelatnost bave zaštitom okoliša,. - vrše stalni monitoring kvalitete vode za piće, poljoprivrednog zemljišta, kvalitete zraka i drugo, - donose unutarnje i vanjske planove intervencije u privrednim društvima. - izrađuju registre industrijskih onečišćivača i redovito ažuriraju popise rizičnih područja i pravnih osoba kemijske industrije u kojima se proizvode, koriste u proizvodnji, skladište, prevoze ili odlažu opasne kemijske tvari koje mogu izazvati štetne posljedice po ljude i materijalna dobra i životnu sredinu.	Radi provođenja preventivnih mjera zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, navedene mjere zaštite i spašavanja obavljaju: -Općinske službe iz područja: zdravstva, zaštite okoliša, prostornog uređenja, gospodarstva, civilne zaštite, - Agencija za vodno područje rijeke Neretve, - Agencija za vodno područje Jadranskog mora, -Federalni zavod za agropedologiju.	- Služba za radiološko-kemijsko-biološku zaštitu F BiH, - Služba za kontrolu zemljišta (agropedologija) -Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima.	Radi potpunog provođenja preventivnih mjera zaštite i spašavanja potrebno je osigurati neophodnu suradnju sa nadležnim Općinskim tijelima - iz područja prostornog uređenja, oblasti okoliša i turizma, poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.	- Zakon o vodama ŽZH („Narodne novine ŽZH“, broj: 12/15), - Zakon o šumama („Narodne novine ŽZH“, broj: 8/13 i 6/20), - Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine ŽZH“, broj: 8/13), - Zakon o zaštiti prirode, (“Službene novine F BiH“,broj 66/13), - Zakon o zaštiti zraka (“Službene novine Federacije, broj: 33/03 i 4/10), - Zakon o upravljanju otpadom („Službene novine F BiH“, broj: 33/03 i 72/09), - Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu (“Službene novine BiH”, broj: 64/09), - Zakon o prometu eksplozivnih tvari i zapaljivih tečnosti i plinova (“Službeni list SR BiH”, broj: 39/89), - Uredba o sadržaju i nosiocima jedinstvenog informacijskog sustava, metodologiji prikupljanja i obradi podataka, te jedinstvenim obrascima na kojima se vode evidencije, (“Službene novine Federacije,broj: 33/07), - Uredba o tehničkim svojstvima koje građevine moraju zadovoljavati glede sigurnosti te načina korištenja i održavanja građevina, (“Službene novine Federacije, broj: 29 /07, 51/08 i 99/14),

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

R/ b	Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
	Uzrok	Posljedice					
1.	UGROŽAVANJE OKOLIŠA	I. Poplava kao prirodna pojava može prouzrokovati niz posljedica, koje se odnose na: - plavljenje privatnih, privrednih i drugih objekata, - velike materijalne štete na privatnim, privrednim i drugim infrastrukturnim objektima - kontaminaciju poljoprivrednog i drugog zemljišta raznim fekalnim tvarima i drugim štetnim tvarima koje mogu ugroziti bilje, - zamućivanje i zagađivanje izvorišta, odnosno vode za piće, tla, čime mogu biti ugroženi objekti stanovanja, privredni pomoćni i infrastrukturni objekti.	U slučaju nastanka poplava većih razmjera, Općinski stožer civilne zaštite zapovijeda: - angažiranje službe koja vrši stalni monitoring kvalitete higijenske ispravnosti vode za piće, - u slučaju potrebe Općinski stožer civilne zaštite izdaje Zapovijedi za angažiranje snaga i sredstava privrednih društava i drugih pravnih osoba i građana na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara, - pravovremeno sklanjanje i dislokaciju opasnih stvari u odgovarajuće sigurne objekte.	- Općinski stožer civilne zaštite, - Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite - Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, - Služba u čijoj je nadležnosti zdravstvo, socijalna skrb i rad, - Agencija za vodno područje rijeke Neretve, - Agencija za vodno područje Jadranskog mora, - Federalni zavod za seizmologiju i hidrometeorologiju, - Zavod za javno zdravstvo Županije.	- Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih stvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima.	-Općinska tijela iz djelokruga poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, zaštite okoliša. -Javno komunalno poduzeće, -Poduzeće za vodoopskrbu, -Općinska tijela iz oblasti zdravstva, -Županijski zavod za javno zdravstvo,	- Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine ŽZH“, broj: 7/24), -Zakon o građenju („Narodne novine ŽZH“, broj: 7/24).

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

R/ b	Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
	Uzrok	Posljedice					
2.	UGROŽAVANJE OKOLIŠA	2. Požar kao pojava može prouzrokovati niz negativnih posljedica a odnose se na: - ugrožavanje i gubitak ljudskih života djelovanjem prirodnih i drugih nesreća, kao i tehničko-tehnoloških havarija u industrijskim postrojenjima sa otrovnim tvarima, - rušenje objekata i zatrpavanje ljudi u ruševinama, - velike materijalne štete na privatnim, privrednim i drugim infrastrukturnim objektima, - kontaminaciju – zagađivanje RKB-agensima, ljudi, životinja i okoliša (zraka, vode i zemljišta).	U slučaju da dođe do požara većih razmjera, Općinski stožer civilne zaštite zapovijeda angažiranje: - dobrovoljnih vatrogasnih društva, - snaga i sredstava specijalizirane postrojbe civilne zaštite za hitne intervencije (kada bude formirana), - angažiranje Službe za radiološko-kemijsko-biološku zaštitu (kada bude formirana).	- Općinski stožer civilne zaštite, - Služba za gospodarstvo- Odsjek civilne zaštite - Zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, - Policijske snage, - Županijska uprava za inspeksijske poslove,	- Specijalizirana postrojba civilne zaštite za hitne intervencije (kada budu formirana) - Služba za radiološko-kemijsko-biološku zaštitu (kada budu formirana), - Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima.	- Općinska tijela iz djelokruga poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, zaštite okoliša, - Općinski stožer civilne zaštite.	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – faza preventivne zaštite.

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

R/ b	Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
	Uzrok	Posljedice					
3.	UGROŽAVANJE OKOLIŠA	3. Tehničko-tehnološke nesreće mogu prouzrokovati niz negativnih posljedica, koje se odnose na: - kontaminaciju ljudi, životinja i okoliša (zraka, vode i zemljišta) RKB agencijama, - rušenje objekata i zatrpavanje ljudi u ruševinama, - velike materijalne štete na privatnim, privrednim i drugim infrastrukturnim objektima.	U slučaju nastanka tehničko-tehnoloških nesreća, Općinski stožer civilne zaštite zapovijeda angažiranje: snaga i sredstava specijalizirane postrojbe civilne zaštite za hitne intervencije (kada bude formirana), - Službe za radiološko-kemijsko-biološku zaštitu (kada bude formirana), - Služba za spašavanje iz ruševina Lager d.o.o. Posušje.	- Služba za imovinsko-pravne, geodetske poslove, katastar, prostorno uređenje i zaštitu okoliša, - Služba za gospodarstvo-Odsjek civilne zaštite - Policijske snage, - Županijska uprava za inspeksijske poslove, - Zavod za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke.	- Služba za RKB zaštitu Županije (kada bude formirana), - Služba za kontrolu zemljišta, - Specijalizirana postrojba civilne zaštite za hitne intervencije (kada bude formirana), - Gospodarska društva koje se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari.	- Općinska tijela iz djelokruga: zdravstva, Okoliša i turizma, energetike, industrije i rudarstva, - Županijski zavod za javno zdravstvo ŽZH.	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – faza preventivne zaštite.

FAZA III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi otklanjanja nastalih posljedica	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZAŠTITA OKOLIŠA		Ova faza obuhvaća naročito slijedeće mjere: - vrši se analiza ispravnosti vode za piće, kao i vodotoka i podzemnih voda, - služba za kontrolu zemljišta vrši kontrolu zagađenosti zemljišta poljoprivrednog zemljišta polutantima (teškim metalima) i drugim štetnim tvarima i predlaže odgovarajuće mjere za sanaciju, - vrši se dekontaminacija kontaminiranog zemljišta, - vrši se zasijavanje poljoprivrednog zemljišta kulturama koje imaju manji rok dozrijevanja, - vrši se procjena šteta koje su izazvale prirodne i druge nesreće i tehničko-tehnološke havarije, - poduzimanje dodatnih mjera koje će onemogućiti dalje posljedice prirodnih i drugih nesreća.	- Služba za gospodarstvo, Odsjek za inspeksijske poslove i Odsjek za civilnu zaštitu, - Služba za financije, - Zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, - Federalni zavod za agropedologiju, - Federalni agromediteranski zavod Mostar, - zavod za javno zdravstvo Županije Zapadnohercegovačke, - Općinska komisija za procjenu šteta.	- Služba za kontrolu zemljišta (agropedologija), - Služba za RKB zaštitu (kada bude formirana), - Javno komunalno poduzeće, - Općinska i županijska komisije za procjenu šteta, - Gospodarska društva koja se bave proizvodnjom, prometom kemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravne osobe koje prevoze ili se koriste tim sredstvima.	- Općinska tijela za djelokrug: poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Županijski zavod za javno zdravstvo.	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – faza preventivne zaštite.

IV-13 Zaštita bilja i biljnih proizvoda na području općine Posušje

U cilju smanjenja ugroženosti, odnosno smanjenja šteta na bilju i biljnim proizvodima, kao i šteta na šumskim kulturama, koje mogu izazvati direktne ili indirektne posljedice po život ili zdravlje ljudi, izrađuje se Plan zaštite i spašavanja bilja i biljnih proizvoda i to kroz slijedeće faze:

- faza I - faza preventivne zaštite,
- faza II - faza spašavanja,
- faza III - faza otklanjanja nastalih posljedica.

Faza preventivne zaštite

Ova faza obuhvaća mjere i postupke, odnosno redovite planske aktivnosti nadležnih tijela i institucija radi stvaranja preduvjeta za onemogućavanje nastanka prirodnih i drugih nesreća, a ako se desi prirodna i druga nesreća da posljedice budu što manje štetne za društvenu zajednicu.

U ovoj fazi nadležna tijela Općine Posušje dužna su:

- izraditi odgovarajuće planove zaštite i spašavanja bilja i biljnih proizvoda,
- organizirati odgovarajuću obuku iz oblasti zaštite bilja i biljnih proizvoda, osoba koje se bave zaštitom bilja i biljnih proizvoda kao i proizvodnjom,
- osigurati odgovarajuća financijska sredstva za provođenje preventivnih i drugih mjera zaštite bilja i biljnih proizvoda,
- napraviti odgovarajuće baze podataka o poljoprivrednim i šumskim površinama, sjetvenoj strukturi poljoprivrednog zemljišta, vrsti zasijanih usjeva, broju poljoprivrednih ljekarni i drugim podacima značajnim za zaštitu bilja i biljnih proizvoda,
- napraviti bazu podataka o mogućem skladištenju bilja i biljnih proizvoda u odgovarajuća skladišta, odnosno silose, u slučaju prirodnih i drugih nesreća,
- inspekcijskim nadzorom osigurati provođenje svih mjera zaštite bilja i biljnih proizvoda, utvrđenih zakonom i podzakonskim propisima,
- kao dio dugoročnih preventivnih mjera, u skladu sa Programom razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Općini, potrebno je realizirati projekt "Programa zaštite šuma" čiji su nositelji izrade Služba za gospodarstvo i nadležna šumsko-gospodarska društva,
- kao dio dugoročnih preventivnih mjera, u skladu sa Programom razvoja, potrebno je realizirati projekt "Programa zaštite od poplava" čiji su nositelji izrade Služba za gospodarstvo - Odsjek civilne zaštite, Agencije za vodna područja rijeke Neretve i Jadranskog mora, Općinska tijela nadležna za oblast vodoprivrede i nadležna gospodarska društva iz područja vodoprivrede.

Faza spašavanja

Ovo je faza u kojoj se odgovora na prirodnu i drugu nesreću, provode se mjere i postupci, odnosno vrši se zaštita i uklanjanje ugroženog bilja i biljnih proizvoda u odgovarajuća skladišta za tu namjenu; sušenje, konzerviranje i prerada voća i povrća; ubiranje jestivog i ljekovitog bilja, krmnog i drugih vrsta bilja.

Nakon proglašenja stanja prirodne i druge nesreće na području Općine, Općinski stožer civilne zaštite donosi odgovarajuće zapovijedi za angažiranje nadležnih Službi i drugih Općinskih tijela, Općinske službe zaštite i spašavanja, njihovih snaga i sredstava na zaštiti i spašavanju bilja i uklanjanju u sigurne prostore, koje mogu imati posljedice po živote i zdravlje ljudi, kontrolu kvaliteta bilja i biljnih proizvoda, gašenje požara otvorenog prostora (šumski požari), ispitivanju higijenske ispravnosti vode za piće i drugo, u skladu sa njihovim nadležnostima.

Općinski stožer civilne zaštite, usmjerava provođenje svojih zapovijedi na aktiviranje odgovarajućih službi (poljoprivredne), te postrojbe civilne zaštite (za zaštitu i spašavanje bilja i biljnih proizvoda, RKB zaštitu, asanaciju terena, ako su formirane), privrednih društava iz oblasti poljoprivrede, šumarstva i opskrbljivanja, poljoprivrednih gazdinstava i individualnih poljoprivrednih proizvođača, pravnih osoba i građana.

Prilikom predlaganja zapovijedi, treba voditi računa da je ova mjera uvijek povezana sa drugim mjerama zaštite i spašavanja kako je to obrađeno u fazi prevencije i obrazloženju rada Općinskog stožera civilne zaštite po drugim mjerama.

Faza otklanjanja nastalih posljedica

U ovoj fazi stvaraju se uvjeti za normalizaciju života na ugroženom području.

Nakon proglašenja prestanka stanja prirodne i druge nesreće, ove aktivnosti provode nadležna izvršna tijela vlasti i nadležne službe, svako u svojoj nadležnosti.

Nastavljaju se vršiti procjene šteta na materijalnim i drugim dobrima, i nakon toga provođenje svih drugih sanacijskih mjera, nabavka novih sadnica - pošumljavanje, ispitivanje poljoprivrednog zemljišta i drugo.

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZAŠTITA BILJA I BILJNIH PROIZVODA		U ovom području nadležna tijela Općine svako iz svoje nadležnosti: - izrađuju odgovarajuće planove zaštite i spašavanja, - ostvaruju suradnju sa nadležnim tijelima i institucijama Županije koja se kroz svoju redovitu djelatnost bave zaštitom bilja i biljnih proizvoda, - vrše redovitu dekontaminaciju, dezinfekciju i deratizaciju svih vrsta skladišta prije skladištenja bilja i biljnih proizvoda, - vrše kontrolu kvantiteta i kvaliteta poljoprivrednih proizvoda i njihovih preradevina, mineralnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja, - planski pristupa izgradnji sustava za navodnjavanje radi sprječavanja posljedica velikih suša, - izrađuju baze podataka o materijalno-tehničkim sredstvima i opremi koje se koristi za zaštitu bilja i biljnih proizvoda u Županiji.	-Općinske službe koje su nadležne za djelokrug: šumarstva, vodoprivrede, poljoprivrede, -Federalni agromediterranski zavod Mostar.	-Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, preradom i skladištenjem biljnih i šumskih proizvoda.	Radi potpunog provođenja preventivnih mjera zaštite i spašavanja potrebno je osigurati neophodnu suradnju sa nadležnim Općinskim tijelima. -Općinska tijela iz djelokruga poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.	- Zakon o zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (“Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), - Zakon o zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine ŽZH“, broj: 23/20), - Zakon o vodama ŽZH („Narodne novine ŽZH“, broj: 12/15), - Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Službene novine F BiH“, broj: 52/09), - Zakon o šumama („Narodne novine ŽZH“, broj: 8/13 i 6/20), - Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine ŽZH“, broj: 8/13), - Uredba o planovima obrane od poplava (“Službene novine F BiH“, broj: 32/02), - Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu (“Službene novine BiH“, broj: 64/09), -Zakon o robnim rezervama („Službene novine F BiH“, broj: 46/99),

FAZA I - FAZA PREVENTIVNE ZAŠTITE NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi preventivne zaštite	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZAŠTITA BILJA I BILJNIH PROIZVODA		- izrađuju baze podataka o materijalno-tehničkim sredstvima i opremi koja se koristi za zaštitu šuma i šumskih proizvoda u Općini, - vrše poslove praćenja oštećenosti poljoprivrednog zemljišta polutantima (teški metali – olovo, kadmij, krom, nikal, cink i dr.), - vrše nadzor (praćenje stanja poljoprivrednog zemljišta i promjena u i na tlu), - uspostavlja zemljišni informacijski sustav poljoprivrednog zemljišta i vodi evidenciju poljoprivrednog zemljišta, - daju suglasnost za uporabu poljoprivrednog zemljišta, - izdaju mišljenja, ateste i certifikate za uporabu i korištenje poljoprivrednog zemljišta, - vrše kontrolu higijenske ispravnosti vode za piće.	-Federalna direkcija robnih rezervi, -Federalni zavod za agropedologiju, - Zavod za javno zdravstvo Županije,	- Služba za kontrolu zemljišta (agropedologija) Federacije, - Služba za RKB zaštitu Općine (kada bude formirana).	-Federalna direkcija robnih rezervi -Općinska tijela iz djelokruga poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Županijski zavod za javno zdravstvo.	- Pravilnik o minimumu sadržine općeg akta o održavanju, korištenju i osmatranju vodoprivrednih objekata ("Službene novine F BiH", broj 17/07), -Uredba o jedinstvenoj metodologiji za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine FBiH“, br.75/04, 38/06, 52/09, 56/09 i 36/14), - Pravilnik o utvrđivanju dozvoljenih količina štetnih i opasnih tvari u zemljištu i metode njihovog ispitivanja, ("Službene novine Federacije, broj: 72/09), - Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće ("Službeni glasnik BiH“ broj: 40/10 i 43/10).

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

R /b	PRIRODNA NESREĆA		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
	Uzrok	Posljedice					
1.	UGROŽAVANJE BILJA I BILJNIH PROIZVODA	1. Poplava kao prirodna pojava može prouzrokovati niz posljedica, koje se odnose na: - plavljenje poljoprivrednog zemljišta što uzrokuje gubitak poljoprivrednih kultura i prinosa; - nestašicu poljoprivrednih proizvoda i namirnica biljnog podrijetla koje prouzrokuje nedostatak hrane za prehranu ljudi i životinja, - kontaminaciju poljoprivrednog i drugog zemljišta raznim fekalnim tvarima i drugim štetnim tvarima, - zamućivanje i zagađenje izvorišta, odnosno vode za piće, - kontaminacija tla, čime se uništava znatan broj poljoprivrednih kultura, a posebno voćarskih zasada, šuma i sl., - kontaminaciju površinskih i podzemnih voda.	U slučaju nastanka poplava, Općinski stožer civilne zaštite zapovijeda aktiviranje odgovarajućih snaga i sredstava privrednih i drugih pravnih osoba na zaštitu i spašavanju bilja i biljnih proizvoda. Prema planu za slučaj eventualne potrebe za sklanjanje ili smještaj bilja i biljnih proizvoda koriste se pregledi: - objekata za sklanjanje, smještaj i zaštitu bilja i biljnih proizvoda i smještaj zaštitnih sredstava, - materijalno-tehničkih sredstava i opreme koja se koriste za zaštitu bilja i biljnih proizvoda, šuma i šumskih proizvoda u Općini.	- Općinski stožer civilne zaštite, - Službe nadležne za djelokrug: poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Agencija za vodno područje rijeke Neretve, - Agencija za vodno područje Jadranskog mora, - zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, - Federalna direkcija robnih rezervi.	- Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, preradom i skladištenjem biljnih i šumskih proizvoda, - Postrojbe civilne zaštite opće namjene (kada budu formirane).	- Općinski tijela za djelokrug: poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, okoliša i turizma, - Županijski zavodi za javno zdravstvo, - Federalna direkcija robnih rezervi.	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – faza preventivne zaštite.

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

R /b	Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
	Uzrok	Posljedice					
2.	UGROŽAVANJE BILJA I BILJNIH PROIZVODA	2. Požar kao pojava može prouzrokovati niz negativnih posljedica a odnose se na: - ugrožavanje i gubitak ljudskih života, - velike ekonomske štete na šumama i šumskom zemljištu kao posljedica velikih šumskih požara, - degradacija šumskog zemljišta koje može prouzročiti pojavu erozije šumskog zemljišta (klizišta, odroni tla, i dr.), - smanjenje drvne mase.	U slučaju da dođe do požara većih razmjera, Općinski stožer civilne zaštite zapovijeda angažiranje: - dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi i vatrogasnih društava, - snaga i sredstava specijalizirane postrojbe civilne zaštite za hitne intervencije (kada bude formirana).	- Općinski stožer civilne zaštite, - Služba za gospodarstvo - Odsjek civilne zaštite - Zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, - Županijska uprava za inspekcijske poslove, - Policijske snage.	- Specijalizirana postrojba civilne zaštite za hitne intervencije (kada bude formirana).	- Općinska tijela za djelokrug: poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Općinski stožer civilne zaštite.	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – faza preventivne zaštite.
3.	UGROŽAVANJE BILJA I BILJNIH PROIZVODA	3. Suša kao pojava može prouzrokovati niz negativnih posljedica a odnose se na: - nedostatak vode za normalan razvoj bilja, - smanjenje prinosa poljoprivrednih kultura kao posljedica suše, - nestašica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi i stoke, - veće cijene poljoprivrednih proizvoda na tržištu; - nestašica vode za piće.	U slučaju suša, Općinski stožer civilne zaštite zapovijeda angažiranje: - resursa za opskrbu stanovništva vodom za piće, - općinske komisije za procjenu šteta.	- Služba za gospodarstvo - Odsjek civilne zaštite - Federalni hidro-meteorološki zavod, - Federalna direkcija robnih rezervi, - Općinska komisija za procjenu šteta.	- Služba za seizmologiju i hidrometeorologiju Federacije, - Općinska komisija za procjenu šteta, - Postrojbe civilne zaštite opće namjene (kada budu formirane).	- Općinska tijela za djelokrug: poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Federalna direkcija robnih rezervi, - Općinska komisija za procjenu šteta.	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – faza preventivne zaštite.

FAZA II - FAZA SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

R /b	Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi spašavanja	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
	Uzrok	Posljedice					
4.	UGROŽAVANJE BILJA I BILJNIH PROIZVODA	4. Pojava biljnih bolesti i štetočina u proizvodnji i prilikom skladištenja bilja i biljnih proizvoda, može prouzrokovati niz negativnih posljedica a odnose se na: - smanjenje prinosa poljoprivrednih proizvoda u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, - gubitak dijela poljoprivrednih proizvoda u skladištima, - veće cijene poljoprivrednih proizvoda na tržištu; - gubitak drvne mase u šumarstvu, - nestašica poljoprivrednih proizvoda za ishranu ljudi i stoke, - kontaminacija okoliša (zrak, voda, tlo) raznim vrstama pesticida.	U slučaju masovne pojave biljnih bolesti i biljnih štetočina, Općinski stožer civilne zaštite zapovijeda: - mjere suzbijanja zaraznih biljnih bolesti, biljnih štetočina i korova u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, kao i uskladištenih biljnih proizvoda, - vrši se sklanjanje i smještaj bilja i biljnih proizvoda u namjenske objekte, - angažiranje snaga i sredstava na kontroli kvaliteta poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina.	- Općinski stožer civilne zaštite, - Služba za gospodarstvo - Odsjek civilne zaštite, - Zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, - Federalni agromediteranski zavod Mostar	- Gospodarska društva i druge pravne osobe u djelokruglu proizvodnje, prometa i skladištenja bilja i biljnih proizvoda, - Individualni poljoprivredni proizvođači, - Postrojbe civilne zaštite (za zaštitu i spašavanje bilja i biljnih proizvoda), - RKB zaštitu, - asanaciju terena, (kada budu formirane).	- Općinska tijela za djelokrug: poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Općinski stožer civilne zaštite.	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – faza preventivne zaštite.
5.	UGROŽAVANJE BILJA I BILJNIH PROIZVODA	5. Kontaminacija bilja i biljnih proizvoda radiološko-kemijsko-biološkim agensima, može prouzrokovati niz negativnih posljedica a odnose se na: - smanjenje prinosa poljoprivrednih proizvoda u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, - nestašica poljoprivrednih proizvoda za prehranu ljudi i stoke, - kontaminacija okoliša (zrak, voda, tlo) raznim vrstama RKB kontaminenata.	U slučaju da dođe do pojave RKB kontaminacije bilja i biljnih proizvoda, Općinski stožer civilne zaštite zapovijeda: - mjere prekrivanja bilja, sjemena, rasada, sirovina i gotovih proizvoda radi zaštite od kontaminacije, - angažiranje snaga i sredstava na kontroli kvaliteta poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina, - angažiranje snaga i sredstava Službe za radiološko-kemijsko-biološku zaštitu (kada bude formirana), - snaga i sredstava specijalizirane postrojbe civilne zaštite za hitne intervencije.	- Općinski stožer civilne zaštite, - Služba za gospodarstvo - Odsjek civilne zaštite - Zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, - Federalni agromediteranski zavod Mostar,	- Služba za Radiološko-kemijsko-biološku zaštitu (kada bude formirana), - Gospodarska društva iz oblasti poljoprivrede, - Individualni poljoprivredni proizvođači, - Postrojbe civilne zaštite (za zaštitu i spašavanje bilja i biljnih proizvoda), - RKB zaštitu, - asanaciju terena (kada budu formirane).	- Općinski stožer civilne zaštite, - Općinska tijela za djelokrug: poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – faza preventivne zaštite.

FAZA III - FAZA OTKLANJANJA NASTALIH POSLJEDICA NA PODRUČJU OPĆINE POSUŠJE

Prirodna nesreća		Mjere koje će se provoditi u fazi otklanjanja nastalih posljedica	Nositelji	Izvršitelji	Suradnici	Zakonski okvir
Uzrok	Posljedice					
ZAŠTITA BILJA I BILJNIH PROIZVODA		Ova faza obuhvaća naročito sljedeće mjere: - ponovno se vrši zasijavanje poljoprivrednog zemljišta kulturama koje imaju manji rok dozrijevanja, - neprekidno se vrši kontrola, odnosno analiza ispravnosti vode za piće, - služba za kontrolu zemljišta vrši kontrolu zagađenosti zemljišta poljoprivrednog zemljišta polutantima (teškim metalima) i drugim štetnim tvarima i predlažu odgovarajuće mjere za sanaciju, - prema pripremljenim planovima, uz nadzor stručnih institucija i udruženja građana počinje se sa pošumljivanjem opožarenih površina, - vrši se procjena šteta na poljoprivrednom zemljištu uzrokovanim poplavama, šumskom zemljištu uzrokovanim šumskim požarima, na poljoprivrednim kulturama uzrokovanim pojavom mraza, grada, od biljnih bolesti i biljnih štetočina i šteta nastalih djelovanjem RKB kontaminiranih.	- Služba za gospodarstvo - Odsjek civilne zaštite, - Federalni zavod za agropedologiju, - Zavod za poljoprivredu Županije Zapadnohercegovačke, - Federalni agromediterranski zavod Mostar, - Zavod za javno zdravstvo Županije, - Općinska komisija za procjenu šteta.	- Služba za kontrolu zemljišta (agropedologija), - Služba za RKB zaštitu (kada bude formirana), - Nadležne općinske službe iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Pravne osobe iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Općinska i županijska komisija za procjenu šteta, - Postrojbe civilne zaštite (za zaštitu i spašavanje bilja i biljnih proizvoda, RKB zaštitu, asanaciju terena (kada budu formirane)	- Općinska tijela za djelokrug poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, - Županijski zavodi za javno zdravstvo,	- Primjenjuju se propisi dati u fazi I – faza preventivne zaštite.

**DOKUMENT BROJ: V - DOKUMENT O
INFORMIRANJU GRAĐANA I JAVNOSTI**

V-1 Mjere, postupci i zadaci o načinu informiranja građana i javnosti na području Općine Posušje o opasnostima od nastanka prirodne nesreće, o posljedicama koje nastanu po ljude i materijalna dobra i mjerama koje se preduzimaju na sprječavanju, odnosno na spašavanju ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara na otklanjanju nastalih posljedica

Ovim dokumentom se utvrđuju mjere, postupci i zadaće o načinu informiranja stanovništva i javnosti na području Općine o opasnostima od nastanka prirodne ili druge nesreće, odnosno o nastanku tih nesreća, o posljedicama koje mogu nastati po ljude i materijalna dobra i mjerama koje se poduzimaju na sprječavanju, odnosno na spašavanju ugroženih i nastradalih ljudi i materijalnih dobara i na otklanjanju nastalih posljedica. Organizaciju informiranja i informiranje provodi Općinski centar civilne zaštite, a potrebne podatke prikuplja putem općinskog ili županijskog operativnog centra i drugih tijela koja su neposredno angažirana na zaštiti i spašavanju na području Općine.

Najdjelotvorniji način informiranja stanovništva o opasnostima koje prijete ili su nastupile je putem radio ili TV stanica, razglasnim stanicama i drugim pogodnim zvučnim sredstvima.

Nadležno tijelo uprave zadužen za informiranje stanovništva zajedno sa članovima centra zaduženim za informiranje, informira stanovništvo, nadležna županijska, Federalna i državna tijela o poduzetim mjerama zaštite i spašavanja i posljedicama nastale prirodne ili druge nesreće kao i o daljnjem toku svih aktivnosti na zaštiti i spašavanju.

Elektroprivreda, Vodoprivreda, Telekomunikacije i druge pravne osobe koje koriste sustave i proizvodne pogone posebne namjene, dužni su na vrijeme osigurati odgovarajuće izvještavanje i po potrebi uzbuđivanje stanovništva o opasnostima koje mogu nastati ili su nastale u sustavima ili posebnim proizvodnim pogonima.

Naziv tijela	Način informiranja
Općinski stožer civilne zaštite	-Putem lokalnih medija, povjerenika civilne zaštite, rukovoditelja pravnih i fizičkih osoba, savjeta mjesnih zajednica, -pokretnim razglasom (megafon) -porukama putem sustava za uzbuđivanje stanovništva -printanjem plakata -organiziranjem sastanaka
Općinski načelnik	-Preko Općinskog vijeća u vidu informacija i izvješća, čiju pripremu vrši Općinski stožer civilne zaštite -sudjelovanjem u radio i TV emisijama -neposrednim kontaktom sa pučanstvom na ugroženom području
RTV HB Radio Posušje Radio i TV postaje susjednih općina i gradova Web stranica općine Posušje	-Emitiranjem informacija dobivenih od Općinskog stožera civilne zaštite, -emitiranjem informacija dobivenih od Općinskog načelnika, -objava informacija na Web stranici Općine, neposredno dobivenih od Općinskog načelnika ili Općinskog stožera civilne zaštite

Tablica 4. Mjere, postupci i zadaci o načinu informiranja građana i javnosti na području Općine

U vezi s organiziranjem informiranja građana, pravnih osoba, nadležnih Općinskih, županijskih i Federalnih tijela/službi o poduzetim mjerama zaštite i spašavanja od prirodne nesreće, Općinski stožer civilne zaštite ima sljedeće zadatke:

- informira građane o poduzetim mjerama zaštite i obimu posljedica nastalih prirodnom i drugom nesrećom,
- informira Općinskog načelnika o poduzetim mjerama i posljedicama prirodne i druge nesreće,
- izvještava Županijsku upravu civilne zaštite o posljedicama prirodne i druge nesreće i poduzetim mjerama na otklanjanju posljedica, od trenutka pojave do prestanka opasnosti,
- na kraju godine izvještava Županijsku upravu civilne zaštite o prirodnim i drugim nesrećama koje su zahvatile područje općine Posušje u protekloj godini.

V-2 Način komuniciranja u vrijeme trajanja prirodne i druge nesreće

Zapovjednik, načelnik ili član Općinskog stožera civilne zaštite za odnose sa javnošću (koji su jedini ovlašteni da komuniciraju sa javnošću), u kriznom komuniciranju moraju poštovati odgovarajuća pravila koja moraju dobro poznavati kako se ne bi napravile greške koje se mogu negativno odraziti na organizaciju i provođenje akcija zaštite i spašavanja na ugroženom području.

Prilikom komuniciranja tokom trajanja prirodne ili druge nesreće valja poštovati tri ključna pitanja:

- 1) Što se dogodilo?
  - Medijima se mora reći istina o tome što se dogodilo i što je dovelo do nesreće. Ako postoje podaci, ako njihovo objavljivanje neće nikome nanijeti štetu, oni se ne smiju skrivati.
- 2) Što se poduzima?
  - U obraćanju javnosti treba reći koje snage je Općinski stožer civilne zaštite uključio u akcije zaštite i spašavanja, te koje su trenutne aktivnosti koje poduzimaju snage zaštite i spašavanja.
- 3) Što se planira poduzeti?
  - U obraćanju medijima prezentiraju se rezultati poduzetih aktivnosti i mjere zaštite i spašavanja koje se planiraju poduzeti, kao i snage i sredstva koja se planiraju angažirati da ih provedu. Informacije koje se upućuju prema medijima moraju biti brze, točne i konkretne bez nepotrebnih dodataka.

Najvažnije u kriznom komuniciranju je:

1. Reći sve! - Reći sve podatke sa kojima se u tom trenutku raspolaze, bez prikrivanja i kalkuliranja.

2.Reći brzo! - Priopćavanje informacija uraditi brzo i bez zastajkivanja, suvišnih riječi ili dilema.

3.Reći istinu! - Prilikom davanja informacije o nesreći, poduzetim mjerama i aktivnostima koje se planiraju poduzeti iznositi samo istinu.

4.Osloboditi se treme i biti uvjerljiv! - Prilikom obraćanja medijima početi navodeći istinite informacije i opušteno, a završiti sa uvjerljivim tonom i vjerom u planirane aktivnosti i njihove rezultate.

Posebno je potrebno iskazati odgovornost i razumijevanje tako da bude očigledno:

- da su otvoreni kanali komunikacije sa višim razinama,
- da se prihvaća odgovornost,
- da se pruža podrška nastradalim i ugroženim kao i članovima njihovih porodica,
- da će se pružiti neophodna stručna pomoć nastradalim i ugroženim,
- da se poduzima sve što je u tom trenutku moguće,
- da se djeluje brzo i odgovorno u rješavanju problema,
- da se provode aktivnosti na saniranju posljedica prirodne ili druge nesreće.

V-3 Pregled mreže informativnog sustava koji se može koristiti u informiranju stanovništva

Radio/TV postaja	Adresa	Kontakt telefon	e-mail
RTV HB	Kralja Petra Krešimira IV bb 88 000 Mostar	036/ 315 - 096	marketing@tv-hb.com
Radio Posušje	Kraljice Jelene 2 88 240 Posušje	039/ 681 – 661 039/681 - 660	radioposusje@gmail.com
Web stranica općine Posušje	Fra Grge Martića 30 88 240 Posušje	039/ 681 - 035	opcina.posusje.gs@tel.net.ba
BHRT RTV Bosne i Hercegovine BHT 1	Bulevar Meše Selimovića 12 71000 Sarajevo	033/ 408 – 031 033/ 408 - 157	Mario.vrankic@bhrt.ba
BHRT RTV Bosne i Hercegovine BH Radio 1	Bulevar Meše Selimovića 12 71000 Sarajevo	033/ 408 - 012	Dejan.karleta@bhrt.ba

**DOKUMENT BROJ: VI - DOKUMENT O NAČINU
SURADNJE SA ODGOVARAJUĆIM OPĆINSKIM
TIJELIMA CIVILNE ZAŠTITE REPUBLIKE
SRPSKE I BRČKO DISTRIKTA**

Angažiranje snaga i sredstava zaštite i spašavanja, tijela uprave i drugih tijela, pravnih osoba i građana na zaštiti i spašavanju, vrši Općinski stožer civilne zaštite od trenutka proglašenja nastanka stanja prirodne ili druge nesreće i angažiranje traje do trenutka prestanka stanja prirodne ili druge nesreće.

Kada Načelnik Općine Posušje, na prijedlog Općinskog stožera civilne zaštite, donese Odluku o proglašenju stanja prirodne ili druge nesreće na području Općine odmah se angažiraju sve raspoložive snage i sredstva zaštite i spašavanja. Ukoliko te snage nisu dovoljne, onda se angažiraju snage i sredstva tijela uprave i drugih tijela općine i pravnih osoba na razini Općine.

Ako obim prirodne i druge nesreće prevazilazi mogućnosti snaga i sredstava Općine tada se angažiraju snage i sredstva zaštite i spašavanja Županije, na čijem je području nastala prirodna ili druga nesreća, odnosno snage i sredstva tijela uprave i drugih tijela Županije kao i snage i sredstva zaštite i spašavanja drugih općina i njihovih tijela uprave i drugih tijela i pravnih osoba sa područja Županije, koje nisu pogođene prirodnom ili drugom nesrećom.

Snage i sredstva Federacije angažiraju se u slučajevima kada snage i sredstva zaštite i spašavanja i druge snage na području Županije, na kojem djeluje prirodna ili druga nesreća, nisu dovoljne da efikasno izvrše spašavanje i zbrinjavanje ugroženih ljudi i materijalnih dobara i kada se ocjeni da je pomoć Federacije neophodna.

Angažiranje snaga i sredstava zaštite i spašavanja Županije i općine sa područja Županije, vrši se na traženje Općinskog stožera civilne zaštite, koja je pogođena prirodnom ili drugom nesrećom, a snage i sredstva zaštite i spašavanja sa područja Federacije vrši se na traženje Županijskog stožera civilne zaštite, na čijem je području nastala prirodna ili druga nesreća.

U slučaju da se dogodila prirodna ili druga nesreća velikih razmjera da raspoložive snage i sredstva Federacije Bosne i Hercegovine nisu dovoljne za spašavanja ljudi i materijalnih dobara, Federalna uprava civilne zaštite će neizostavno obavijestiti Republičku upravu civilne zaštite Republike Srpske i Službu civilne zaštite Brčko Distrikta BiH o potrebama i mogućnostima međusobnog pružanja pomoći u zaštiti i spašavanju i o snagama i sredstvima potrebnim za ostvarivanje zaštite i spašavanja.

Zahtjev za pomoć upućuje ravnatelj Federalne uprave civilne zaštite, u skladu s Federalnim planom zaštite i spašavanja. Suradnja s Republikom Srpskom u Bosni i Hercegovini provoditi će se u skladu s odredbama Sporazuma o suradnji u ostvarivanju zadataka civilne zaštite („Službene novine Federacije BiH“, broj: 36/01) koji je zaključen između Federalna uprave civilne zaštite i Republičke uprave civilne zaštite Republike Srpske u Bosni i Hercegovini i odredbama Okvirnog Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08). S obzirom da pitanje pružanja i prihvaćanja pomoći od Brčko Distrikta BiH nije pravno uređeno posebnim aktom o provođenju međusobne suradnje u zaštiti i spašavanju, suradnja će se ostvarivati identično proceduri koja je utvrđena s Republikom Srpskom.

U slučaju traženja međunarodne pomoći primjenjivati će se odredbe Okvirnog Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08) i odredbe Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih nepogoda i drugih nesreća, („Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10), prema kojima Vlada Federacije na prijedlog Federalnog stožera civilne zaštite podnosi zahtjev Vijeću ministara Bosne i Hercegovine za traženje međunarodne pomoći za potrebe Federacije što se vrši nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće na području Federacije.

Ako se prirodna ili druga nesreća dogodila u drugoj Općini, Županiji, Republici Srpskoj, Brčko Distriktu BiH pa isti zatraže pomoć od Federacije BiH, po zapovjedi Federalnog stožera civilne zaštite, snage i sredstva zaštite i spašavanja snage Općine Posušje će se angažirati na pružanju pomoći drugim Općinama, Županijama, Republici Srpskoj, Brčko Distriktu, a također će biti angažirane na pružanju međunarodne pomoći.

**DOKUMENT BROJ: VII - NAČIN IZRADE,
USKLAĐIVANJA, DONOŠENJA, AŽURIRANJA I
ČUVANJA PLANA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA**

VII-1 Način izrade Plana zaštite i spašavanja

Plan zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća izrađen je na osnovu sljedećih dokumenata:

- Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10),
- Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 23/20),
- Uredbe o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća („Službene novine F BiH“, broj 8/11);
- Procjene ugroženosti područja općine Posušje od prirodnih i drugih nesreća,
- Programu razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u općini Posušje za razdoblje od 2024. do 2028. godine,
- Drugih stručnih podloga.

VII-2 Usklađivanje Plana zaštite i spašavanja

Usklađivanje plana zaštite i spašavanja sastoji se u tome da se plan zaštite nižeg tijela vlasti i pravne osobe uskladi sa planom zaštite višeg tijela vlasti, na sljedeći način:

1. Plan zaštite i spašavanja Općine usklađuje se sa Planom zaštite i spašavanja Županije,
2. Plan zaštite i spašavanja pravnih osoba Općine usklađuje se sa Planom zaštite i spašavanja Općine.

U cilju rješavanja pitanja usklađivanja Planova zaštite i spašavanja, moraju se dostavljati odgovarajući izvodi iz Plana zaštite i spašavanja i to:

- Općinska služba civilne zaštite dužna je dostaviti izvod iz Plana zaštite i spašavanja Općine, javnim poduzećima Općine ako su u tom planu utvrđeni zadaci za ta poduzeća.
- Dostavljanje izvoda iz Plana zaštite i spašavanja vrši se najkasnije u roku od 30 dana od dana kada je Općinski načelnik donio Općinski Plan zaštite i spašavanja. U izradi Općinskog Plana zaštite i spašavanja sudjeluju Općinske službe za upravu svaka iz svoje nadležnosti u skladu sa Programom rada.

VII-3 Donošenje Plana zaštite i spašavanja

Općinski Plan zaštite i spašavanja donosi Općinski načelnik na prijedlog Općinske službe civilne zaštite, usuglašen sa Općinskim službama za upravu. Realizaciju mjera zaštite i spašavanja i drugih zadataka utvrđenih u Planu, vrše sve Općinske službe za upravu i drugi tijela Općinske uprave, svaka iz svoje oblasti, a koordinaciju aktivnosti na vršenju tih zadataka ostvaruje Služba civilne zaštite.

VII-4 Ažuriranje Plana zaštite i spašavanja

Plan zaštite i spašavanja podliježe obavezi ažuriranja koje se vrši onda kada se u Procjeni ugroženosti ili Programu razvoja zaštite i spašavanja izvrše odgovarajuće izmjene bitnog karaktera koje utječu na promjene rješenja utvrđenih u Planu zaštite i spašavanja. Ažuriranje se odnosi i na sve izmjene podataka koje se dogode u pojedinim prilogima Plana zaštite i spašavanja, kao što su osobne evidencije, promjene adresa, brojeva telefona, ukidanje ili osnivanje pojedinih jedinica civilne zaštite ili službi zaštite i spašavanja i drugi podaci. Ažuriranje Plana zaštite i spašavanja vrši se po proceduri koja je propisana za donošenje Plana zaštite i spašavanja, a izmjene vrši Općinska služba civilne zaštite.

VII-5 Čuvanje Plana zaštite i spašavanja

Općinski Plan zaštite i spašavanja čuva se u prostorijama Općinske službe civilne zaštite sukladno članku 69. Uredbe o sadržaju i načinu izrade Planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 8/11).